

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียน
ที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โดย

นางหนึ่งฤทัย รอดพัน

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียน
ที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

โดย
นางหนึ่งฤทัย รอดพัน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**THE USING OF WHOLE WORD READING TEACHING METHOD AS PAIRED WITH
SONGS TO IMPROVE ABILITY IN READING DIPHTHONG IN THE LEARNING
DISABILITY STUDENT**

By

Nungruthai Rodpon

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Psychology and Guidance

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2009

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “ การจัดการเรียนรู้ โดยใช้เพลงประกอบเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ” เสนอโดย นางหนึ่งฤทัย รอดพัน เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ
รองศาสตราจารย์ลิขิต กาญจนภรณ์

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ
มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข)
...../...../.....

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.นนุช โรจนเลิศ)
...../...../.....

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ลิขิต กาญจนภรณ์)
...../...../.....

47261427 : สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

คำสำคัญ : นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้/การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ /

การอ่านคำที่มีสระประสม

หนึ่งฤทัย รอดพั้น : การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : รศ.ลิขิต กาญจนภรณ์. 156 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ก่อนและหลังการได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 1 คน ซึ่งมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 เป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที รวม 8 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ซึ่งประกอบด้วยแผนการสอนเฉพาะบุคคล 8 แผน และเพลงประกอบการสอน 8 เพลง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าร้อยละของคะแนนความสามารถในการอ่านคำก่อนและหลังการทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนความสามารถในการอ่านคำก่อนการทดลอง 0 คะแนน คิดเป็น 0 % หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบมีคะแนนความสามารถในการอ่านเป็น 28 คะแนน คิดเป็นคะแนนเพิ่มขึ้น 70 %

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว   บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร   ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ .....

47261427 : MAJOR : SPECIAL EDUCATION PSYCHOLOGY

KEY WORD : LEARNING DISABILITY STUDENT /USING OF WHOLE WORD READING
TEACHING METHOD AS PAIRED WITH SONG

NUNGRUTHAI RODPON : THE USING OF WHOLE WORD READING TEACHING
METHOD AS PAIRED WITH SONGS TO IMPROVE ABILITY IN READING DIPHTHONG IN
THE LEARNING DISABILITY STUDENT. INDEPENDENT STUDY ADVISOR : ASSOC.PROF.
LIKHIT KARNCHANAPORN. 156 pp.

The purpose of this research was to compare the learning disability student's diphthong reading ability before and after using of whole word reading teaching method as paired with songs. Subject was a grade 3 student in the first semester of academic year 2009 in Ban Raimai Puttana school, Amphoe Cha-am Changwat Petchaburi who was identified as a learning disability student with problems of reading diphthong. The single subject experimental design was conducted in the extra class for two weeks, four sessions per week with duration of 60 minutes each. The total experimentation were eight sessions. Instruments used to collect data were 1) eight Individualized Implementation Plans, 2) eight songs composed by the researcher and 3) four tests of reading ability. Data were analyzed for percentage.

The result found that the learning disability student's reading ability was improved as compared between the percentage score of post test (70%) which was higher than that of the pre test percentage score (0%).

Department of Psychology and Guidance Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009
Student's signature .....
Independent Study Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่างๆจาก อาจารย์ ดร.กานดา พุ่มพวง รองศาสตราจารย์ลิขิต กาญจนภรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ผู้ควบคุมการค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นवलวี ประเสริฐสุข ประธานกรรมการสอบ อาจารย์ ดร. นงนุช โรจนเลิศ กรรมการสอบ อาจารย์ ดร.กมล โพธิเย็น หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว และคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนวทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำสั่งสอนและความรู้ รวมทั้งความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณา และกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สนับสนุนทุนการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดเพชรบุรีและโรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา ที่ให้โอกาสและส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้เข้ารับการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณบิดา มารดาและทุกคนในครอบครัว ที่ให้กำลังใจ ช่วยเหลือและสนับสนุนผู้วิจัยตลอดมาจนสำเร็จการศึกษาตามความตั้งใจ

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือ คำปรึกษาแนะนำ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณคณะครู โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนาที่ให้ความช่วยเหลือเสมอมาในทุกเรื่อง และขอขอบใจนักเรียนโรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา ที่ให้ความร่วมมือจนการทดลองสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ ที่ได้อบรมเลี้ยงดูและประสิทธิ์ประสาทคุณธรรมความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดที่เกี่ยวกับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้.....	8
ความหมายของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้.....	8
สาเหตุของการเกิดภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้.....	9
ลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้.....	12
ลักษณะนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน.....	15
การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่อง ทางการเรียนรู้.....	17
แนวคิดที่เกี่ยวกับ การอ่าน.....	18
ความหมายของการอ่าน	18
ความสำคัญของการอ่าน	20
องค์ประกอบสำคัญในการอ่าน.....	21
การสอนอ่าน.....	22

บทที่		หน้า
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน.....	26
	การสอนอ่านนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้.....	30
	กระบวนการเรียนรู้โดยใช้สมอง.....	32
	พัฒนาการและการเรียนรู้.....	32
	พัฒนาการของสมอง.....	33
	การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.....	33
	การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน.....	35
	กระบวนการสอนภาษา.....	37
	แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลง.....	39
	ความหมายของเพลง.....	39
	ความสำคัญของเพลงในการส่งเสริมการสอน.....	39
	หลักการใช้เพลงประกอบการสอน.....	41
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เพลงในการสอน.....	41
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
	ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา.....	44
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	46
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	47
	การดำเนินการวิจัย.....	50
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	56
	สรุปผลการวิจัย.....	57
	อภิปรายผล.....	57
	ข้อสังเกตที่พบในการวิจัย.....	59
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	59
	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	60

	หน้า
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก	65
ภาคผนวก ก เพลงประกอบการสอน.....	66
ภาคผนวก ข แผนการสอนเฉพาะบุคคล.....	75
ภาคผนวก ค แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ.....	135
ภาคผนวก ง รายนามผู้เชี่ยวชาญ ตารางความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ.....	147
ภาคผนวก จ แบบประเมินความบกพร่องทางการเรียนรู้.....	152
ประวัติผู้วิจัย	156

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แบบแผนการทดลอง.....	51
2	กำหนดการทดลอง.....	51
3	เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมก่อนการทดลองและ หลังการทดลองของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ได้รับการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้เพลงประกอบ.....	54
4	เปรียบเทียบคะแนนและคำร้อยละของคะแนนการทดสอบความสามารถ ในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการ เรียนรู้ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เพลงประกอบก่อนเรียน และหลังเรียน.....	131
5	เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมก่อนการ ทดลอง ระหว่างการทดลองและหลังการทดลองของนักเรียนที่มี ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ เพลงประกอบ.....	133
6	แสดงคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบค่าดัชนีความ สอดคล้องของเครื่องมือพัฒนาความสามารถในการอ่านคำจากการ จัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ	151

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นนักเรียนที่มีความผิดปกติของกระบวนการทางจิตวิทยาตั้งแต่หนึ่งอย่างขึ้นไป ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาในการเข้าใจถ้อยคำ การพูด การอ่าน การเขียน การให้เหตุผล ตลอดจนการคำนวณ ความผิดปกตินี้เกี่ยวข้องกับภาวะบกพร่องทางระบบประสาทในตัวผู้นั้น และจะติดตัวไปตลอดชีวิต (สมทรัพย์ สุขอนันต์ ม.ป.ป. : 1, อ้างถึงใน วิไลพร สายจันทร์ชูร 2549 : 7) นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ยังรวมไปถึงเด็กที่ได้รับบาดเจ็บทางสมอง ทั้งที่นักเรียนกลุ่มนี้มีระดับสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปกติหรืออาจจะสูงกว่าเกณฑ์ปกติ แต่ไม่สามารถเรียนรู้ได้เหมือนกับเด็กคนอื่นๆ ความบกพร่องนี้มีผลกระทบโดยตรงต่อการเรียน ทำให้ผลการเรียนตกต่ำ ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว สายตา การได้ยิน ระดับสติปัญญา อารมณ์ และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก

นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จะมีลักษณะการอ่านดังนี้ คือ อ่านไม่ออก อ่านช้า อ่านตะกุกตะกัก อ่านคำไม่ถูกต้อง อ่านข้ามคำ อ่านเพิ่มคำ อ่านคำอื่นแทนหรืออ่านกลับหลัง ไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน ทำให้ขาดความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นสาเหตุให้ประสบกับปัญหาย่างยากในการเรียน หรืออาจเรียนช้ากว่าเพื่อนในวัยเดียวกัน เนื่องจากขาดความสามารถในการอ่าน (เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์ 2536 : 90) ด้วยเหตุนี้ การอ่านจึงเป็นปัญหาสำคัญที่สุดของผู้เรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ เนื่องจากมีงานวิจัยจำนวนมากระบุว่าครึ่งหนึ่งของนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่าน มีลักษณะของความลำบากในการอ่าน คือ อ่านคำไม่ถูกต้อง อ่านไม่ออก อ่านสลับคำ อ่านช้า ฯลฯ เกิดจากนักเรียนมีปัญหาในการจำตัวอักษรไม่ได้ไม่เข้าใจว่าตัวอักษรใดมาก่อน และที่สำคัญคือเด็กไม่สามารถแยกเสียงสระออกจากคำที่อ่านได้ (ผดุง อารยะวิญญู ม.ป.ป. : 69 , อ้างถึงใน วรรณญา เอี่ยมสำอาง 2551 : 2)

ภาวะบกพร่องด้านการอ่านจะส่งผลต่อความสามารถในการตีความ การเข้าใจความหมายของคำหรือภาษา การออกเสียงคำศัพท์ ซึ่งความบกพร่องนี้เกิดขึ้นจากความผิดปกติทางระบบชีววิทยา โดยเฉพาะอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียงหรือระบบประสาทการรับรู้ต่างๆ เช่น การรับรู้ทางสายตา การรับรู้ทางการได้ยิน ระบบความจำ และทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นจึงสามารถ

แก้ไขความบกพร่องด้านการอ่านได้โดยการจัดโปรแกรมการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาจึงจะทำให้ความสามารถในการอ่านดีขึ้นนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านส่วนหนึ่งจะมีปัญหาในการจำ ทั้งการจำในสิ่งที่ได้ยินและจำจากสิ่งที่มองเห็น ลืมสิ่งที่เรียนเร็ว มีช่วงความสนใจสั้น ซึ่งการที่นักเรียนจะอ่านหนังสือได้หรือไม่นั้นต้องอาศัยทักษะ 3 ทักษะคือการจำคำ การเข้าใจความหมายของคำศัพท์และความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่อ่าน (ผดุง อารยะวิญญู 2542 : 122-133) ในด้านการรับรู้คำ ถ้านักเรียนไม่รับรู้คำหรือจำคำ จำสระ จำพยัญชนะที่เคยพบมาแล้วไม่ได้ จะมีปัญหาในการอ่านมาก การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจะช่วยแก้ปัญหาในการอ่านได้มากขึ้น (อุทัย ภิรมย์รัตน์ 2535 : 25)

การใช้สื่อการสอนช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยสะดวกรวดเร็ว ง่ายขึ้นและจำได้นาน นอกจากนี้สื่อการสอนยังช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอน ทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนดีขึ้น ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจต่อบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการสอนภาษาไทย(อาภรณ์ ใจเที่ยง 2542 : 213) การนำเพลงมาเป็นสื่อการสอนใช้สอดแทรกในกิจกรรม ทำให้บรรลุจุดประสงค์การสอนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากท่วงทำนองของเพลงเป็นสื่อที่ช่วยให้สามารถจดจำเนื้อร้องของเพลงได้ง่าย จะเห็นว่าบางคนอ่านหนังสือไม่ออก แต่สามารถจดจำเนื้อเพลงต่างๆ ได้อย่างมากมายและแม่นยำ ในเวลาอันรวดเร็ว (ธวัช วันชูชาติ 2542 : 164) บทเพลงที่ใช้ในการประกอบการสอนทำให้เกิดประโยชน์ต่อการสอนของครูมาก เพราะโดยธรรมชาติของเด็กๆ มักจะชอบเสียงเพลง เนื่องจากทำให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความตึงเครียดและทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น ครูสามารถนำเพลงมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลายโอกาส เช่น ใช้นำเข้าสู่บทเรียนเพื่อเป็นการจูงใจให้นักเรียนสนใจบทเรียนที่ครูกำลังจะสอน หรือใช้บทเพลงในการดำเนินการสอน โดยให้นักเรียนร้องเพลงแล้วแสดงท่าทางประกอบ และการใช้บทเพลงมาสรุปบทเรียน เป็นการทบทวนจดจำเรื่องราวเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น (สุจริต เพียรชอบ 2531 : 192)

จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า คนตรีมีผลต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาสมอง การพัฒนาอารมณ์ การพัฒนาระบบความคิด การสร้างสรรค์พลังสมาธิ ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ (วิญญู ทรัพย์ะประภา 2543, อ้างถึงใน ประกอบกุล กลุ่มอารมณ์ 2548 : 2) และกิจกรรมดนตรียังมีส่วนช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทักษะพื้นฐานต่าง ๆ สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จากการศึกษาวิจัยของ เคลาสแบง (Claus Bang:1987, อ้างถึงใน ประกอบกุล กลุ่มอารมณ์ 2548 : 2) ในการใช้กิจกรรมดนตรี กับเด็กที่มีความพิการทางหูและเด็กที่มีความพิการซ้ำซ้อน อายุระหว่าง 2-7 ปี พบว่า กิจกรรมดนตรีเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา สติปัญญา อารมณ์ สังคมและร่างกาย ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น และสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ง่ายและรวดเร็ว

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนต้องจัดให้นักเรียนเกิดประสบการณ์โดยการอ่านและให้คำแนะนำการอ่านแก่ผู้เรียน จึงจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดผลสำเร็จในการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการสอนอ่านให้กับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้จำเป็นต้องใช้เทคนิค วิธีการสอน และสื่อการสอนที่เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่อย่างเต็มที่และได้รับประโยชน์จากการอ่านอย่างแท้จริง

นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ทางการอ่าน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และส่งผลให้มีปัญหาทางพฤติกรรม หากไม่ได้รับการแก้ไขปัญหานั้นอาจส่งผลไปยังผู้ที่อยู่ใกล้ชิดด้วย จากประสบการณ์ในการสอนนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้พบว่ากิจกรรมใดที่นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมหรือไม่พอใจที่จะทำ นักเรียนจะเกิดความเบื่อหน่าย ขาดความตั้งใจ เนื่องจากภาษาเป็นพื้นฐานที่ช่วยให้คนเราสามารถติดต่อ สื่อสารแก้ปัญหา ผสมผสาน วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้ได้ หากมีความบกพร่องทางภาษาจะทำให้เกิดผลเสียอย่างรุนแรงต่อความสามารถของบุคคลต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความเชื่อมั่นในตนเอง (สันสนีย์ ฉัตรคุปต์ 2543 : 77 – 78)

โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนาเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ทำการสอนนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากผลการคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ประจำปีการศึกษา 2552 พบว่า มีนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 9 คน จำแนกตามระดับชั้นได้ดังนี้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน

เนื่องจากผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีหน้าที่ในการสอนเสริมวิชาการในวิชาภาษาไทย ให้กับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน พบว่า ในขณะที่สอนนักเรียนอ่านได้ ลืมเร็ว อ่านสิ่งที่เคยอ่านมาแล้วไม่ได้ เกิดความเบื่อหน่าย และไม่ยอมมาเรียน จากการศึกษาแนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ พบว่า การเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของสมองได้ดี คือ การเรียนรู้ที่มีความสุข เช่น การเรียนจากเพลง เพราะเพลงเป็นสื่อภาษาที่เข้าถึงจิตใจคนได้ทุกระดับ โดยเฉพาะเด็กทุกคนชอบเพลง

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะใช้ความสำคัญและประโยชน์ของเพลงมาปรับใช้ เพื่อพัฒนาความสามารถในด้านการอ่านของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ผลของการศึกษาจะเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้อีกแนวทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ

คำถามของการวิจัย

นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้มีความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำในภาษาไทย สามารถออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และคำประสมสระเดี่ยวไม่มีตัวสะกดได้ แต่ออกเสียงสระประสมและอ่านคำที่มีสระประสมทั้ง 6 สระ คือ เอ-ยะ , เอ-ย , เอ-อะ , เอ-อ , ะ-วะ และ ะ-ว ไม่ได้ มีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการซ้อน เพศชาย กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 1 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม

3. ข้อจำกัด

สระประสม มี 6 ตัว คือ เอ-ยะ , เอ-ย , เอ-อะ , เอ-อ , ะ-วะ และ ะ-ว ผู้วิจัยเลือกสระประสมเสียงยาว คือ สระ เอ-ย และ เอ-อ มาใช้ในการทดลองครั้งนี้ เนื่องจากในการ

สอนอ่านคำนั้นจะเริ่มจากคำที่ประสมสระเสียงยาวก่อน อีกทั้งสระทั้งสองสระนี้มีรูปสระที่คล้ายกันทำให้ตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเกิดความสับสนและความยุ่งยากในการอ่านคำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึง นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน สามารถออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และคำประสมสระเดี่ยวไม่มีตัวสะกดได้ แต่ออกเสียงสระประสมและคำที่มีสระประสมไม่ได้ มีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการซ้อน กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอ่านและออกเสียงพยัญชนะได้ถูกต้อง แต่มีปัญหาในการอ่านคำที่มีสระประสมคือ สระ เ็-ยะ , เ็-ย , เ็-อะ , เ็-อ , ะ-วะ และ ะ-ว

2. ความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม หมายถึง ความสามารถในการอ่านเป็นคำและการอ่านสะกดคำแจกลูกคำที่ประสมสระ เ็-ย และ เ็-อ ไม่มีตัวสะกด ซึ่งวัดโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ หมายถึง การสอนอ่านคำประสมสระ เ็-ย และ สระ เ็-อ โดยใช้แผนการสอนเฉพาะบุคคลและเพลงประกอบการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ได้รับการฝึกทักษะทางการอ่านผ่านเพลงที่มีเนื้อหาเป็นคำที่ต้องการสอน เพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่าน ซึ่งนักเรียนจะได้รับการสอนและการฝึกโดยผ่านกระบวนการ 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ฝึกร้องเพลง เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถจำเนื้อเพลงและร้องเพลงได้

ขั้นที่ 2 การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกจำรูปสระ โดยใช้เนื้อเพลงที่มีเนื้อหาบอก

ส่วนประกอบของสระ

ขั้นที่ 3 การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกการอ่านเป็นคำ โดยการร้องเพลงท่อนที่ออกเสียงคำและนำคำในเนื้อเพลงมาทำเป็นบัตรคำ และให้นักเรียนฝึกอ่าน

ขั้นที่ 4 การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกการอ่านสะกดคำแจกลูกโดยให้นักเรียนร้องเพลงท่อนที่มีการสะกดคำ และนำคำในเนื้อเพลงที่แยกส่วนประกอบของคำโดยใช้ตารางแยกส่วนประกอบคำ และฝึกอ่านสะกดคำแจกลูกโดยใช้บัตรคำ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ

2. ทำให้ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบเป็นวิธีสอนที่สามารถนำมาใช้พัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ได้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวกับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

- 1.1 ความหมายของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้
- 1.2 สาเหตุของการเกิดภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้
- 1.3 ลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้
- 1.4 ลักษณะนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
- 1.5 การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการอ่าน

- 2.1 ความหมายของการอ่าน
- 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
- 2.3 องค์ประกอบสำคัญในการอ่าน
- 2.4 การสอนอ่าน
- 2.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอนอ่าน
- 2.6 การสอนอ่านนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

3. กระบวนการเรียนรู้โดยใช้สมอง

- 3.1 พัฒนาการและการเรียนรู้
- 3.2 พัฒนาการของสมอง
- 3.3 การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
- 3.4 การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน
- 3.5 กระบวนการสอนภาษา

4. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลง

- 4.1 ความหมายของเพลง

- 4.2 ความสำคัญของเพลงในการส่งเสริมการสอน
- 4.3 หลักการใช้เพลงประกอบการสอน
- 4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เพลงในการสอน

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

1.1 ความหมายของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ นั้น ได้มีผู้กล่าวถึงความหมายของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2546 : 1) ได้ให้ความหมายของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง นักเรียนที่มีความผิดปกติของกระบวนการทางจิตวิทยาอันเป็นพื้นฐานเบื้องต้น ตั้งแต่หนึ่งด้านขึ้นไป ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเข้าใจและการเลือกใช้ภาษา ซึ่งจะทำให้เกิดความบกพร่องทางด้านฟัง การพูด การอ่าน การคิด การเขียน หรือทางคณิตศาสตร์

เบญจพร ปัญญา (2543 : 4) ได้ให้ความหมายของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่แสดงออกมาในรูปของปัญหาการอ่าน การเขียน การสะกดคำ การคำนวณและเหตุผลเชิงคณิตศาสตร์ ซึ่งเกิดจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น โดยพิจารณาจากผลการเรียนเมื่อเปรียบเทียบกับระดับเชาว์ปัญญา

ศรียา นิยมธรรม (2541 : 3) ได้ให้ความหมายของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ (Learning Disabilities) หมายถึง เด็กที่มีความผิดปกติอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างของกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยา การเรียนรู้ที่เกี่ยวกับความเข้าใจหรือการใช้ภาษา การพูดหรือการเขียน ซึ่งความผิดปกตินี้อาจส่งผลให้เกิดความบกพร่องในเรื่องที่เกี่ยวกับความเข้าใจ การฟัง การคิด การพูด การอ่าน การเขียน การสะกดคำ ตลอดจนการคิดคำนวณ แต่ไม่รวมถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้อันเนื่องมาจากการมีความพิการด้านสายตา การได้ยิน ร่างกายพิการ ภาวะปัญญาอ่อน มีปัญหาทางด้านอารมณ์ หรือเป็นเด็กด้อยโอกาสทางการศึกษา

สมิธ และคณะ (Smith and Others 1995 : 101, อ้างถึงใน ھرรษา บุญนาฮีน 2546 : 16) ได้ให้ความหมายของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ว่า เกิดจากความบกพร่องทางพันธุกรรม ทำให้เด็กมีความยุ่งยากในการดำเนินชีวิตประจำวัน การแสดงออกทางพฤติกรรม การรับรู้

ทางสังคม และการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นซึ่งแสดงออกในลักษณะของการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิด และการเรียนคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นลักษณะเฉพาะของคนแต่ละคน และไม่ได้รวมถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ความบกพร่องทางประสาทสัมผัส ปัญหาทางพฤติกรรม ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

จากความหมายของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึง นักเรียนที่มีความบกพร่องของขบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาการเรียนรู้ ทำให้มีปัญหาในด้านการใช้ภาษา การฟัง การอ่าน การพูด การเขียน การสะกดคำ หรือการคิดคำนวณ โดยที่ความบกพร่องนี้ไม่ได้เกิดความบกพร่องทางสติปัญญา การมองเห็น การได้ยินหรือการเคลื่อนไหว ความแตกต่างทางวัฒนธรรม หรือการขาดโอกาสทางการศึกษา ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้หนังสือได้เช่นเดียวกับบุคคลปกติทั่วไป

1.2 สาเหตุของการเกิดภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

สาเหตุของการเกิดภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ นั้น สามารถเกิดขึ้นได้จากหลายสาเหตุ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ศรียา นิยมธรรม (2541 : 23 – 25) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ว่า ในปัจจุบันยังไม่มีคำตอบที่ชัดเจนว่าอะไรคือสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง ยังคงเป็นเพียงความเชื่อและมีการนำเสนอแนวคิดที่หลากหลายโดยอาศัยผลงานวิจัยเป็นสำคัญ ซึ่งพอประมวลได้ดังนี้

1. เกิดจากการที่สมองถูกทำลายมาก่อนทารกจะเกิด ซึ่งอาจเป็นผลจากการที่แม่ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่หรือการใช้ยาบางชนิดขณะตั้งครรภ์ นอกจากนี้อาจเกิดได้ในช่วงระยะเวลาคลอด คือ คลอดยาก คลอดในท่าผิดปกติ ใช้เวลาในการคลอดนานซึ่งส่งผลให้สมองของเด็กขาดออกซิเจน (Anoxia)
2. เกิดจากการทำงานของสมองบกพร่องหรือการทำหน้าที่บกพร่อง จึงทำให้สมองรับข้อมูลได้ช้าหรือผิดปกติไป ส่งผลให้มีพัฒนาการล่าช้าจนเกิดผลกระทบต่อการทำงาน การคิด การรับรู้ และการเรียนรู้
3. มีสาเหตุจากพันธุกรรมที่ส่งผลต่อการทำงานของสมอง
4. มีความผิดปกติของสารชีวเคมีในสมอง

เบญจพร ปัญญา (2543 : 13) กล่าวว่า เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้มีสาเหตุมาจากสมองทำงานผิดปกติ ดังนี้

1. พยาธิสภาพทางสมอง จากการศึกษาเด็กที่มีบาดแผลทางสมอง เช่น คลอดก่อนกำหนด ตัวเหลืองหลังคลอด ฯลฯ แต่มีสติปัญญาปกติ พบว่ามีปัญหาการอ่านร่วมด้วย
2. ความผิดปกติของสมองซีกซ้าย โดยปกติสมองซีกซ้ายจะควบคุมการแสดงออกทางด้านภาษา โดยธรรมชาติสมองซีกซ้ายจะมีขนาดโตกว่าสมองซีกขวา แต่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สมองซีกซ้ายและซีกขวามีขนาดเท่ากัน และมีความผิดปกติอื่นๆที่สมองซีกซ้ายด้วย
3. ความผิดปกติของคลื่นสมอง เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้มีคลื่นไฟฟ้าสมองเป็นคลื่นอัลฟาของสมองซีกซ้ายมากกว่าเด็กปกติ
4. กรรมพันธุ์ เด็กที่มีปัญหาการอ่านบางรายมีความผิดปกติของโครโมโซมคู่ที่ 15 และสมาชิกของครอบครัวเคยเป็นบุคคลที่มีประวัติการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยที่พ่อแม่มักเล่าว่าเมื่อตอนเด็กๆตนเคยมีลักษณะคล้ายๆกันกับลูกในขณะนี้
5. พัฒนาการล่าช้า ทางกายและจิตวิทยาเคยมีความเชื่อว่าเด็กที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้มีผลมาจากพัฒนาการล่าช้า แต่ปัจจุบันไม่เชื่อเช่นนั้น เพราะเมื่อโตขึ้นเด็กไม่ได้หายจากโรคนี้อีก

ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 7 – 8) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. การได้รับบาดเจ็บทางสมอง โดยบุคลากรทางการแพทย์ที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ในหลายประเทศมีรายงานการศึกษาว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กเหล่านี้ไม่สามารถเรียนรู้ได้คือนั้น เนื่องมาจากการได้รับบาดเจ็บทางสมอง (brain damage) สมองบางส่วนถูกทำลายเล็กน้อย ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ก่อนการคลอด ระหว่างคลอดหรือหลังคลอดก็ได้ การบาดเจ็บนี้ทำให้สมองส่วนกลาง(mid brain)ไม่สามารถทำงานได้เต็มที่ โดยที่การได้รับบาดเจ็บนี้ไม่รุนแรงนัก (minimal brain damage) ดังนั้นสมองและระบบประสาทส่วนกลางส่วนใหญ่ยังทำงานได้ดีเป็นส่วนมาก มีเพียงบางส่วนเท่านั้นที่บกพร่อง ทำให้เด็กมีปัญหาในการรับรู้ การจำและการคิด ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของเด็ก แต่ผลการวิจัยเหล่านี้ยังไม่เป็นที่ยอมรับทั้งหมดเพราะเด็กบางรายอาจเป็นกรณียกเว้นได้
2. พันธุกรรม มีงานวิจัยจำนวนมากระบุตรงกันว่า ความบกพร่องทางการเรียนรู้บางอย่างสามารถถ่ายทอดทางพันธุกรรมได้ ดังจะเห็นได้จากการศึกษาเป็นรายกรณีพบว่า เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้บางคนมีพี่น้องที่เกิดจากท้องเดียวกัน และมีปัญหาทางการเรียนรู้ในลักษณะ

เดียวกันหรืออาจมีพ่อแม่ พี่ น้อง หรือญาติใกล้ชิดมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาในการอ่าน การเขียน และการเข้าใจภาษา มีรายงานการวิจัยพบว่าเด็กฝาแฝดที่เกิดจากไข่ใบเดียวกัน (identical twins) หากพบว่าฝาแฝดคนหนึ่งมีปัญหาในการอ่าน พี่หรือน้องฝาแฝดอีกคนหนึ่งก็จะมีปัญหาในการอ่านด้วย ซึ่งลักษณะเช่นนี้พบไม่บ่อยนักสำหรับฝาแฝดที่มาจากไข่คนละใบ (fraternal twins) จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ความบกพร่องทางการเรียนรู้อาจสืบทอดทางพันธุกรรมได้

4. สิ่งแวดล้อม ซึ่งสาเหตุทางสภาพแวดล้อมในที่นี้ หมายถึง สาเหตุอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ การได้รับบาดเจ็บทางสมองและพันธุกรรม เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับเด็กภายหลังการคลอด เมื่อเด็กเติบโตขึ้นมาในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น การที่เด็กมีพัฒนาการทางร่างกายล่าช้าด้วยสาเหตุบางประการ การที่ร่างกายได้รับสารเคมีที่อยู่ในสิ่งแวดล้อม เช่น อาหาร อากาศ การซึมเข้าทางผิวหนัง การขาดสารอาหารในวัยทารกและวัยเด็ก การสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพของครู และการขาดโอกาสในการศึกษาเพราะความยากจนของพ่อแม่ การอยู่ในถิ่นกันดารห่างไกลยากลำบากในการเข้าศึกษาในโรงเรียน เป็นต้น แม้ว่าองค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมเหล่านี้จะไม่ใช่อุบัติเหตุที่ก่อให้เกิดความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยตรง แต่องค์ประกอบเหล่านี้อาจทำให้สภาพการเรียนรู้ของเด็กมีปัญหาอยู่แล้วมีปัญหามากขึ้น

แมสโตรเพียร์และสครักส์ (Mastropieri and Scruggs 2000 : 79 – 80, อ้างถึงใน สุวคนธ์ เกิดผล 2546 : 14) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการเกิดภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ว่าปัจจุบันยังไม่เป็นที่ประจักษ์ถึงสาเหตุที่แท้จริงของความบกพร่องทางการเรียนรู้ แต่ก็เชื่อกันว่ามีสาเหตุเนื่องมาจากการทำงานของสมอง สมมติฐานซึ่งมีมูลเหตุที่เป็นไปได้ของการเกิดความบกพร่องทางการเรียนรู้นั้นเนื่องมาจาก 3 ปัจจัยหลัก ดังนี้

1. ปัจจัยทางกายภาพ ซึ่งรวมถึงการบ่งบอกความแตกต่างในด้านขนาดหรือการทำงานของสมอง ที่อาจจะเนื่องมาจากความแตกต่างที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่สมองกำลังพัฒนา ความก้าวหน้าทางการแพทย์ในปัจจุบันได้ค้นพบความผิดปกติของสมองโดยใช้วิธีการตรวจคลื่นไฟฟ้าสมอง (EEG: Electroencephalogram) การตรวจคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (MRIs : Magnetic Resonance Imaging) การถ่ายภาพสมองด้วยเครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (CAT : Computerized Axial Tomographic Scan) และการตรวจด้วยเครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์แบบพิเศษ PET : Positron Emission Tomography Scan) ซึ่งทำให้ทราบพื้นฐานทางระบบประสาทที่ชัดเจนพอที่จะเชื่อมโยงถึงสาเหตุของความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้

2. ปัจจัยทางพันธุกรรม เด็กที่พ่อแม่มีปัญหาทางการอ่านจะเป็นเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการมีปัญหาทางการอ่านเช่นเดียวกัน นอกจากนี้เด็กฝาแฝดที่เกิดจากไข่ใบเดียวกัน (identical twins) มีโอกาสที่จะมีความบกพร่องทางการเรียนรู้มากกว่าเด็กฝาแฝดที่เกิดจากไข่คนละใบ (fraternal twins)

3. ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม (Environmental factors) การขาดอาหาร ขาดสารอาหาร และการได้รับสารพิษ อาทิ แอลกอฮอล์ บุหรี่และโคเคน ทั้งในภาวะก่อนคลอดหรือหลังคลอด ล้วนเป็นสาเหตุของการเกิดภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้เช่นเดียวกัน

จากสาเหตุของการเกิดภาวะความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้นนั้น โดยสรุปแล้วต่างมีความเชื่อที่ใกล้เคียงกันว่ามาจาก 3 ปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยทางกายภาพ ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม และปัจจัยทางพันธุกรรม ที่มีบางส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการการทำงานของสมอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็กที่ประสบปัญหาเหล่านี้

1.3 ลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

ลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ก็มีลักษณะแตกต่างกันไปตามสภาพปัญหาของนักเรียนแต่ละบุคคล ซึ่งมีผู้กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 117 – 119) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้มักจะมีปัญหาในด้านการเรียน คือ ปัญหาในทางภาษาด้านการอ่าน การเขียน และด้านคณิตศาสตร์

1. ปัญหาในวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งอาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งต่อไปนี้

1.1 ขนาด นักเรียนไม่สามารถแยกความแตกต่างของขนาดและรูปทรงได้

1.2 การนับเลข นักเรียนอาจนับเลขไม่ได้

1.3 การใช้เครื่องหมาย เช่น การบวก การลบ การคูณ และการหาร

1.4 การคำนวณ จำนวนผิด แมื่อนักเรียนจะใช้เครื่องหมายถูกต้องก็ตาม

1.6 ด้านอื่นๆ นักเรียนมีปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์โดยทั่วไป

2. ปัญหาทางภาษา นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ส่วนมากมีปัญหาในด้านการพูด การใช้ภาษา ซึ่งอาจแบ่งออกได้ดังนี้

2.1 การอ่าน นักเรียนอาจอ่านข้ามบรรทัด จับหนังสือเข้ามาแทบชิดหน้า สัน
ศีรษะขณะอ่านหนังสือ ใช้เสียงสูงขณะออกเสียง กัดริมฝีปากขณะอ่านหนังสือ อ่านหนังสือไม่ออก
ไม่ยอมอ่านตามที่ครูสั่ง อาจร้องไห้

2.2 การจำคำ อ่านข้ามคำ ใช้คำอื่นแทนคำที่อ่าน อ่านสลับกัน อ่านออกเสียง
ผิด อ่านคำง่ายๆไม่ได้ อ่านซ้ำ อ่านไม่ออก

2.3 ความเข้าใจ จำเรื่องที่อ่านไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จำขั้นตอนของเรื่องที่
อ่านไม่ได้ จำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องที่อ่านไม่ได้ จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่ได้

2.4 ลักษณะอื่นๆ เช่น อ่านทีละคำ ทีละพยางค์ อ่านด้วยเสียงที่สูง มีปัญหาใน
การอ่านคำที่มีตั้งแต่ 2 พยางค์ขึ้นไป โดยนักเรียนมักอ่านทีละพยางค์จึงไม่สามารถนำพยางค์มารวมกัน
เป็นคำได้ ไม่เข้าใจความหมาย รวมไปถึงการไม่เว้นวรรคในขณะที่อ่านหรือเว้นวรรคผิด เป็นต้น

3. ความบกพร่องทางการรับรู้

การรับรู้มีความหมายรวมไปถึงการใช้ประสาทสัมผัสเพื่อจำแนก จำ และแปล

ความหมาย นักเรียนไม่สามารถกระทำได้ดังกล่าวได้แสดงว่ามีปัญหาในการรับรู้โดยเฉพาะในด้าน
ต่อไปนี้

3.1 การรับรู้ทางสายตา นักเรียนมีปัญหาในการใช้สายตา เช่น มองเห็นภาพ
แต่ไม่สามารถอธิบายภาพที่เห็นให้ครูฟังได้

3.2 การจำแนกโดยใช้สายตา นักเรียนมีปัญหาในการจำแนกภาพโดยใช้สายตา
เช่น ไม่สามารถบอกครูได้ว่าภาพสองภาพแตกต่างกันอย่างไร

3.3 การจำโดยใช้สายตา หมายถึง การมองเห็นวัตถุหรือสิ่งของแล้วจำไม่ได้ว่า
เป็นอะไรบ้าง นักเรียนประเภทนี้มีปัญหาในการจำโดยใช้สายตา เพราะจำสิ่งที่เห็นไม่ได้ เช่น จำการ
เรียงลำดับของตัวอักษรไม่ได้ เป็นต้น

3.4 การรับรู้ทางการฟัง นักเรียนมีปัญหาในการฟัง เด็กได้ยินเสียงแต่บอก
ไม่ได้ว่าได้ยินเสียงอะไรบ้าง ดังนั้นเด็กอาจมีปัญหาในการปฏิบัติตามคำสั่งของครู

3.5 การจำแนกโดยการฟัง นักเรียนไม่สามารถแยกความแตกต่างของเสียงที่
ได้ยินได้ โดยเฉพาะเสียงที่คล้ายคลึงกัน เช่น คำว่า กิน ดิน นิล

3.6 การจำโดยการฟัง นักเรียนประเภทนี้จะจำสิ่งที่ได้ยินไม่ได้ ฟังแล้วลืม
เช่น ครูอ่านให้ฟัง นักเรียนได้ยินแล้วอ่านตามได้ ถ้าให้นักเรียนอ่านเองนักเรียนอาจอ่านไม่ได้

4. ความผิดปกติในการเคลื่อนไหว

ความผิดปกติในการเคลื่อนไหวจำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ

4.1 การอยู่ไม่นิ่ง(Hyperactivity) เป็นการเคลื่อนไหวที่เกินปกติ นักเรียนประเภทนี้จะเคลื่อนไหวอยู่เสมอ และอาจเป็นการเคลื่อนไหวในลักษณะเดิม หรือกระทำซ้ำ ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวที่ไม่มีจุดมุ่งหมาย หากจับให้นั่ง นักเรียนอาจจะเคาะมือหรือเคาะเท้าแทนการเดิน

4.2 การเคลื่อนไหวที่เฉื่อย (Hypoactivity) เป็นการเคลื่อนไหวที่เชื่องช้า หรือน้อยกว่าปกติ นักเรียนประเภทนี้ไม่เคลื่อนไหวมากเหมือนประเภทแรก แต่อาจนั่งอยู่กับที่ได้นานโดยไม่ทำอะไรเลย

4.3 การควบคุมกล้ามเนื้อไม่ได้ (Incoordination) นักเรียนในกลุ่มนี้จะมีปัญหาเกี่ยวกับกล้ามเนื้อขนาดใหญ่ เช่น ในการเดิน ทำให้เดินไม่ตรง กระโดดไม่ได้ และมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เช่น การใช้นิ้วมือในการหยิบจับสิ่งของ ตัดกระดาษด้วยกรรไกรไม่ได้ กลัดกระดุมไม่ได้ เป็นต้น

5. ปัญหาในด้านอารมณ์และสังคม นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ อาจมีปัญหาทางอารมณ์และสังคมควบคู่กันไปด้วย นักเรียนประเภทนี้จะมีความรู้สึกไม่ดีต่อตนเอง ขาดความอดทน มีความวิตกกังวลสูง ปรับตัวไปในทางถดถอยต่อต้านสังคม หลีกเลี่ยงการทำงานซ้ำ เป็นต้น เนื่องจากประสบการณ์ล้มเหลวในการเรียนอยู่เสมอ นักเรียนอาจเป็นคนก้าวร้าวและมีทัศนคติไม่ดีต่อตนเอง พัฒนาการทางอารมณ์อาจช้ากว่าเด็กปกติ นักเรียนประเภทนี้อาจไม่มีเพื่อนเพราะไม่มีนักเรียนคนใดอยากคบด้วย

6. ปัญหาในการจำ นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้จะมีปัญหาในการจำ ทั้งการจำในสิ่งที่ได้ยินและจำจากสิ่งที่มองเห็น ดังนั้นนักเรียนจึงมีปัญหาในการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสะกดคำ การทำตามคำสั่งครู ตลอดจนสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์

7. ปัญหาในด้านความสนใจ นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้มีช่วงความสนใจสั้นและขาดสมาธิ ไม่มีสมาธินานพอที่จะเรียนบทเรียนได้

ศรียา นิยมธรรม (2541 : 40- 51) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ว่า เมื่อจัดกลุ่มลักษณะรวมๆของความบกพร่องทางการเรียนรู้ อาจมองได้ใน 4 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย หรือการรู้คิด (Cognitive) เช่น การคิดและการแก้ปัญหา
2. ด้านภาษา (Language) ได้แก่ การพูด การฟัง การอ่าน การเขียน

3. ด้านกลไกการเคลื่อนไหว (Motor) เช่น การประสานงานกันของอวัยวะต่างๆ ในร่างกาย

4. ด้านสังคม (Social) เช่น ความสัมพันธ์กับเพื่อนๆ

สรุปได้ว่า ลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ นั้นจะมีปัญหาเกี่ยวกับการอ่าน การเขียน การสะกดคำ และการคิดคำนวณ ทำให้มีปัญหาในการเรียนในชั้นเรียน เช่น อ่านไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน เขียนผิด เขียนไม่ได้ ไม่เข้าสู่สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ คิดคำนวณไม่ได้ เป็นต้น

1.4 ลักษณะนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จะมีลักษณะที่แสดงออกในขณะที่ย่านและลักษณะการอ่านดังต่อไปนี้

ผดุง อารยะวิญญู(2544 : 22 – 24) ได้กล่าวถึง ลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านว่าอาจมีพฤติกรรม ดังนี้

1. จำตัวอักษรไม่ได้ ทำให้อ่านเป็นคำไม่ได้
2. จำตัวอักษรได้บ้าง แต่อ่านเป็นคำไม่ได้
3. ความสามารถในการอ่านต่ำกว่านักเรียนอื่นในชั้นเรียนเดียวกัน
4. ระดับสติปัญญาของเด็กอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยหรือสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย เมื่อวัดโดยใช้แบบทดสอบเชาว์ปัญญาที่เชื่อถือได้
5. เด็กบางคนอาจมีความไวในการใช้สายตา
6. เด็กบางคนอาจมีความไวในการฟัง
7. พูดยไม่เป็นประโยค
9. เด็กสามารถเข้าใจภาษาได้ดี หากให้เด็กฟังหรือมีคนอ่านหนังสือให้ฟังหรือฟังจากเทป แต่ถ้าให้อ่านเองเด็กจะอ่านไม่ได้ อ่านไม่เข้าใจหรือจับใจความไม่ได้
10. อ่านคำโดยสลับตัวอักษร เช่น

กบ	เป็น	บก
มอง	เป็น	ของ
ยอด	เป็น	ดอย
กาบ	เป็น	บาก เป็นต้น
11. ไม่เข้าใจว่าตัวอักษรใดมาก่อน – หลัง ตัวอักษรใดอยู่ทางซ้ายหรือขวา

12. ไม่สามารถแยกเสียงสระในคำได้ เช่น ระหว่าง น้ำลง กับ แมลง เด็กมักอ่านคำว่า แมลง ว่า แม-ลง หรือ มะ-ลง-ลง เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 11) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ไว้ดังนี้

1. หลงบรรทัด อ่านซ้ำคำ
2. อ่านซ้ำ และตะกุกตะกัก
3. จำข้อเท็จจริงพื้นฐานไม่ได้
4. อ่านคำในตำแหน่งที่ไม่ถูกต้อง
5. ไม่สามารถบอกลำดับของเรื่องราวได้
6. สับสนระหว่างอักษรหรือคำที่คล้ายคลึงกัน
7. ไม่สามารถจำประเด็นสำคัญของเรื่องราวได้
8. อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ หาคำมาแทนที่ อ่านกลับคำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 29) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ไว้ดังนี้

1. การเคลื่อนไหวร่างกายที่แสดงอาการเครียด เช่น อารมณ์เสีย หนีงอ
2. อ่านหลงบรรทัด อ่านซ้ำคำ
3. อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ หาคำมาแทนที่หรืออ่านกลับคำ
4. อ่านเรียงลำดับคำผิด สับสนตำแหน่ง ประธาน กริยา กรรม
5. อ่านสับสนระหว่างตัวอักษรหรือคำที่คล้ายคลึงกัน
6. อ่านซ้ำและตะกุกตะกัก
7. อ่านด้วยความลังเลไม่แน่ใจ
8. อ่านเอาเรื่องไม่ได้
9. บอกลำดับเรื่องราวไม่ได้
10. จำประเด็นสำคัญของเรื่องราวไม่ได้ (อ่านได้แต่อธิบายไม่ได้)
11. แยกสระเสียงสั้น - ยาวไม่ได้

จากลักษณะของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจะมีพฤติกรรมที่แสดงออกในขณะ

อ่าน เช่น อากาเรียด หน้าอ กังวล อ่านซ้ำ ตะกุกตะกัก อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ อ่านหลง
บรรทัดสับสนระหว่างคำหรือตัวอักษรที่คล้ายคลึงกัน อ่านจับใจความไม่ได้

1.5 การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้จำเป็นต้องใช้เทคนิคและวิธีการหลากหลาย ดังแนวทางดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538 : 83 – 86) กล่าวว่า ความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีขอบข่ายกว้างขวางทั้งพฤติกรรมกรเรียนวิชาการและพฤติกรรมที่แสดงออกในเชิงรบกวนชั้นเรียน จึงได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ ดังนี้

1. สอนโดยเน้นความสามารถเด่นของเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความสำเร็จ เช่น ถ้าพบว่าเด็กใช้สายตาในการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ครูควรให้เด็กมองวัตถุต่างๆ แทนที่จะพูดให้เด็กฟังเท่านั้น

2. พยายามลดกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะหรือความสามารถที่เป็นจุดบกพร่องของเด็ก เช่น ถ้าพบว่าเด็กมีปัญหาการเขียน ก็ไม่ควรให้งานที่ต้องเขียนมาก แต่อาจให้เด็กตอบปากเปล่าหรือตอบใส่เทปบันทึกเสียงแทนการเขียน

3. พยายามพัฒนาจุดบกพร่องของเด็ก หลังจากที่เด็กประสบความสำเร็จจากการใช้ความสามารถเด่นแล้ว

4. กำหนดความคิดรวบยอดที่จะให้เด็กเรียนให้ชัดเจน ถ้าจะสอนความคิดรวบยอดใหม่ ครูต้องนำความคิดรวบยอดใหม่ไปสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กเคยเรียนรู้มาแล้ว และสรุปความคิดรวบยอดให้ชัดเจน เพราะเด็กจะไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้เอง

5. ช่วยเหลือเด็กตระหนักถึงเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ให้เด็กเห็นว่าเมื่อวานนี้เด็กทำอะไรได้บ้าง วันนี้เด็กทำอะไรสำเร็จ และเด็กจะทำอะไรในวันพรุ่งนี้บ้าง

6. ตั้งเป้าหมายระยะสั้นอย่างชัดเจนที่เด็กสามารถทำได้ โดยจัดลำดับของงานให้มีความยากง่ายต่างกันไป โดยให้เด็กทำงานในอันดับแรกๆตามความสามารถของเขา จากนั้นค่อยๆจำกัดเวลา พร้อมทั้งบันทึกความก้าวหน้าของเด็ก เมื่อเด็กทำงานก้าวแรกได้เสร็จตามกำหนดเวลา จึงค่อยให้งานที่ยากขึ้น โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบเดียวกัน

7. ให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีที่เด็กทำงานได้สำเร็จ ถ้าเด็กทำผิดบอกให้ทราบทันที อธิบายใหม่และให้เด็กแก้ไขใหม่ทันที แต่ต้องใช้วิธีทางบวก ถ้าเด็กทำได้สำเร็จต้องรีบให้คำชม และบอกเหตุผลที่เด็กได้รับคำชม โดยเน้นความพยายามในการทำงานเป็นหลัก ไม่ชมเชยเฉพาะงานที่ครูพอใจ

8. ให้หยุดกิจกรรมนั้นชั่วคราวเวลาอีกระยะหนึ่ง ถ้าครูได้พยายามใช้วิธีการใหม่ๆ หรือกิจกรรมใหม่ๆ เพื่อช่วยเหลือเด็กแล้ว แต่เด็กยังไม่สามารถพัฒนาได้

9. อย่าพยายามสอนสิ่งที่เด็กไม่สามารถเรียนรู้และไม่อาจเรียนรู้ได้

10. เนื้อหา บทเรียน และเทคนิควิธีการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้สอนนั้น ควรเริ่มสอนเนื้อหาหรือบทเรียนที่ต่ำกว่าระดับชั้นของเด็ก 1 ปี เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความสำเร็จ

11. จัดกิจกรรมในทักษะเดียวกันให้หลากหลาย เพื่อว่าเด็กจะได้เลือกงานที่ทำได้ และให้เด็กทำงานตามแนวทางของเขาเอง เช่น ใช้ปากกาสีแดง เลือกลมุมที่จะนั่งทำงานเอง ใช้อุปกรณ์ช่วยประเภทเครื่องเล่นเทป หรือคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

12. ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด

13. ใช้เกมหรือกิจกรรมที่让孩子ได้มีโอกาสเคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็นและได้ยิน ได้ฟัง เพราะทำให้เด็กสนุกในการเรียนรู้และเรียนรู้ได้เร็ว

14. สอนช้าและทบทวนบ่อยๆ เพราะตามปกติเด็กที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ต้องการประสบการณ์บ่อยๆและมากกว่าเด็กปกติ

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ควรจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของเด็ก โดยจัดลำดับของงานให้มีความยากง่ายต่างๆกันไป และกิจกรรมที่จัดขึ้นควรมีความหลากหลายเพื่อให้เด็กได้สามารถเลือกงานที่ทำได้ รูปแบบของเกมหรือกิจกรรมที่จัดขึ้นควร让孩子ได้มีโอกาสเคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็น ได้ยินและได้ฟัง เพราะจะทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานในการเรียนและเรียนรู้ได้รวดเร็ว อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนควรเป็นรูปธรรมมากที่สุด

2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียน และระดับคุณภาพความสามารถในการอ่านของนักเรียนย่อมส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บันลือ พฤษะวัน (2538 : 2) ได้กล่าวถึงความหมายของการอ่านไว้ว่า

1. การอ่าน เป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นคำพูด โดยการผสมผสานเสียงเพื่อใช้ในการออกเสียงให้ตรงกับคำพูด
2. การอ่าน เป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานของตัวอักษร ออกเสียงเป็นคำหรือประโยค ทำให้เข้าใจความหมายในการสื่อความโดยการอ่าน
3. การอ่าน เป็นการสื่อความหมายที่ถ่ายทอดความคิด ความรู้ จากผู้เขียนถึงผู้อ่าน
4. การอ่าน เป็นการพัฒนาความคิด โดยที่ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถหลายๆด้าน เช่น ใช้การสังเกต จำรูปคำ

วรรณิ โสมประยูร (2537 : 121) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

นภดล จันทรเพ็ญ (2539 : 73) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการในการแปลความหมายตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ออกมาเป็นถ้อยคำ หรือความคิดของตนเอง แล้วผู้อ่านก็นำความคิด ความเข้าใจที่ได้จากการอ่านนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ศศิธร วงศ์ชาติ (2542 : 12, อ้างถึงใน อัจฉรา นาคทรัพย์ 2546 : 27) ได้กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการแปลความหมายของสัญลักษณ์ โดยผ่านกระบวนการทางความคิด ไปสู่ความเข้าใจในสิ่งที่อ่านซึ่งต้องอาศัยทักษะการวิเคราะห์คำ ถอดความ ตีความ ขยายความ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

เตือนใจ กรูยกระโทก (2543 : 15) ได้กล่าวว่า การอ่าน เป็นกระบวนการแปลความหมายของตัวอักษร เป็นความคิดโดยอาศัยประสบการณ์เดิม แล้วนำความคิดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ครอว์ลีย์ (Crawley 1995 : 14 – 15, อ้างถึงใน วันเพ็ญ กุ่มดิษฐ์ 2548 : 15) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน ซึ่งรวมไปถึงความสามารถในการถอดความหมายจากสัญลักษณ์นั้นๆ ในขณะที่ผู้อ่านได้รับจากสิ่งที่ผู้อ่านมองเห็น โดยใช้กระบวนการคิด ระลึกถึงคำต่างๆ ที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคิดกับสิ่งที่มองเห็น แล้วสื่อความหมายสัญลักษณ์ที่อ่านได้

จากความหมายของการอ่านที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มองเห็น โดยผ่านกระบวนการคิดจนเกิดความเข้าใจ

และถ่ายทอดออกมาเป็นถ้อยคำที่มีความหมาย สื่อได้ตรงกันระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เด็กจนโต การอ่านมีความสำคัญต่อการศึกษา การแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน การติดต่อสื่อสาร การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนการศึกษาหาความรู้ของนักเรียน การที่นักเรียนมีทักษะการอ่านดีจะเรียนเก่งและประสบความสำเร็จในการเรียน เพราะการเรียนรู้วิชาการต่างๆ นั้นจะเข้าใจง่ายขึ้นถ้าสามารถอ่านหนังสือได้ดี

บันลือ พลฤกษ์วัน (2538 : 10 - 11) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้
2. เด็กที่อ่านเป็นย่อมได้รับการยอมรับ สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคมได้อย่าง

มั่นใจ

3. การอ่านได้ อ่านเป็น เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้

อย่างกว้างขวาง

4. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบอาชีพของผู้เรียนในอนาคต
5. การอ่านมีความจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองดีในการรับรู้ข่าวสารเหตุการณ์บ้านเมือง
6. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวิเคราะห์ ตัดสินใจในการเลือกตัวแทนใน

ด้านการเมือง การปกครอง

7. การอ่านนับเป็นกิจกรรมสำคัญในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ได้รับความ

เพลิดเพลินและพัฒนาด้านจิตใจอีกด้วย

8. การอ่านช่วยให้ผู้เรียนทราบและสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของ

สังคมพัฒนาตนเองและอาชีพของตนเองได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543 : 1) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน

ศรีสุดา จรรย์กุล (2539 : 4 - 5, อ้างถึงใน โกสุม สุฉันทบุตร 2549 : 25) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือช่วยพัฒนาทางด้านความคิด จิตใจให้กว้างขึ้น รู้จักพินิจพิจารณาสิ่งต่างๆอย่างเป็นธรรมชาติ
2. การอ่านหนังสือทุกชนิดช่วยให้มีเจตคติต่อโลกและต่อสังคมในมุมกว้าง หนังสือทุกชนิดช่วยเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แห่งปัญญา
3. การอ่านทำให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นยิ่งขึ้น เช่น การอ่านหนังสือจิตวิทยานวนิยายข่าวสาร ฯลฯ จะทำให้เราเข้าใจว่าพฤติกรรมต่างๆนั้นมีสาเหตุมาจากอะไร ทำให้เราเข้าใจตนเองและบุคคลอื่นมากขึ้น
4. การอ่านทำให้เราได้ท่องเที่ยวไปในดินแดนต่างๆ เช่น การอ่านหนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยวประเทศต่างๆ อ่านหนังสือประวัติศาสตร์ หรือนวนิยายวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

จากความสำคัญของการอ่านที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านมีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิตประจำวัน เนื่องการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนและการรับรู้ข่าวสารต่างๆ

2.3 องค์ประกอบสำคัญในการอ่าน

การที่ผู้อ่านจะประสบความสำเร็จทางการอ่านมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับองค์ประกอบในการอ่าน

บันลือ พฤกษ์วัน (2532 : 27) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้ นักเรียนสามารถอ่านได้นั้น จะต้องมีความพร้อม 5 ด้าน ดังนี้

1. ความพร้อมทางด้านร่างกาย ได้แก่ ขนาด ส่วนสูง น้ำหนัก ซึ่งแสดงให้เห็นความเจริญเติบโตทางร่างกาย นอกจากนั้นยังรวมถึงการใช้สายตา หู ความคล่องแคล่วในการใช้กล้ามเนื้อ ความสัมพันธ์ระหว่างมือกับสายตา
2. ความพร้อมทางสมอง ได้แก่ ความสามารถในการจำ การตีความและแปลความ การอธิบายงานที่ตนเองทำ เรื่องราวของตนเองและผู้อื่นได้ดี
3. ความพร้อมทางอารมณ์และสังคม ได้แก่ การมีอารมณ์ร่วมสนุกสนาน เล่นรวมกับเพื่อน รู้จักช่วยเหลือเพื่อนและแบ่งปันของใช้ให้เพื่อน
4. ความพร้อมทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ การมีสมาธิในการฟัง มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก

5. ความพร้อมทางพื้นฐานประสบการณ์ ได้แก่ การใช้ภาษาพูด การตอบคำถาม ความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใกล้ตัว

ศรีสมร กสิวัฒน์ (2541 : 1, อ้างถึงใน ประกอบกุล กลุ่มอารมณ์ 2548 : 16) กล่าวว่า การที่ครูจะสอนนักเรียนให้อ่านได้นั้นครูควรสังเกตและทดสอบนักเรียนก่อนว่า เขามีความสามารถเพียงพอที่จะเริ่มต้นเรียนได้หรือยัง นักเรียนคนใดที่ครูทดสอบแล้วพบว่า มีทักษะการรับรู้ 3 ประการ แสดงว่านักเรียนน่าจะมีความพร้อมทางการอ่าน ซึ่งทักษะที่ครูควรสนใจ คือ

1. การรับรู้ทางการเห็น (Visual Perception)
2. การรับรู้ทางการได้ยิน (Auditory Perception)
3. ความสัมพันธ์ทางการได้เห็นกับการได้ยิน (Visual – Auditory Perception)

จากองค์ประกอบสำคัญในการอ่านที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การที่นักเรียนจะประสบความสำเร็จในการอ่านมากหรือน้อยนั้นจะต้องมีความพร้อมในด้านร่างกาย ด้านสมอง ด้านอารมณ์และสังคม ด้านจิตวิทยา ด้านพื้นฐานประสบการณ์ ด้านการรับรู้ทางการเห็น ทางการได้ยิน และความสัมพันธ์ทางการเห็นและการได้ยิน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

2.4 การสอนอ่าน

บันลือ พฤษะวัน (2538 : 12 – 17) ได้กล่าวว่า ในการสอนอ่านจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจมิติหรือขอบข่ายในการสอนอ่าน ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อการเรียนการสอน เช่น ต้องเข้าใจถึงธรรมชาติที่มาตัวอักษร ที่มาของวิธีสอนและวิธีการเรียนอ่านของนักเรียน เพื่อนำมาวิเคราะห์ว่าควรจะสอนอ่านด้วยวิธีใดจึงจะส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบสำคัญในการสอนภาษาหรือการอ่าน มีดังนี้

1. ประวัติการคิดตัวอักษร หรือมิติเกี่ยวกับธรรมชาติที่มาตัวอักษร

1.1 เริ่มแรกนั้นเมื่อมนุษย์ได้มีภาษาพูดขึ้นใช้แล้ว ต้องการบันทึกเพื่อจะสื่อภาษาพูดมนุษย์จึงได้ใช้ภาพในการสื่อ เรียกว่า Pictograph ดังจะเห็นได้จากภาษาจีนที่ใช้พู่กันจีนในการเขียนภาพจนกลายเป็นตัวหนังสือ

1.2 มนุษย์ใช้ความหมายของภาพในการสื่อ (Ideograph) เนื่องจากภาพที่ใช้สื่อโดยตรงนั้นใช้ได้ในช่วงจำกัด มนุษย์จึงใช้ความหมายของภาพในการสื่อ ในยุคนั้นจึงใช้แปลความหมายของภาพเข้ามาช่วยในการอ่าน ทั้งภาพและความหมายของภาพนี้สามารถใช้สื่อความหมาย

ได้ดีพอสมควร ดังจะเห็นปรากฏตามผนังโบสถ์ วิหาร ซึ่งใช้แทนตัวหนังสือได้ หรือบางทีก็ใช้ตัวหนังสืออธิบายประกอบเพื่อความกระจ่างขึ้น

1.3 มนุษย์ใช้เสียงของภาพในการสื่อ จากการที่มนุษย์ต้องการหาทางที่จะสื่อความหมายโดยการบันทึกให้ได้กว้างขึ้น มนุษย์จึงได้ใช้เสียงของภาพ โดยการอ่านภาพเป็นประโยคเมื่อฟังแล้วเกิดความเข้าใจได้เช่นกัน

จากการที่มนุษย์ใช้เสียงของภาพนี้เอง มนุษย์ก็ได้แนวคิดในการกำหนดตัวอักษร (พยัญชนะ สระ) ขึ้นใช้ผสมเสียงอ่าน ออกเสียงให้ตรงกับคำพูดที่ใช้พูดจากันได้ เฉพาะของไทยเรานอกเหนือจากพยัญชนะและสระแล้ว ยังมีวรรณยุกต์ช่วยกำหนดเสียงสูงต่ำได้ด้วย การประดิษฐ์ตัวอักษรขึ้นใช้ต่าง ๆ กัน จึงได้มีการกำหนดแนวคิดในการผสมเสียงอ่านเป็นวิธีสอนอ่านขึ้น วิธีแรกเรียกว่า วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (Synthetic method) ซึ่งมีวิวัฒนาการมาจากแนวคิดเรื่องเสียงของภาพ (Phonograph) เป็นวิธีที่ผสมเสียงอ่านให้ตรงกับคำพูดที่ฟัง แล้วช่วยให้เด็กภาพได้หรือบางทีก็เด็กภาพไม่ได้ เน้นเฉพาะเสียงความหมายของการผสมเสียงอ่านออกมา เมื่อพิจารณาแล้วจะเข้าใจได้ว่าวิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำมุ่งเพื่อการอ่านออกเท่านั้น

2. วิธีสอนอ่าน ได้นำเสนอวิธีการสอนหลักๆ ไว้ 3 วิธี คือ

2.1 วิธีสอนอ่านแบบสะกดตัวผสมคำ (Synthetic method) วิธีสอนอ่านแบบ

สะกดตัวผสมคำนี้เป็นวิธีการสอนแบบดั้งเดิม ชาวอเมริกันเรียกวิธีสอนอ่านแบบนี้ว่า Discard Method เป็นวิธีสอนอ่านที่เลิกหรือล้าสมัยแล้ว เพราะเหตุผลหลายประการ เช่น

2.1.1 สิ่งที่อ่านหรือคำที่อ่านมีความหมายน้อย ไม่น่าสนใจ เพราะเน้นเสียง

2.1.2 เป็นการบังคับให้นักเรียนต้องฝึกอ่านโดยไม่รู้ความหมาย

2.1.3 มีเฉพาะตัวหนังสือไม่มีภาพช่วยในการอ่าน ขาดเครื่องล่อใจให้อยากอ่าน

2.1.4 ต้องเรียนโดยท่องจำ ทำให้ประสบความสำเร็จยาก

2.1.5 รากภาษาของภาษาอังกฤษออกเสียงไม่คงที่ ทำให้การสอนโดยวิธีนี้ได้ผลน้อย แต่ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีสัญลักษณ์ออกเสียงคงที่ (Phonic Language) ยังมีความจำเป็นที่จะต้องใช่วิธีสะกดตัวผสมคำ เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้หลักเกณฑ์ในการไล่สะกดอ่านคำใหม่ได้ดี การอ่านด้วยวิธีสะกดตัวผสมคำนี้สัมพันธ์กับการสอนเขียน คือ อ่านสะกดคำแล้วเขียนตามที่สะกดไปได้ หรือเรียกว่า เขียนหรืออ่านโดยใช้เสียงพาไป (Sound blending) ได้ดี

2.2 วิธีสอนอ่านแบบอ่านเป็นคำเป็นประโยค (Basal Readers Approach) วิธีสอนอ่านแบบนี้มุ่งให้อ่านเฉพาะคำหรือเรื่องราวที่มีความหมาย โดยมีภาพเป็นเครื่องล่อใจ ภาพช่วยในการอ่าน ภาพเป็นแนว (Cue) ช่วยบอกเรื่อง กระตุ้นความสนใจให้นักเรียนอยากอ่าน การอ่านเป็นการอ่านแบบเป็นคำ เป็นประโยค ซึ่งสอดคล้องกับจิตวิทยาในการสอนอ่านตามทฤษฎีเกสทอล (Gestalt Theory) ที่ว่า การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม คือ อ่านเป็นคำๆ เป็นประโยค แล้วจึงแยกสะกดตัวผสมคำ ฝึกอ่านภายหลังซึ่งมีส่วนสอดคล้องสนองความต้องการ ความสนใจ และทันใจของผู้เรียน ทำให้นักเรียนอยากอ่านทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

2.2.1 บทเรียนอ่าน มีภาพช่วยเป็นเครื่องล่อใจให้อ่าน

2.2.2 ลักษณะของบทอ่านเป็นเรื่องเป็นราว น่าสนใจสำหรับนักเรียน

2.2.3 คำที่นักเรียนอ่านควรเป็นคำที่นักเรียนคุ้นเคย หรือมีประสบการณ์ในการพูดของนักเรียนมาก่อน เมื่ออ่านคำเหล่านั้นนักเรียนจะเข้าใจดี เพราะเคยใช้พูดจากัน

2.2.4 แต่ละบทอ่านใช้คำน้อยคำ มีการซ้ำคำ ช่วยให้จำแนก ใช้เป็นตัวนำในการแจกลูกได้ดี นั่นคือ คำแม่บท (Key Word)

2.2.5 การดำเนินเรื่องรวดเร็ว สอดคล้องกับช่วงความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนกระตือรือร้นที่จะอ่าน ไม่ต้องใช้เวลานาน ถ้านานเกินช่วงความสนใจ 10 – 15 นาที นักเรียนจะเริ่มเบื่อที่จะฝึกอ่าน

การสอนอ่านแบบเป็นคำเป็นประโยค จะต้องสอนให้อ่านเรื่องราวทีละประโยค เพื่อมุ่งให้ฟังการอ่านแล้วรู้เรื่อง เป็นการฝึกทักษะในการฟังไปด้วย เมื่อฟังหลายๆ ประโยคก็สามารถสรุปเรื่องได้ จึงมีความสอดคล้องกับความหมายของการอ่าน คือ อ่านได้หรือสอนอ่านเพื่อให้อ่านได้

2.3 วิธีสอนอ่านแบบใช้แผนภูมิประสบการณ์ (Experience Approach) การสอนแบบนี้ คือ การนำเอาประสบการณ์ที่นักเรียนเล่ามาเรียบเรียงเรื่องราวโดยการจัดรูปประโยค จังหวะลีลาให้น่าอ่าน เหมาะกับช่วงความสนใจในการอ่าน แล้วมีบทหรือประโยคสรุปให้ได้ความกะทัดรัด เป็นการหลอมรวมประสบการณ์ของผู้เรียนไปสู่ข้อสรุปที่เป็นคำศัพท์รวม (คำอรรถ) หรือคำศัพท์ที่มีการสรุปเป็นมโนทัศน์ (Concept formation) ได้ดีอีกด้วย

ลักษณะของการส่งเสริมให้นักเรียนระลึกถึงประสบการณ์เดิมของเขานั้น ขณะที่นักเรียนนึกภาพแห่งประสบการณ์ได้แจ่มชัด นักเรียนก็จะแปลภาพเล่าเรื่องจากความหมายของภาพแห่งประสบการณ์ที่ระลึกได้ ภาพแห่งประสบการณ์นี้จะเกิดที่จอสมอง จึงมีความสัมพันธ์กับการใช้ความหมายของภาพในการสื่อ และยังสอดคล้องกับความหมายของการอ่านเพื่อการอ่านอีกด้วย

บันลือ พุทธชะวัน (2538 : 14) ได้กล่าวถึง วิธีเรียนอ่านของนักเรียนว่า นักเรียนเรียนได้ 3 ทางด้วยกัน คือ

3.1 วิธีเรียนอ่านทางสายตา คือการที่นักเรียนใช้สายตาอ่านภาพที่สัมพันธ์กับคำ หรืออ่านบัตรคำประกอบภาพ พอรู้จักเรียกชื่อภาพนั้นนักเรียนก็อ่านคำนั้นได้ ซึ่งถือว่าเป็นวิธีอ่านที่ง่ายที่สุด บัตรประโยคประกอบภาพก็อ่านกิริยาอาการของภาพ แล้วพูดเป็นประโยคตามที่เห็นภาพนั้นๆ อ่านภาพบอกเรื่องแล้วฝึกอ่านคำได้

ภาพเป็นหัวใจสำคัญที่นักเรียนใช้ช่วยในการอ่าน แบบเรียนหรือหนังสือสำหรับเด็ก น่าจะใช้ประโยชน์จากภาพมาช่วยในการอ่านให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จในการอ่านตั้งแต่ต้น เด็กจะได้มีกำลังใจในการอ่านมากขึ้น เมื่อเด็กมีกำลังใจและสนใจในการอ่านแล้ว ย่อมนำไปฝึกอ่านหนังสือได้ดี

3.2 วิธีเรียนอ่านทางหู คือการใช้หูวิเคราะห์เสียงและผสมเสียงอ่านเป็นคำๆ การอ่านลักษณะนี้นักเรียนจะใช้เสียงพาไป (Sound blending) มาช่วยในการอ่าน และการอ่านแบบนี้ บางทีนักเรียนเกือบไม่ใช้สายตาช่วยในการอ่านเลย ถ้าสังเกตนักเรียนอ่านบทแจกลูก แม่ ก. กา หรือ คำที่มีตัวสะกดด้วย นักเรียนก็สามารถใช้เสียงพาไป เช่น จาน จออาจา, จานอ = จาน พอหัวหน้อออกเสียงตัว จอ นักเรียนสามารถไล่สะกดคำได้ทันที เพราะได้แนวจากโครงสร้างของคำที่อ่านมาแล้วช่วยการอ่าน นั่นคือการไล่สะกดคำอ่านโดยใช้เสียงพาไป การเรียนอ่านด้วยหูของนักเรียนจึงมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติที่มาของภาษา ที่ใช้เสียงของภาพในการสื่อ แล้วยังมีส่วนสัมพันธ์กับวิธีการสอนแบบสะกดตัวผสมคำอีกด้วย

3.3 วิธีเรียนอ่านโดยการจำรูปคำ โครงสร้างและรูปคำของตัวอักษรที่มีความหมายเด่นและอ่านได้ซ้ำๆบ่อยครั้งก็จะช่วยให้จำได้ดี เพราะนี่ภาพออกได้เด่นชัด ความหมายของภาพที่นักเรียนแปลจากคำอ่านจะมีความสัมพันธ์กับคำที่จำได้ การจำรูปจึงเป็นการเรียนอ่านทางสมอง โดยสมองจะระลึกภาพได้จากการเข้าใจความหมายของคำนั้นๆ เช่น นักเรียนอ่านคำว่า ยักษ์ แล้วระลึกถึงรูปยักษ์ได้ดี เพราะเคยเห็นภาพยักษ์จากโทรทัศน์หรือหน้าประตูโบสถ์วิหาร หรือโจน คำว่า ยักษ์ สัตว์ และสัตว์ นักเรียนย่อมจำคำแรกได้ดีกว่า เพราะความหมายเด่นชัดกว่าคำอื่นๆ

การที่นักเรียนเรียนอ่านโดยวิธีจำรูปคำ ต้องเป็นคำที่นักเรียนระลึกถึงความหมายเป็นภาพได้ ภาพที่ระลึกได้จึงเป็นภาพแห่งความหมาย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับธรรมชาติ ที่มาของตัวอักษรที่ใช้ความหมายของภาพในการสื่อ หรือแปลความหมายของคำที่จำได้นั้นเป็น และในทำนองเดียวกัน การจะเล่าเรื่องราว นักเรียนจะต้องระลึกภาพแห่งประสบการณ์ได้ก่อนความหมายของภาพแห่ง

ประสบการณ์ที่ระลึกได้ก่อนเหล่านี้ เป็นทางนำที่จะให้ครูสร้างเป็นแผนภูมิประสบการณ์ใช้ในการสอนอ่านโดยใช้แผนภูมิประสบการณ์

2.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

ในการสอนอ่านจำเป็นต้องมีแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้การสอนประสบความสำเร็จ สนม กรุทเมือง (2523 : 67 – 70, อ้างถึงใน วรรุญญา เอี่ยมสำอาง 2551: 39 – 45) ได้กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านไว้ในหนังสือการสอนอ่านภาษาไทย ไว้ดังนี้

1. ทฤษฎีแรงจูงใจ

แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้ ครูผู้สอนภาษาไทยจะต้องรู้จักกระตุ้นให้นักเรียนสนใจและตื่นตัวต่อการเรียนอยู่เสมอ ก่อนที่จะเริ่มสอนเนื้อหา ครูจะต้องมีขั้นนำในการสอน หลักการทางจิตวิทยาในเรื่องแรงจูงใจนี้จะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่เนื้อหาที่ต้องการให้นักเรียนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้

แรงจูงใจแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แรงจูงใจภายใน คือ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนเอง นักเรียนมีความกระตือรือร้น ใคร่รู้ใคร่เรียน มีลักษณะช่วยเหลือตนเองได้ เช่น หลังจากครูให้อ่านเรื่อง มอม แล้วบรรยายถึงลักษณะของเรื่องสั้น เทคนิคการแต่งเรื่อง นักเรียนเกิดจินตนาการที่จะแต่งเรื่องสั้นบ้าง สิ่งที่ทำให้เกิดแรงบันดาลใจเป็นแรงจูงใจภายใน ดังนั้นการสอนของครูก็ควรให้นักเรียนได้เรียนในลักษณะการค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้สอนจะช่วยแนะแนวทางให้เกิดความคิดใหม่ๆ เช่น จะให้แต่งเรื่องสั้นเรื่องความ แต่งกลอน ผู้สอนก็อาจจะนำตัวอย่างมาให้ดู ให้นักเรียนได้ซักถามข้อสงสัยให้เกิดความนึกคิด ซึ่งครูจะช่วยสร้างแรงจูงใจภายนอกให้นักเรียนเกิดศรัทธา จนทำให้เกิดแรงจูงใจภายใน

1.2 แรงจูงใจภายนอก คือ แรงจูงใจที่ครูจะสร้างขึ้นโดยเร้าใจด้วยวิธีการต่างๆ โดยสร้างบรรยากาศแห่งความอบอุ่นเป็นกันเอง ครูและนักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใสพร้อมที่จะเกิดกระบวนการเรียนการสอนโดยครูเป็นผู้แนะนำ แรงจูงใจภายนอกใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนได้มาก เช่น

1.2.1 การซักถามพูดคุยกับนักเรียน

1.2.2 การใช้เพลงนำเข้าสู่บทเรียน

1.2.3 การใช้คำประพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน

1.2.4 การใช้อุปกรณ์นำเข้าสู่บทเรียน

1.2.5 การเล่านิทาน ประสบการณ์ เหตุการณ์ ในชีวิตประจำวัน

1.2.6 การใช้การนำเสนอเข้าสู่บทเรียน

2. กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike)

จากการทดลองการเรียนรู้แบบลองผิดถูก ธอร์นไดค์ได้สรุปกฎการเรียนรู้ที่สำคัญ 3 กฎ คือ

2.1 กฎแห่งความพร้อม เป็นกฎที่กล่าวถึงสภาพการณ์ 3 สภาพการณ์ที่เกิดจากความพร้อมของอินทรีย์ ธอร์นไดค์มีความเชื่อว่า ความพร้อมเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งขึ้นมา เขาได้พิจารณา “ความพร้อม” ในรูปของความเจริญเติบโตและพัฒนาการทางร่างกายมากกว่าส่วนอื่นใด ซึ่งสามารถนำไปอธิบายผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนว่า มีแนวโน้มที่จะยอมรับปฏิบัติ พอใจหรือไม่พอใจ ดังนี้

2.1.1 เมื่อบุคคลมีความพร้อมที่จะเรียนหรือกระทำกิจกรรมใดๆ ถ้าไม่ได้เรียนหรือไม่ได้กระทำ บุคคลจะเกิดความไม่พอใจ ไม่สบายใจ

2.1.2 เมื่อบุคคลมีความพร้อมที่จะเรียนหรือกระทำกิจกรรมใดๆ ถ้าได้เรียนหรือกระทำสมความปรารถนา บุคคลจะเกิดความพึงพอใจ

2.1.3 เมื่อบุคคลยังไม่พร้อม แล้วถูกบังคับให้เรียนหรือกระทำกิจกรรม ย่อมก่อให้เกิดความรำคาญ คับข้องใจ ไม่สบายใจ ไม่พอใจ

2.2 กฎแห่งการฝึกหัด การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองด้วยการฝึกหัด จะทำให้เกิดความแน่นแฟ้นและมั่นคง แต่ถ้าการฝึกหัดปฏิบัติไม่ต่อเนื่องกัน หรือการไม่ได้นำไปใช้จะทำให้เกิดการลืมได้ ความหมายของกฎแห่งการฝึกอาจสรุปได้ดังนี้

การเชื่อมโยงหรือข้อต่อจะกระชับมั่นคงยิ่งขึ้นถ้ามีการใช้ และจะเสื่อมลงหรืออ่อนลงเมื่อไม่ได้ใช้

สิ่งใดมีการกระทำซ้ำๆ หรือมีการฝึกเสมอๆ ผู้ฝึกย่อมกระทำสิ่งนั้นได้ดี สิ่งใดที่ไม่ได้ทำนานๆ ย่อมทำสิ่งนั้นไม่ได้เหมือนเดิม

พฤติกรรมใดๆ ได้มีการกระทำต่อเนื่องกันอยู่ ย่อมมีผลให้การกระทำนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ถ้าพฤติกรรมใดไม่มีโอกาสได้ใช้หรือเว้นว่างไป หรือไม่ได้กระทำซ้ำๆ บ่อยๆ พฤติกรรมนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะถูกลืม หรือแม้จะไม่ลืมก็ไม่อาจทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้นได้

2.3 กฎแห่งผล หรือกฎแห่งผลตอบสนอง (Law of Effect) กฎนี้กล่าวว่า เมื่อการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองถูกกระทำขึ้น และติดตามด้วยสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ (Satisfying) แล้วความเข้มแข็งของการเชื่อมโยงก็จะแน่นแฟ้นขึ้น แต่ถ้าการเชื่อมโยงนี้

ถูกติดตามด้วยสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดความรำคาญใจแล้ว การเชื่อมโยงจะคลายความแน่นแฟ้นลง ดังนั้น สภาพที่ทำให้เกิดความพึงพอใจจึงเป็นสภาพที่มนุษย์หรือสัตว์ไม่พยายามหลีกเลี่ยง จะพยายามรักษาสถานการณ์นั้นไว้ หรือทำให้เกิดขึ้นมาใหม่ แต่สภาพใดที่ทำให้เกิดความรำคาญใจ เขาจะพยายามหาทางหลีกเลี่ยง ไม่อยากได้และต้องการให้สถานการณ์นั้นสิ้นสุดโดยเร็ว

3. ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์(Piaget) สรุปว่า ความรู้คือประสบการณ์ที่ได้รับ การสะสมมาแล้วในอดีต กล่าวคือ เมื่อเด็กมีปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกแล้วได้ผลลัพธ์ใดออกมา ก็จะเก็บผลลัพธ์นั้นไว้ในตัว เมื่อเด็กพบเห็นเหตุการณ์เช่นเดิมอีก เด็กก็จะคาดหวังกันทันทีว่าผลลัพธ์ควรจะออกมาเหมือนที่เคยเป็นมาแล้ว เด็กจะค่อยๆ ประสมประสานความรู้ใหม่กับความรู้เก่าเข้าด้วยกัน เป็นประสบการณ์ที่จะก่อให้เกิดความคิดต่างๆ ไปใช้ในการทำปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เด็กพบครั้งต่อไป การเรียนรู้คำใหม่ๆ นั้น ถ้าหากเด็กเคยมีประสบการณ์นั้นมาก่อนแล้ว ถึงแม้เด็กจะไม่เห็นคำนั้นทั้งคำ เด็กก็จะสามารถจำคำนั้นได้ เช่น คำว่า อาหาร กลัวย มะพร้าว เด็กเห็นเพียง _าหาร กลั_y มะพริ_v เด็กก็จะเข้าใจได้เร็ว

ตามแนวของเพียเจต์ มีขั้นการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาการอ่าน ดังนี้

1. ขั้นความสัมพันธ์ของพัฒนาการทางกายและจิตวิทยา ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กันนับแต่เด็กเริ่มปฏิสนธิ ได้แก่ ระบบเซลล์ประสาทและระบบเซลล์สมอง การเลี้ยงดูของพ่อแม่ในเรื่องสุขภาพอนามัย การให้อาหาร การปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ
2. ขั้นการช่วยส่งเสริมให้ประสบการณ์ในเรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมแก่เด็ก เพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตทางสติปัญญา กระบวนการเรียนรู้และความเฉลียวฉลาด
3. ขั้นการประสมกลมกลืนระหว่างการจัดการประสบการณ์ทางภาษาในสวนกว้างๆ เพื่อเสริมประสบการณ์และพัฒนาในทางการอ่าน กิจกรรมทางภาษาต่างๆ เช่น การเล่านิทาน การท่องกลอน การร้องรำทำเพลง เป็นกิจกรรมที่ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่เห็นสมควรว่าจะนำมาสอนเด็กในระยะใด
4. ขั้นเกี่ยวกับการเรียนภาษา ควรเริ่มจากจุดสนใจ ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ความพอใจและความสนใจอยากเรียนของเด็ก ฉะนั้นเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรม ให้เด็กเล่น เรียน เล่นปนเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และกระตุ้นความสนใจ ความตื่นตัว สมรรถภาพ หรือความสามารถขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เช่น การผสมพยัญชนะ สระ
5. ขั้นสมรรถภาพพื้นฐานก่อนเรียน การอ่านจะดีหรือไม่ดีก็ตาม มีสาเหตุมาจากสมรรถภาพหรือความสามารถขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน เช่น การผสมพยัญชนะ สระ

6. ขั้นการวิเคราะห์ปัญหา ครูจะต้องศึกษาสาเหตุและทราบข้อมูลของปัญหาด้วย

7. ขั้นวางวัตถุประสงค์ของความมุ่งหมายในเรื่องการสอนอ่านหรือการแนะนำการอ่าน โดยให้คำแนะนำแก่นักเรียนให้อ่านอย่างมีเป้าหมาย เช่น อ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน อ่านเพื่อการจับใจความละเอียด

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ของกาย (Gagné) กล่าวถึง การเรียนรู้ความสัมพันธ์เชื่อมโยงด้านภาษา (Verbal Association) การพูดภาษาต่างๆของมนุษย์จัดอยู่ในประเภทการเรียนรู้แบบลูกโซ่ (Chaining) มีความแตกต่างกันตรงที่เป็นลูกโซ่ภาษา หรือเป็นทักษะในการปฏิบัติงานต่างๆเท่านั้น โดยปกติคนจะเรียนรู้ภาษาจากการบอกเล่าหรือการสอน ผู้เรียนจะเชื่อมโยงกับสิ่งเร้า เช่น สังเกต รูปร่าง สี ขนาด เหตุการณ์ เป็นต้น แล้วพูดออกมาตามที่เชื่อมโยงได้

ในการเรียนรู้ลูกโซ่ภาษา กรณีที่เรียนแบบท่องจำ (Rote Learning) คนจะเรียนรู้ได้ ประมาณ 7 ตัวเชื่อม (บวกลบอีก 2 ตัวเชื่อม) ถ้าจะจำลูกโซ่ยาวๆจะต้องแบ่งลูกโซ่ออกเป็นส่วนๆหรือเป็นตอนๆ แล้วใช้วิธีท่องแล้วทวนย้อนกลับตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นการย้ำให้จำได้ การจำสิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้วหรือเคยคุ้นเคยมาก่อน ผู้เรียนจะจำได้มากขึ้น เช่น การท่องจำโคลงกลอนยาวๆ สุตฺรยาวๆ การบอกชื่อชิ้นส่วนต่างๆของเครื่องยนต์ เป็นต้น การเรียนรู้ลูกโซ่ภาษานั้นหากผู้เรียนเอาหลักหัวใจ นักปราชญ์มาช่วยจะทำให้จำสิ่งที่เรียนได้ดีขึ้น นอกจากนี้การทบทวนก็เป็นวิธีการเรียนรู้ลูกโซ่ที่ดี วิธีการหนึ่ง การอ่านอาจจะอ่านเป็นตอนๆ หรืออ่านทั้งหมดก็ได้ การจำพยางค์ไร้ความหมาย (Nonsense Syllable) ขณะที่ให้ผู้เรียนท่องจำควรให้ผู้เรียนได้เห็นคำตอบที่ถูกต้องด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ต้องจำใหม่กับสิ่งที่จำได้แล้ว จะทำให้ผู้เรียนสามารถท่องจำได้เร็วขึ้น (เพราพรณ เป็ลียนภู 2540 : 118 – 123, อ้างถึงใน วรรณญา เอี่ยมสำอางค์ 2551 : 43)

5. สมรรถภาพพื้นฐานก่อนเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูจะต้องคำนึงว่านักเรียนมีประสบการณ์และความพร้อมทางความรู้ ความสามารถ ที่จะเรียนบทเรียนใหม่หรือไม่ ลิจิต กาญจนารณณ์ (2546 : 98 - 104) ได้กล่าวว่า สมรรถภาพพื้นฐานก่อนเรียน หมายถึง พฤติกรรมหรือความสามารถที่นักเรียนพึงมีก่อนที่จะทำการเรียนรู้บทเรียนใหม่ สมรรถภาพพื้นฐานก่อนเรียนจึงเป็นสภาพปัจจุบันของนักเรียนในส่วนที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถ ทักษะ ที่มีความจำเป็นสำหรับสภาพในอนาคตที่ครูต้องการให้นักเรียนได้รับ ดังนั้นสมรรถภาพพื้นฐานก่อนเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องพิจารณาเป็นอันดับแรกเมื่อจะมีการสอนงานใหม่ พฤติกรรมขั้นสุดท้ายคือ จุดที่การสอนได้ยุติลงแล้ว ดังนั้นการสอนจึงเป็นการนำนักเรียนจากจุดที่เขาเป็นอยู่ไปสู่จุดที่ครูคาดว่าเขาควรจะเป็นจุดกลางระหว่างสมรรถภาพพื้นฐานก่อนเรียนกับพฤติกรรมขั้นสุดท้ายก็คือกระบวนการสอน

การระบุถึงสมรรถภาพพื้นฐานก่อนเรียนมีลักษณะเด่น 2 ประการ ประการแรก ข้อความใช้เพื่อแสดงถึงพฤติกรรมที่เป็นสมรรถภาพพื้นฐานก่อนเรียนจะต้องมีความชัดเจน แสดงถึงลักษณะของพฤติกรรมภายนอกที่สามารถสังเกตได้ มีการระบุถึงการกระทำเฉพาะอย่างของนักเรียนที่สามารถสังเกตได้ ประการที่ 2 ข้อความที่ระบุถึงสมรรถภาพพื้นฐานก่อนเรียนจะต้องมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาของพฤติกรรมขั้นสุดท้าย

เมื่อครูตั้งวัตถุประสงค์การสอนได้อย่างชัดเจนแล้ว ครูควรตัดสินใจได้ว่าสมรรถภาพพื้นฐานก่อนเรียนชนิดใดที่ครูต้องการสำหรับการเรียนงานนั้นๆ การสอนที่มีประสิทธิภาพควรเริ่มต้นจากสิ่งที่มีนักเรียนมีความรู้ มีความสามารถอยู่แล้วในปัจจุบันและสามารถต่อเนื่องความรู้ขึ้นกับการเรียนงานใหม่ๆ ได้ในสถานะเฉพาะอย่าง และภายใต้มาตรฐานที่ครูกำหนดไว้ เมื่อครูตั้งวัตถุประสงค์การสอนแล้ว ครูก็สามารถตัดสินใจได้ว่าครูควรสอนอะไร และนักเรียนควรจะต้องรู้อะไรมาก่อนเป็นพื้นฐาน วัตถุประสงค์การสอนที่ดีจะเริ่มต้นจากสิ่งที่มีนักเรียนได้เรียนรู้มาก่อนแล้ว และการรู้นั้นจะสัมพันธ์กับสิ่งที่จะเรียนต่อไป

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านที่กล่าวมาข้างต้น ครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมที่กระตุ้นและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากเรียนรู้สิ่งที่ครูสอน สามารถจดจำสิ่งที่ครูสอนได้เร็วและนาน รวมถึงในการจัดกิจกรรมการสอนของครูจะต้องศึกษาและนำหลักการทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆที่เกี่ยวข้องมาใช้ เพื่อให้การสอนนั้นประสบผลสำเร็จ

2.6 การสอนอ่านนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

การสอนอ่านนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ จำเป็นต้องมีวิธีการและเทคนิคที่แตกต่างจากนักเรียนปกติทั่วไป

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 130 – 132) กล่าวว่าการศึกษาเด็กที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้จะอ่านหนังสือได้หรือไม่นั้น ต้องอาศัยทักษะเบื้องต้นที่จำเป็น 3 ด้าน คือ การจดจำ การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่อ่าน

1. การจำคำได้ การที่เด็กจะจดจำคำได้นั้น จะต้องอาศัยความพร้อมในการอ่าน ความพร้อมในการอ่านการจำคำได้ มีเนื้อหา ดังนี้

- 1.1 การจับคู่ภาพเหมือน
- 1.2 การจับคู่อักษรเหมือน
- 1.3 การจับคู่คำที่เหมือน

1.4 มีความตั้งใจที่จะฟัง

1.5 การจำแนกเสียงพยัญชนะต้น ตัวสะกด และพยัญชนะควบกล้ำ

1.6 การจำแนกเสียงสระสั้น – ยาว

1.7 การจำแนกเสียงสระแท้ สระประสม

เมื่อเด็กมีทักษะทั้งหมดนี้แล้ว เด็กก็จะสามารถจำคำได้ซึ่งเป็นความพร้อมอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กสามารถอ่านหนังสือได้ในโอกาสต่อไป

2. การเข้าใจความหมายของคำศัพท์ การที่เด็กจะสามารถอ่านหนังสือได้นั้นจำเป็นต้องรู้คำศัพท์จำนวนมาก ก่อนที่เด็กจะรู้คำศัพท์เป็นจำนวนมากได้นั้น เด็กจะต้องมีทักษะเบื้องต้นต่อไปนี้

2.1 จัดกลุ่มคำที่มีความหมายเหมือนกันได้

2.2 จัดกลุ่มคำที่มีความหมายตรงกันข้ามได้

2.3 บอกได้ว่าคำใดสะกดผิด

2.4 ใช้พจนานุกรมเป็น

2.5 จัดกลุ่มคำที่มีความหมายเดียวกันได้

2.6 เขียนประโยคโดยใช้คำที่กำหนดให้ได้

2.7 ให้ความหมายของคำตามที่ปรากฏในประโยคได้

2.8 จัดประเภทของคำได้

2.9 เดาความหมายของประโยคได้ถูกต้อง แม้จะมีคำขาดหายไปบ้างก็ตาม

3. การเข้าใจความหมายในสิ่งที่อ่าน

การเข้าใจความหมายในสิ่งที่อ่านเป็นสิ่งสำคัญ เพราะเป็นความสามารถในการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง ผู้อ่านจะต้องมีทักษะดังต่อไปนี้

3.1 ทักษะเกี่ยวกับระบบเสียงภาษาไทย คำแต่ละคำสามารถอ่านออกเสียงได้ และจะต้องออกเสียงถูกต้องตามวรรณยุกต์ จึงจะสามารถเข้าใจได้ถูกต้อง

3.2 ทักษะเกี่ยวกับการเข้าใจความหมาย คำแต่ละคำมีความหมายในตัวของมันเอง นักเรียนจะต้องจำความหมายของคำให้ได้ จึงจะสามารถอ่านหนังสือและเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่านได้

3.3 ทักษะเกี่ยวกับการเรียงคำ คือการนำคำหลายคำมาเรียงกันเป็นวลีหรือประโยค และจะต้องเรียงกันในลักษณะที่ถูกต้องจึงจะมีความหมาย

3.4 ความสนใจ เราจะอ่านและเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดี หากเรื่องที่อ่านอยู่ในความสนใจของเรา ดังนั้น การจัดเนื้อหาให้นักเรียนอ่านจึงควรจะต้องคล้องกับอายุ เพศ ระดับชั้นของเด็ก จึงจะช่วยให้เขาอ่านได้ดี

3.5 แรงจูงใจในการอ่าน หากผู้อ่านได้รับผลประโยชน์จากการอ่าน ก็จะทำให้เขาสนใจในเรื่องที่อ่านเพิ่มขึ้น เช่น นาย ก. ต้องการจะได้ใบขับขี่รถยนต์ ซึ่งจะต้องผ่านการทดสอบข้อเขียนเสียก่อน นาย ก. ก็จะมีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับกฎจราจร ซึ่งแรงจูงใจดังกล่าวจะช่วยให้เขาอ่านได้ดีขึ้น

3.6 การจัดลำดับความยากง่ายในการอ่าน การจัดเนื้อหาการอ่านให้แก่เด็กจะต้องเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก จึงจะช่วยให้เด็กอ่านเข้าใจได้ดีขึ้น จัดลำดับคำจากที่เป็นรูปธรรมก่อนคำที่เป็นนามธรรม

3.7 การเรียงลำดับประโยค ควรเรียงลำดับประโยคที่มีคำไม่มากนักและเป็นประโยคสั้นๆ ไปจนถึงประโยคที่ประกอบด้วยคำเป็นจำนวนมาก

3.8 การอ่านจับใจความสำคัญ ใจความสำคัญ คือ ข้อมูลที่สำคัญที่สุดที่ผู้เขียนต้องการแสดงไว้ในย่อหน้าที่อ่าน ใจความสำคัญอาจอยู่ตอนกลาง หรือตอนท้ายก็ได้ ผู้อ่านจะต้องหาให้พบ

การอ่านเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นได้ ดังนั้นนักเรียนทุกคนควรมีทักษะในการอ่านในระดับสูง จึงจะสามารถเรียนต่อชั้นที่สูงขึ้นได้ดี

สรุปได้ว่า การสอนอ่านแก่เด็กที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ต้องฝึกทักษะ 3 ด้าน คือ การจดจำคำ ความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่อ่าน การฝึกทักษะการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นต้องฝึกฝนเป็นเบื้องต้นก่อน เพราะถ้าเด็กไม่สามารถอ่านได้ จะมีความยากลำบากในการเขียน

3. กระบวนการเรียนรู้โดยใช้สมอง

3.1 พัฒนาการและการเรียนรู้

พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กจะเกิดขึ้นอย่างเป็นลำดับขั้นของวัย และในช่วงระยะที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการรับรู้และระบบการเคลื่อนไหว มีการเปลี่ยนแปลงทางสมองเคมีในสมองของเด็ก

3.2 พัฒนาการของสมอง

พรพิไล เลิศวิชา และอัศรภูมิ จารุภากร (2550 : 33 – 40) ได้กล่าวไว้ว่า พัฒนาการของสมองในเด็กวัย 6 - 10 ปี หรือวัยประถมต้น การเชื่อมโยงประสานการทำงานระหว่างสมองซีกซ้าย สมองซีกขวา และส่วนต่างๆกำลังก่อตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับกระบวนการรับรู้เสียง ภาพจาก fMRI ทำให้นักวิทยาศาสตร์ด้านสมองพบว่า แขนงประสาทในคอร์ปัสคอลลโลซัมของเด็กจะมีขนาดใหญ่ ถ้ามีการพัฒนาเรื่องจังหวะและดนตรี ซึ่งหมายความว่าในการพัฒนาการอ่านสำหรับเด็กเล็กควรเริ่มต้นด้วยการอ่านและฟังบทกล่อมจ้อง และเพลงกล่อมเด็กที่มีจังหวะจะโคน

การวิจัยบทบาทดนตรีที่มีต่อสมองของเด็ก ทำให้เด็กเห็นภาพสืบเนื่องมาถึงความสามารถของสมองว่า เด็กที่มีอายุ 9 ขวบมีความสามารถในการ “ประจักษ์” เสียงในใจ มีความสามารถในการคิดนึกหรือได้ยันท่วงทำนองและจังหวะในสมอง ซึ่งเป็นจุดตั้งต้นที่เด็กจะสร้างท่วงทำนองต่างๆ สมองของเด็กจะเป็น “กระดานหก” เด็กสามารถแต่งกลอนในอากาศได้โดยไม่ต้องเขียนลงไป ช่วงวัยนี้จึงนับเป็นช่วงแห่งการมีมโนมิติ (concept) เกี่ยวกับสุนทรียภาพทางดนตรีเกี่ยวกับจังหวะและท่วงทำนอง

จากการสังเกตเด็กๆในวัยประถมต้น พบว่าเด็กๆชอบเพลงที่มีการเคาะ เขย่า ตี ชอบเพลงและบทกล่อมจ้อง ซึ่งแสดงว่าสมองเริ่มมีการพัฒนาความสามารถด้านการรับรู้และการสร้างสรรค์ทางภาษา เด็กจะชอบเล่นคำสัมผัสอักษรแม่ต่างๆ เล่นเกมสัมผัสคำพร้อมกับเปลี่ยนท่าทางของมือและเท้า เด็กจะคิดจังหวะประกอบการเล่นเอง บางคนอาจใช้เครื่องดนตรีง่ายๆมาช่วยในการทำจังหวะให้น่าสนใจ ด้วยเหตุนี้จึงควรจัดหาหนังสือ บทเพลง และเกมที่กระตุ้นให้สมองเรียนรู้ภาษาไทยมาเป็นตัวกระตุ้นให้สมองเรียนรู้

เด็กอายุ 7 - 9 ปี มีพัฒนาการของสมองซีกซ้ายชัดเจนมาก เช่นเดียวกับการมีทักษะในการสะกดคำ เด็กวัยนี้เริ่มสนใจรายละเอียดต่างๆของมวลประสบการณ์ ด้วยเหตุผลนี้เด็กวัย 7 – 9 ปี จึงเป็นวัยแห่งความพร้อมที่จะเข้าสู่การเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม เด็กวัยนี้จะเรียนรู้ได้ดีที่สุดจากกิจกรรมที่ใช้มือและเสียง

3.3 การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

พรพิไล เลิศวิชา และอัศรภูมิ จารุภากร (2550 : 71 – 79) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

3.3.1 เมื่อสมองรับรู้ภาพและเสียงพร้อมกัน เนื่องจากตามิตัวรับสัมผัสถึง 70% ของตัวรับทั้งหมดในร่างกายและจะส่งสัญญาณนับล้านสัญญาณไปยังศูนย์ประมวลการมองเห็น สำหรับเสียงนั้นเป็นข้อมูลที่อยู่รอบตัวเรา เราสามารถรับข้อมูลเสียงได้ทั้ง 360×360 องศา ไม่ว่าเราจะทำอะไรอยู่ เสียงเป็นคลื่นความถี่ชนิดหนึ่งซึ่งสมองรับรู้โดยประสาทหู ถ้าสมองรับรู้เสียงพร้อมกับภาพที่สอดคล้องกัน คลื่นเสียงก็จะไปเปลี่ยนแปลงหรือทำให้เกิดสัญญาณอารมณ์ ซึ่งตามมาด้วยการเพิ่มขึ้นของระดับสารเคมีต่างๆในสมอง สารเคมีเหล่านี้บางตัวเกี่ยวข้องกับระบบการคิด ความจำในสมอง และมีส่วนทำให้สมองมีประสิทธิภาพมากขึ้นในกระบวนการเรียนรู้

3.3.2 สมองเรียนรู้ได้ดีเมื่อสร้างแผนภาพความคิด แผนภาพเป็นการจัดระบบเชื่อมรวมความคิดของเราที่กระจัดกระจายขึ้นมาเป็นระบบ มีจุดตั้งต้นมีบทลงท้าย มีกระบวนการชัดเจน การคิดเป็นแบบแผนทำให้สิ่งที่กระจัดกระจายอยู่ถูกจัดระเบียบ ทำให้พัฒนาความคิดขึ้นสู่นามธรรมซับซ้อนได้ แต่ข้อมูลใหม่นั้นก็กลับมาปรากฏออกมาบนกระดาษเป็นสิ่งที่ดูคล้ายรูปธรรมใหม่อีกครั้งหนึ่ง

3.3.3 สมองเรียนรู้ได้ดีเมื่อผ่านการปฏิบัติ การเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ เท่ากับใช้ผัสสะรับรู้ข้อมูลทั้งในรูปของภาพ เสียง สัมผัส ทั้งยังประกอบด้วยประสบการณ์ของเหตุการณ์ต่างๆ เพียงแค่นี้ก็นับว่าส่งเสริมการเชื่อมโยงของร่างแหเซลล์สมองมากกว่าเดิมหลายเท่า ยิ่งใช้วงจรร่างแหเซลล์สมองพร้อมๆกันมากเท่าใด เสถียรภาพความเชื่อมโยงของวงจรก็เกิดได้เร็วเท่านั้น และยังใช้วงจรเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างผัสสะพร้อมกับวงจรความจำเกี่ยวกับเหตุการณ์ ซึ่งเป็นวงจรความจำหลายมิติ ยิ่งทำให้ความจำในการเรียนรู้ตกผลึกเร็วขึ้น

3.3.4 สมองเรียนรู้ได้ดีเมื่อเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ที่คล้ายจริง สถานการณ์จำลองจะต้องมีลักษณะสำคัญคือ เหตุการณ์จะต้องคล้ายจริงที่สุด สมองจะตื่นตัวเต็มที่ รับรู้เหตุการณ์ในสถานการณ์ที่คล้ายจริงที่สุด กระบวนการเรียนรู้ของสมองจะถูกขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3.5 สมองเรียนรู้ได้ดีเมื่อท่องจำ ทำซ้ำ ฝึกทักษะ กระบวนการเรียนรู้ที่ใช้กลไกเหมือนกันคือ ออกเสียง ท่องจำ ลงมือทำซ้ำๆ เจ้าของสมองได้ยินเสียงตัวเอง ได้ลงมือ และเห็นสิ่งที่ตัวเองทำ สิ่งนี้ “ปรากฏ” กลายเป็นข้อมูลย้อนกลับเข้าไปในสมองใหม่ ถือว่าเป็นการลงมือสอนตัวเองด้วยตัวเอง การทำเช่นนี้จะเสริมเส้นทางเดินของวงจรเซลล์สมองที่มีอยู่ก่อน ให้มีเสถียรภาพขึ้นอันเป็นเหตุให้จดจำได้และเกิดความชำนาญ

3.4 การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

สถาบันวิทยาการการเรียนรู้ (2550 : 1-13) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain Based Learning :BBL) คือ การนำองค์ความรู้เรื่องสมองและธรรมชาติการเรียนรู้ของสมอง มาใช้ในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การเสริมสร้างประสบการณ์ ตลอดจนการจัดสิ่งแวดล้อมและกระบวนการอื่นๆร่วมกับสื่อเพื่อการเรียนรู้ต่างๆ ทำให้เด็กสนใจ เข้าใจ เรียนรู้และรับไว้ในความทรงจำระยะยาว ทั้งยังสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม เป็นการสร้างศักยภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของมนุษย์ และได้เสนอแนะให้ใช้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สมองเพื่อการจัดการเรียนการสอน 12 ข้อ คือ

1. สมองเป็นกระบวนการถ่วงนาน สมองเป็นอวัยวะที่มีความสำคัญที่สุดในร่างกายของเรา เพราะการที่มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้นั้นจะต้องอาศัยสมองและระบบประสาทเป็นพื้นฐานของการรับรู้ รับความรู้สึกจากประสาทสัมผัส ได้แก่ ตาทำให้เห็น หูทำให้ได้ยิน จมูกทำให้ได้กลิ่น ลิ้นทำให้ได้รับรส และผิวหนังทำให้เกิดการสัมผัส

2. สมองกับการเรียนรู้ สมองไม่ได้มีหน้าที่เฉพาะรับรู้แต่เพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นอวัยวะที่สำคัญต่อการพัฒนาของอวัยวะทั้งหมดของร่างกาย ซึ่งจะรวมถึงการคิด การเรียนรู้ การจำ และพฤติกรรมของมนุษย์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนควรมีความรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำงานและการพัฒนาของสมอง เพื่อจะได้วางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะที่กระตุ้นให้สมองคิดและทำงานแบบทำท่ายช่วยมากที่สุด ผู้เรียนได้คิดและแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ในทุกด้าน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการคิดและเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ เป็นรากฐานไปสู่การเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุขในการดำรงชีวิตและเมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นเยาวชนพลเมืองที่ดีของสังคมต่อไป

3. การเรียนรู้มีมาแต่กำเนิด ในการเรียนรู้ของบุคคลเรานั้นจะเกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มมีชีวิต และเป็นที่ยูกันโดยทั่วไปว่าการเรียนรู้ที่ดีที่สุดนั้นจะต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเองหรือเป็นการเรียนรู้โดยประสบการณ์ตรง

4. รูปแบบการเรียนรู้ของบุคคล ผู้เรียนในห้องเรียนหนึ่ง ๆ มักจะมีผู้่นัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของตน ครูจึงจำเป็นต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนทุกรูปแบบอย่างเสมอภาคกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขและเกิดความสุขในการเรียนรู้ตามรูปแบบที่ตนถนัด รวมทั้งยังมีโอกาสพัฒนาความสามารถด้านอื่น ๆ ที่ตนไม่ถนัดอีกด้วย

5. ความสนใจมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ความสามารถพิเศษของมนุษย์ แบ่งออกเป็น 8 ด้านด้วยกัน มนุษย์ย่อมมีความแตกต่างระหว่างบุคคล แต่ละคนมักจะมี ความเก่งไม่เหมือนกัน ควร

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้วางแผนในการพัฒนาตนเอง โดยเริ่มจากรู้จักตนเอง รู้จุดเด่น จุดด้อย ค้นหาวิธีการพัฒนาความเก่งให้แก่ตนเองที่จะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีความสุขและเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

6. สมองมีหน้าที่สร้างกระบวนการเรียนรู้ สมองของคนเราแบ่งออกเป็น 2 ซีก คือ สมองซีกซ้าย ทำงานเกี่ยวกับการเรียนรู้และทำความเข้าใจในเรื่องภาษาทั้งหมด การพูด การอ่าน และการเขียนกับสมองซีกขวา ทำงานเกี่ยวกับการเรียนรู้ และทำความเข้าใจในเรื่องแผนที่ และมิติทางเรขาคณิต ของสิ่งแวดล้อมและตัวเด็กเอง รวมทั้งทัศนทางศิลปะ สมองทั้งสองด้านทำงานร่วมกันผ่านคอร์ปัสคอลลโลซัม (corpus callosum) และทำงานผสมผสานกันแบบองค์รวม ควบคุมการรับรู้ การคิด การเรียนรู้และการจำ ควบคุมการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย และควบคุมความรู้สึกและพฤติกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมองไม่ได้มีหน้าที่เฉพาะรับรู้แต่เพียงอย่างเดียว แต่จะเป็นอวัยวะที่สำคัญต่อการพัฒนาของอวัยวะทั้งหมดในร่างกาย ซึ่งรวมถึงความคิด การเรียนรู้ การจำ และพฤติกรรมของมนุษย์

7. การเรียนรู้ในสิ่งที่สนใจสามารถรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมองจะซึมซับข้อมูล ที่บุคคลมีความสนใจในเรื่องนั้นอยู่แล้ว เชื่อมโยงกับข้อมูล ความรู้ใหม่ ประสานข้อมูลความรู้เข้าด้วยกัน ซึ่งหมายความว่า การเรียนรู้ของมนุษย์จะมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เมื่อมีการเชื่อมโยงระหว่างประสบการณ์เดิมของผู้เรียนกับการจัดประสบการณ์ในการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง

8. การเรียนรู้เกิดขึ้นได้เกี่ยวข้องกับกระบวนการทั้งในแบบที่มีจุดมุ่งหมายและไม่ได้ตั้งใจ การเรียนรู้ของคนส่วนใหญ่มักเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้จากสิ่งที่ไม่ได้ตั้งใจ สามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ในสถานการณ์จริง เช่น ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่เผชิญอยู่โดยไม่ได้คิดในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นมาก่อน โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคลในการเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

9. การเรียนรู้ที่เกิดจากกระบวนการสร้างความเข้าใจการเรียนรู้ที่ดีเกิดจากกระบวนการที่สร้างความเข้าใจ และให้ความหมายกับสิ่งที่รับรู้มา มีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่เรียนกับชีวิตจริง สอนหรือแนะนำบนพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และทักษะที่มีอยู่เดิมของผู้เรียน

10. การเรียนรู้เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ภาษาแรกของมนุษย์เราถูกเรียนรู้จากประสบการณ์ที่มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างหลากหลายด้วยคำศัพท์และไวยากรณ์ ถูกเรียนรู้โดยกระบวนการเรียนรู้ภายในของบุคคลที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมและสิ่งแวดล้อมภายนอก

11. การเรียนรู้คือการส่งเสริมให้ผู้เรียนเผชิญกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่กระตุ้นการเรียนรู้ของเซลล์สมองจะเกิดการเชื่อมต่ออย่างสูงสุด เมื่อถูกกระตุ้นให้เผชิญกับสถานการณ์ที่ท้าทายให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการเล่นอย่างสนุกสนาน และมีความสุข ปราศจากความเครียด เพราะความเครียดเป็นสิ่งที่บั่นทอนการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

12. สมองของบุคคลมีความเท่าเทียมกัน มนุษย์ทุกคนมีระบบสมองที่เหมือนกัน ถึงแม้ว่าทุกคนจะมีศักยภาพแตกต่างกันในด้านความรู้ความถนัดที่มีอยู่เดิม ตามสภาพแวดล้อมของแต่ละคน แต่เราสามารถเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพได้อย่างเท่าเทียมกัน

จากแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สมองที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าดนตรีและเสียงมีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการทางสมองและกระบวนการเรียนรู้เด็กในระดับประถมต้น และสมองสามารถเรียนรู้ได้ดีเมื่อรับรู้ภาพและเสียงพร้อมกัน จากการสร้างแผนภาพความคิด ผ่านการปฏิบัติ การเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่คล้ายจริง โดยการท่องจำ ทำซ้ำ และฝึกทักษะ

3.5 กระบวนการสอนภาษา

สถาบันวิทยากรการการเรียนรู้(2549 : 5) ได้กล่าวถึงกระบวนการเริ่มต้นสอนภาษาไทยที่ได้ผลว่า ควรเริ่มต้นจากการอ่านและการฟัง ดังนี้

ขั้นที่ 1 การอ่านให้ฟัง เป็นการสอนและฝึกฝนให้เด็กใช้ภาษาเพื่อการฟังและการอ่านดังต่อไปนี้

1. ฟังและอ่าน บทร้องเล่น บทกล่อมจ้อง บทกล่อมเด็ก และบทเพลงง่ายๆ เป็นต้น
2. ท่องจำบทร้องเล่น และบทร้อยกรองต่างๆที่ไพเราะ สนุกสนาน หรือน่าสนใจ
3. อ่านและเล่าเรื่อง เล่านิทาน เล่าเรื่องจริงและเรื่องในจินตนาการง่ายๆที่ใช้ภาษาง่าย คำที่ใช้ต้องเริ่มจากจำนวนน้อย

ขั้นที่ 2 การอ่านด้วยกัน คือการที่เด็กอ่านร่วมกับครู เช่น การอ่านคลอหรืออ่านตาม เป็นความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงอ่านโดยการอ่านออกมา ต้องสอนเด็กให้ฝึกฟังเสียงสัมผัส เสียงคล้องจอง หรือเรื่องราวที่ประโยคใช้โครงสร้างซ้ำๆ(pattern) ซึ่งจะมีผลให้ “การรู้ภาษา” เกิดขึ้นมาตามธรรมชาติในตัวเด็ก การอ่านเริ่มจากการให้เด็กฟังครูอ่านบทกล่อมจ้อง นิทานหรือเรื่องราวสนุกที่มีภาพประกอบชัดเจน ทำให้คำศัพท์ไม่เป็นปัญหาที่จะขัดขวางความเข้าใจ การให้เด็กดูตามตัวหนังสือ/รูปภาพ จากหนังสือที่ครูอ่านเพื่อสมองจะได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาพที่เห็น ความหมายของคำจากภาพ ลักษณะเสียงที่เกิดจากการเรียงตัวอักษรในคำและจังหวะจะโคน

การฟังเข้าใจจะเกิดขึ้นก่อน ส่วนการอ่านได้ตามมาทีหลัง แต่การพัฒนาทักษะการอ่านจนอ่านได้คล่อง ถูกต้อง พร้อมกับการเข้าใจสิ่งที่อ่านและรู้สึกเพลิดเพลินจนทำให้เด็กรักการอ่าน ควรเริ่มต้นด้วยการอ่านหนังสือสำหรับเด็กตั้งแต่เนิ่นาน หนังสือภาพ เรื่องเล่า และเรื่องราวที่มีคำสัมผัส

ขั้นที่ 3 การอ่านในใจและการอ่านเองเงียบๆ จะเป็นความสำเร็จที่เกิดขึ้นภายหลังการฟังครู่อ่าน และการพยายามอ่านออกเสียง แต่การอ่านในใจและการอ่านเองเงียบๆค่อยๆเกิดขึ้นเมื่อเด็กสนใจที่จะหยิบหนังสือมาพลิกดูแม้จะยังไม่เข้าใจ และมีความสนใจที่อยากจะลองอ่าน โดยอาศัยความทรงจำจากการฟังผู้ใหญ่อ่านหรือฟังครู่อ่าน หนังสือที่เด็กจะอ่านในใจมักเป็นหนังสือที่คุ้นเคยมาก่อน อ่านง่าย สั้นและมีภาพประกอบที่ช่วยให้เข้าใจคำศัพท์ในเรื่อง

ถ้าสังเกตในเด็กวัยประถมต้นจะเห็นว่าเด็กๆชอบเพลงที่มีการเคาะ เขย่า ตี ชอบเพลงและบทกลอนจ๋อง ความชอบเล่นกับภาษาแบบนี้เริ่มมาแต่ด้วยอนุบาลและยังคงอยู่จนถึงประถมต้น และค่อยๆลดลงในวัยประถมปลาย และสังเกตได้ว่าบทกลอนจ๋องประเภทเล่นคำจนตกขบขันนั้นเด็กๆชอบมาก แสดงว่าสมองเริ่มมีการพัฒนาความสามารถรับรู้และสร้างสรรค์ทางภาษาพอที่จะล้อเลียนเล่นคำ เด็กชอบเล่นคำสัมผัสอักษรแม่ต่างๆ เล่นเกมสัมผัสคำพร้อมกับเปลี่ยนท่าทางของมือและเท้าอย่างรวดเร็ว เด็กๆจะคิดจังหวะประกอบการเล่นเอง บางคนอาจใช้เครื่องดนตรีง่ายๆมาช่วยในการทำจังหวะให้น่าสนใจ

เด็กอายุ 7 - 9 ขวบ มีพัฒนาการของสมองซีกซ้ายชัดเจนมาก เช่นเดียวกับการมีทักษะในการสะกดคำ เด็กวัยนี้เริ่มสนใจรายละเอียดต่างๆของมวลประสบการณ์ ในขณะที่วัยก่อนหน้านี้นสนใจหรือเก็บรวบรวมประสบการณ์แบบรวมๆ(big picture) ด้วยเหตุนี้เด็กวัย 7-9 ขวบ จึงเป็นวัยแห่งความพร้อมที่จะเข้าสู่การเรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรม และการเรียนรู้ภาษาที่ต้องสนใจประเด็นนี้ คือ เด็กต้องมีประสบการณ์รูปธรรมหรืออย่างน้อยต้องเรียนภาษาเชื่อมโยงกับภาพและเรื่องราว เด็กวัยนี้เรียนรู้ได้ดีที่สุดในกิจกรรมที่ใช้มือและเสียง การใช้เพลงหรือดนตรีเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนเป็นการเน้นการใช้สมองซีกขวา เนื่องจากเป็นวิธีการสอนที่เน้นการเรียนโดยการใช้ประสบการณ์ตรง การใช้จินตนาการ การใช้ประสาทสัมผัส การลงมือปฏิบัติ เด็กจะเรียนรู้ได้ดีและเรียนรู้ได้เร็ว การจัดกิจกรรมและวิธีการสอน ลีลาการสอนที่หลากหลาย เป็นการดึงศักยภาพในการเรียนรู้ที่มีความแตกต่างกันของเด็กแต่ละคน เพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

4. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลง

4.1 ความหมายของเพลง

เพลงหรือดนตรีมีความสำคัญต่อมนุษย์ทางด้านจิตใจและอารมณ์ เพลงมีคุณอนันต์สามารถระบายความทุกข์ในจิตใจ ช่วยให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลาย ความสุข ความสนุกสนาน มีการนำเพลงมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ในหลายสาขา ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา การแพทย์ เศรษฐกิจ อาชีพ รวมทั้งด้านการศึกษาด้วย (ประกอบกุล กล่อมอารมณ์ 2548 : 25)

โกมล บัวเทียน (2538 : 597 – 598, อ้างถึงใน สุกญา นองมณี 2549 : 24) ได้กล่าวว่า เพลง หมายถึง ข้อความที่เกิดจากศิลปะแห่งการเลือกถ้อยคำอันไพเราะมาเรียงกันให้เกิดอารมณ์ความสุข ความเบิกบาน หรือความสะเทือนใจ ตลอดจนทำให้เกิดความคิดและจินตนาการ เด็กผูกพันกับเพลงมาตั้งแต่เกิดโดยแม่ ย่า ยาย ใช้เพลงห่อกลม เป็นส่วนช่วยให้เกิดความละเอียดละไมในจิตใจ น้ำเสียงอันไพเราะของผู้ขับร้องเป็นน้ำเสียงแสดงความรักใคร่ของผู้ที่อยู่ใกล้ชิดคุ้นเคยชวนฟัง ชวนเปลือดเปลือน ทำให้เด็กเบิกบาน เพลงช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจสิ่งต่างๆ ก่อให้เกิดจินตนาการ คือการสร้างขึ้นในใจ อาจเป็นทั้งด้านความสุขหรือความสะเทือนอารมณ์ก็ได้ ช่วยให้เกิดคุณธรรมหรือลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ เช่น ความเข้าใจผู้อื่น ความเมตตา กรุณา ความเสียสละ ความรับผิดชอบ และช่วยให้เด็กจดจำความรู้ได้เร็วและจำได้นาน

เบญญา พิมพ์พา (2537 : 11) ได้กล่าวว่า เพลง หมายถึง สื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้เนื้อร้อง ทำนอง ดนตรี จังหวะ ทำให้เกิดพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา แก่ผู้ร้องและผู้ฟัง

จากความหมายของเพลงที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เพลงเป็นการเรียบเรียงถ้อยคำที่ไพเราะ มีทำนอง ดนตรี จังหวะ ทำให้เกิดความสนุกสนานเปลือดเปลือน เพลงเป็นสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน อีกทั้งยังมีส่วนช่วยพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ทั้งผู้ร้องและผู้ฟัง ท่วงทำนองทำให้มีความซาบซึ้งในภาษาและส่งเสริมการเรียนรู้คือเมื่อนักเรียนเกิดความพึงพอใจ ความสุข การเรียนรู้จะเกิดตามมา ทำให้นักเรียนจดจำความรู้ได้เร็วและจำได้นาน

4.2 ความสำคัญของเพลงในการส่งเสริมการสอน

เพลงสามารถนำมาใช้ประกอบการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการสอนได้ มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของเพลงในการส่งเสริมการสอนไว้ดังนี้

สุจิต เพียรชอบ (2531 : 192) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้เพลงประกอบการสอนดังนี้

1. เกิดความสนุกสนาน การใช้เพลงประกอบการสอนภาษาไทยจะช่วยให้นักเรียนเกิดความสุข สนุกสนานในการเรียน

2. เบิกบานอารมณ์ การเรียนวันละหลายชั่วโมงอาจทำให้นักเรียนเกิดความเครียดทางอารมณ์ การใช้บทเพลงประกอบการสอนจะช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ทำให้อารมณ์แจ่มใสเบิกบาน

3. ไม่ต้องท่องจำ การใช้เพลงประกอบการสอนจะทำให้เด็กเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น เพราะเพลงมีความคล้องจองทำให้จำได้ง่าย นอกจากนี้หากครูภาษาไทยแต่งเพลงซึ่งมีคำจำกัดของเนื้อหาที่จะสอน มีตัวอย่างประกอบ จะทำให้นักเรียนสามารถจดจำเนื้อหาได้ง่ายโดยไม่ต้องท่องจำ

เบญญา พิมจุฬา (2537 : 13) กล่าวว่า ความสำคัญของเพลงในการส่งเสริมการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยทำให้นักเรียนเกิดพัฒนาการทางด้านอารมณ์ เพลงจะช่วยกระตุ้นและเร้าความสนใจ เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด ทำให้นักเรียนเกิดความสุขขณะเรียน

2. เพลงช่วยทำให้นักเรียนเกิดพัฒนาการทางด้านร่างกาย เนื่องจากการร้องเพลงทำให้นักเรียนได้ร้องรำ ทำท่าทางประกอบเพลง

3. ช่วยทำให้นักเรียนเกิดพัฒนาการด้านสติปัญญา เพราะการร้องเพลงจะทำให้นักเรียนจำเนื้อหาได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำกว่าการเรียนธรรมดา

4. ช่วยทำให้นักเรียนเกิดพัฒนาการด้านสังคม เพราะนักเรียนได้เข้าร่วมกลุ่มร้องเพลงกับเพื่อน และทำให้เกิดความพร้อมเพรียงเป็นหมู่คณะ

ดังนั้นสรุปได้ว่า เพลงเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ทำให้เกิดความรู้ ความจำ ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ ผ่อนคลายความตึงเครียด เพลงทำให้เกิดความไพเราะ และช่วยให้เข้าใจความหมายของคำดีขึ้น มีความรู้สึกชื่นชมภาษาไทย ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยเฉพาะนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน เพลงมีส่วนช่วยในการจัดการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดความจำและผ่อนคลายความตึงเครียด สามารถประสบความสำเร็จในการเรียนได้

4.3 หลักการใช้เพลงประกอบการสอน

การเลือกใช้เพลงประกอบการสอนจะต้องมีหลักในการใช้เพลงประกอบการสอน มีผู้เสนอหลักการเลือกใช้เพลงประกอบการสอนไว้ดังนี้

ธวัช วันชูชาติ (2542 : 138) ได้กล่าวไว้ว่า เพลงที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทยมีผู้แต่งไว้เป็นจำนวนมาก ครูสามารถเลือกมาใช้ประกอบการสอนทักษะต่างๆได้สะดวก การเลือกเพลงประกอบการสอนมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

1. เนื้อเพลงสอดคล้องกับเนื้อหาที่จะสอน
2. ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
3. ทำนองเพลงง่ายๆ นักเรียนเคยได้ยินอยู่เสมอ
4. เนื้อเพลงไม่สั้นหรือยาวเกินไป
5. ประเภทของเพลงควรมีเพลงหลายประเภท เช่น เพลงไทยเดิม เพลงสากล

เพลงลูกทุ่ง เพลงพื้นบ้าน ที่ครูเห็นว่าเหมาะสม

เบญญา พิมจุฬา (2537 : 13) กล่าวถึงหลักการเลือกใช้เพลงประกอบการสอนไว้ดังนี้

1. ต้องเป็นเพลงที่สอดคล้องตรงตามเนื้อหาในบทเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
2. ต้องใช้ให้เหมาะสมกับเวลา วัย และ โอกาส
3. ต้องใช้ให้เหมาะสมกับขั้นตอนการเรียนรู้ของนักเรียนคือเรียงลำดับจากง่ายไปยาก

สรุปได้ว่าหลักการนำเพลงมาใช้ประกอบการสอนนั้น สิ่งที่ครูต้องควรคำนึงถึงคือหลักสูตรและตัวนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จะต้องเลือกเพลงที่เหมาะสมและเกิดประโยชน์กับตัวนักเรียนมากที่สุด และเพลงที่นำมาใช้ประกอบการสอนภาษาไทยจะต้องเป็นเพลงที่สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียน ครูต้องทำความเข้าใจนักเรียนถึงความต้องการและสิ่งที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ที่จำเป็นต้องฝึกฝนเพิ่มเติม นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงโอกาสที่จะนำเพลงมาใช้ประกอบการสอนด้วย

4.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เพลงในการสอน

มีการศึกษาค้นคว้าและวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้เพลงในการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ประกอบกุล กลุ่มอมารมย์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้

ด้วยสื่อเพลงประกอบท่าทาง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ มีระดับสติปัญญา 50 – 70 เรียนร่วมกับเด็กปกติเต็มเวลา พบว่าความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเพลงประกอบท่าทางสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

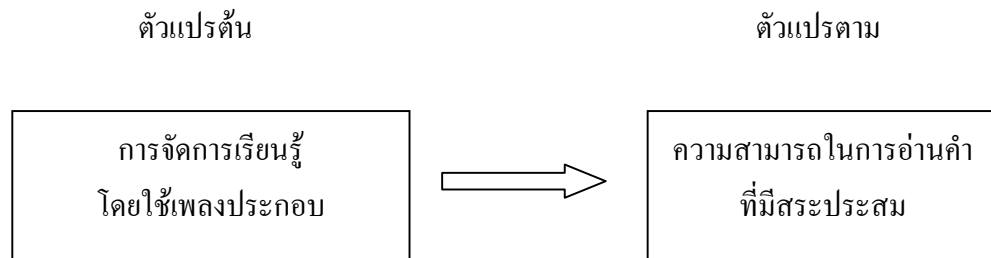
วิจิตรา เจือจันทร์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้เพลงในการฝึกอ่านออกเสียงตัวพยัญชนะ ร ล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านออกเสียงตัวพยัญชนะ ร ล ของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์การประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนส่วนใหญ่พอใจและสนุกสนานในการเข้าร่วมกิจกรรม และเห็นได้ว่ามีโอกาฝึกทักษะในการอ่านออกเสียงพยัญชนะ ร ล มากยิ่งขึ้น

แววดี ปัญญาเรือง (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้เพลงและเกมเพื่อฝึกอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน โดยใช้แผนการสอนที่ใช้เพลงและเกม พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 90.80 มีความสามารถในการอ่านออกเสียงคำที่มีพยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำได้ถูกต้องและมีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึก คิดเป็นร้อยละ 90.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์การประเมินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดวงเดือน จิตอารีย์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้เพลงเพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำ ของนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 15 คน โดยใช้เพลงและแผนการสอนการใช้เพลงเพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำ พบว่า หลังจากที่นักเรียนได้รับการสอนโดยใช้เพลงและแผนการสอนการใช้เพลงเพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำสูงขึ้น

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เพลงประกอบการสอนที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า เพลงสามารถนำมาใช้ประกอบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้ นอกจากนี้เพลงยังเป็นวิธีการสอนอีกหนึ่งวิธี ที่นอกจากจะให้ความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน แล้วยังช่วยให้ความรู้ ความจำ ได้อย่างรวดเร็ว และแม่นยำ (เบญจมา พิมจุฬา 2537 : 12) การใช้เนื้อเพลงที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะสอน มีทำนองเพลงที่นักเรียนเคยได้ยิน ภาษาเหมาะกับวัยของนักเรียน(ธวัช วันชูชาติ, 2542 : 138) สามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบมาพัฒนาการอ่านคำที่มีสระประสม เพื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าใช้วิธีการวิจัยเชิงทดลอง แบบรายกรณี(Single Subject Design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ
5. การดำเนินการวิจัย
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล
7. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำในภาษาไทย สามารถออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และคำประสมสระเดี่ยวไม่มีตัวสะกดได้ แต่ออกเสียงสระประสมและอ่านคำที่มีสระประสมทั้ง 6 สระ คือ เ-ะ , เ-ย , เ-อะ , เ-อ , -ะ และ -ว ไม่ได้ มีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการซ้อน เพศชาย กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา อำเภอลำลูกกา จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 1 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

กระบวนการเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1. จากการคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของครูประจำชั้น ประจำปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา อำเภอลำลูกกา จังหวัดเพชรบุรี พบว่า มีนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 1 คน และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 คน แต่ผู้วิจัยสนใจที่จะเลือกนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มาเป็นตัวอย่างในการศึกษา เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนที่มีความบกพร่องด้านการอ่านมากที่สุดและนักเรียนที่มีปัญหาในระยะเริ่มต้นหากได้รับการช่วยเหลือและการแก้ไขอย่างรวดเร็ว ย่อมสามารถช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนได้

2. ใช้แบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะด้าน (ปรด.) ของ ผดุง อารยะวิญญู ประกอบด้วยคำถาม 80 ข้อ เป็นแบบสำรวจปัญหาในการเรียนของเด็ก 3 ด้าน คือ ด้านการอ่าน ด้านการเขียนและการสะกด และด้านคณิตศาสตร์ พบว่า นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 3 คน มีความบกพร่องด้านการอ่าน มีความบกพร่องด้านการเขียนและการสะกดคำ และมีความบกพร่องด้านคณิตศาสตร์

3. ใช้แบบคัดกรอง KUSS-SI Rating Scales : ADHD/LD/Autism (PDDs) ที่สร้างขึ้นโดยความร่วมมือของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสาขาวิชาจิตเวชเด็กและวัยรุ่น ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ที่ใช้ในการคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บกพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 อายุระหว่าง 6 – 13 ปี มาทำการคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 3 คน โดยครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์เป็นผู้ประเมิน พบว่า นักเรียนทั้ง 3 คน มีปัญหาด้านการอ่าน เมื่อแปลผลคะแนนแบบคัดกรองแล้วนักเรียนคนที่ 1 และคนที่ 2 จัดอยู่ในกลุ่ม 3 หมายถึง กลุ่มที่ควรได้รับการช่วยเหลือด้านการศึกษา ส่วนคนที่ 3 จัดอยู่ในกลุ่ม 4 หมายถึง กลุ่มที่ควรส่งแพทย์เพื่อรับการตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน

4. นำนักเรียนคนที่ 1 และ คนที่ 2 ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มที่ควรได้รับการช่วยเหลือด้านการศึกษาเข้ารับการประเมินทางจิตวิทยาด้วยแบบประเมินความสามารถทางเชาว์ปัญญา สำหรับเด็กอายุ 2 – 15 ปี เพื่อวัดความสามารถทางสติปัญญาและภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยนักจิตวิทยาโรงพยาบาลพระจอมเกล้าจังหวัดเพชรบุรี ผลการประเมินพบว่า นักเรียนคนที่ 1 มี IQ เท่ากับ 78 มีคะแนนการอ่านคำและการเขียนสะกดคำเมื่อเทียบชั้นอยู่ต่ำกว่าระดับชั้น ป.1 ถือว่าอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ส่วนคะแนนคณิตศาสตร์เมื่อเทียบชั้นอยู่ในระดับชั้น ป.1 ถือว่ามีแนวโน้มอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ และนักเรียนคนที่ 2 มี IQ เท่ากับ 79 มีคะแนนการอ่านคำและการเขียนสะกดคำเมื่อเทียบชั้นอยู่ต่ำกว่าระดับชั้น ป.1 ถือว่าอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ส่วนคะแนนคณิตศาสตร์เมื่อเทียบชั้นอยู่ในระดับชั้น ป.1 ถือว่ามีแนวโน้มอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

5. ผู้วิจัยทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำของตัวอย่างที่ใช้ศึกษาโดยใช้แบบวินิจฉัยความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ของศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งใช้สำหรับวัดความสามารถอ่าน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา อายุระหว่าง 6 – 12 ปี พบว่า นักเรียนคนที่ 1 สามารถอ่านพยัญชนะ อ่านคำ ประสมสระเดี่ยว และคำประสมสระเดี่ยวมีวรรณยุกต์ได้ผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่อ่านคำประสมสระเดี่ยวที่มีตัวสะกดและคำที่ประสมด้วยสระประสมไม่ได้ ส่วนนักเรียนคนที่ 2 สามารถอ่าน

พยัญชนะ อ่านคำประสมสระเดี่ยว คำประสมสระเดี่ยวมีวรรณยุกต์ได้ผ่านเกณฑ์การประเมิน สามารถอ่านคำประสมสระเดี่ยวที่มีตัวสะกดตรงมาตราได้ 2 คำ และอ่านคำที่ประสมด้วย สระประสมได้ 3 คำ ซึ่งสรุปได้ว่านักเรียนทั้งสองคนมีปัญหาในการอ่านคำที่มีสระประสม

6. ผู้วิจัยได้ทดสอบนักเรียนทั้งสองคนโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัด ทักษะการ อ่านคำที่มีสระประสม ได้แก่ สระ เ-ยะ, เ-ย, เ-อะ, เ-อ, ะ-วะ และ ะ-ว โดย เป็นคำจากแบบเรียนในระดับชั้นที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่จำนวน 30 คำ พบว่า นักเรียนคนที่ 1 ได้ คะแนนในการอ่านคำที่มีสระประสม 0 คะแนน นักเรียนคนที่ 2 ได้คะแนนในการอ่านคำที่มี สระประสม 7 คำ

จากผลการประเมินดังกล่าวสรุปได้ว่า นักเรียนทั้งสองคนมีความบกพร่องด้านการอ่าน ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงความสำคัญของปัญหาด้านการอ่านซึ่งเป็นทักษะจำเป็นในการเรียนรู้ของ นักเรียน และตระหนักว่าหากปัญหาด้านการอ่านของนักเรียนไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน จะทำให้นักเรียนมีปัญหาและความยุ่งยากในการเรียนในวิชาอื่นๆรุนแรงยิ่งขึ้น จึงเลือกนักเรียนคน ที่ 1 เป็นตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากนักเรียนคนที่ 1 มีปัญหาด้านการอ่านรุนแรง กว่านักเรียนคนที่ 2

ดังนั้นในการดำเนินการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลง ประกอบมาพัฒนาการอ่านคำที่มีสระประสมของตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เพื่อช่วยให้อ่านคำที่มี สระประสมได้ดีขึ้น ผู้วิจัยเลือกสระประสมเสียงยาว คือ สระ เ-ย และ เ-อ มาใช้ในการทดลอง ครั้งนี้ เนื่องจากในการสอนสระและการอ่านคำจะเริ่มจากสระเสียงยาวและคำที่ประสมสระเสียง ยาวก่อน อีกทั้งสระทั้งสองสระนี้มีรูปสระที่คล้ายกันทำให้นักเรียนเกิดความสับสนและความ ยุ่งยากในการอ่านคำ โดยคำที่นำมาใช้ในการทดลองเป็นคำใน แม่ ก กา จำนวน 30 คำ เป็นคำที่ไม่ เน้นถึงเรื่องความหมาย แต่มีจุดประสงค์ในการฝึกจำรูปสระ ออกเสียงสระ และการอ่านคำที่มี สระประสม ส่วนอีก 10 คำ เป็นคำจากบัญชีคำพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-3 รวมทั้งสิ้นจำนวน 40 คำ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ
 2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ
  - 1.1 เพลงประกอบการสอน 8 เพลง (ภาคผนวก ก)
  - 1.2 แผนการสอนเฉพาะบุคคล 8 แผน (ภาคผนวก ข)
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ (ภาคผนวก ค)

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 1.1 เพลงประกอบการสอน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 1.1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมดนตรีสำหรับนักเรียน

ระดับประถมศึกษา

- 1.1.2 ศึกษาคำพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 -3)

จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

- 1.1.3 นำคำจากบัญชีคำพื้นฐานและคำจากแบบเรียนภาษาไทย ระดับชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1-3 ที่ประสมสระ เ-ย และ เ-อ และคำที่พยัญชนะเป็นอักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ ประสมสระ เ-ย และ เ-อ ที่มีพยางค์เดียว ไม่มีตัวสะกด จำนวน 40 คำ มาใช้ในการแต่งเพลงประกอบการสอนทั้งหมด 8 เพลง

- 1.1.4 นำบทเพลงที่แต่งไปทำดนตรีประกอบเพลงและบันทึกลงแถบ

บันทึกเสียง

- 1.1.5 นำเพลงไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยและผู้เชี่ยวชาญ

ด้านการสอนนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขเพลงประกอบการสอนตามคำแนะนำ คือ คำที่นำมาใช้ในการแต่งเพลงแต่ละเพลงควรเป็นคำที่มีอักษรหมู่เดียวกัน คือ คำที่เป็นอักษรกลาง 1 เพลง คำที่เป็นอักษรสูง 1 เพลง คำที่เป็นอักษรต่ำ 1 เพลง และคำจากบัญชีคำพื้นฐานตามหลักสูตร 1 เพลง

- 1.2 แผนการสอนเฉพาะบุคคลมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 1.2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระ

การเรียนรู้ภาษาไทย

1.2.2 ศึกษาหนังสือเรียนภาษาไทยและบัญชีคำพื้นฐานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

1.2.3 ศึกษาเทคนิคและวิธีการที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่าน

1.2.4 นำเพลงและคำที่อยู่ในเพลงมาเป็นเนื้อหาในการเขียนแผนการสอน เฉพาะบุคคล จำนวน 8 แผนการสอน ใช้การสอนและการฝึกโดยผ่านกระบวนการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกจำรูปสระ โดยใช้เพลงที่มีเนื้อหาบอก ส่วนประกอบของสระ เพื่อให้ นักเรียนสามารถจำรูปสระได้

ขั้นที่ 2 การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกการอ่านเป็นคำ โดยนำคำในเนื้อเพลง มาทำเป็นบัตรคำ และให้นักเรียนฝึกอ่านเป็นคำ

ขั้นที่ 3 การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกแยกส่วนประกอบของคำ โดยให้นักเรียนนำคำในเนื้อเพลงที่มีสระที่ฝึกอ่านมาแยกเป็นพยัญชนะต้น และสระ โดยใช้ตารางแยก ส่วนประกอบของคำ

ขั้นที่ 4 การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกการอ่านสะกดคำแจกลูก โดยให้นักเรียนร้องเพลงท่อนที่มีการสะกดคำ และนำคำในเนื้อเพลงที่แยกส่วนประกอบของคำไว้มาฝึกอ่านสะกดคำแจกลูก และฝึกอ่านสะกดคำแจกลูกโดยใช้บัตรคำ

1.2.5 นำแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ชุมติจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ คือ คำที่เป็นเนื้อหาที่จะสอนแบ่งตามหลักไวยากรณ์

1.2.6 นำแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองสอน นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ที่มีลักษณะปัญหาในการอ่านใกล้เคียงกับ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 1 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.2.7 ปรับปรุงแก้ไขแผนการสอนเฉพาะบุคคล และให้ผู้เชี่ยวชาญ ชุมติจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปทดลองใช้กับตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหนังสือเรียนวิชาภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษาาระดับชั้นช่วงที่ 1(ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และบัญชีคำพื้นฐาน เพื่อศึกษาคำศัพท์ที่เหมาะสม

2.2 เลือกใช้คำที่ครอบคลุมอักษรทั้ง 3 หมู่ และคำที่เป็นคำพื้นฐานตามหลักสูตรภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 มาสร้างเป็นแบบทดสอบ จำนวน 40 ข้อ คือ คำประสมสระเ-ย จำนวน 20 ข้อ คำประสมสระเ-อ จำนวน 20 ข้อ แบบทดสอบมี 4 ชุดๆละ 10 คำ ในแต่ละชุดประกอบด้วยคำประสมสระเ-ย 5 คำ คำประสมสระเ-อ 5 คำ ในแต่ละข้อวัดความสามารถในการอ่านเป็นคำและการอ่านสะกดคำแจกลูก

2.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีประสมที่สามารถวัดได้ตรงตามเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

2.3.1 นายสมคิด อำนวยการย์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 หน้าที่รับผิดชอบงานด้านการศึกษาพิเศษ

2.3.2 นางวารุณี น้อยภานี ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวชิรธรรมโสภิต อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

2.3.3 นางสาวพยงค์ ทันทวงษ์ ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มการศึกษาพิเศษ โรงเรียนบ้านน้ำทรัพย์ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

2.4 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบลงความเห็นว่าเป็นแบบทดสอบแต่ละข้อตรงกับวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อทดสอบวัดตรงตามจุดประสงค์

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดตรงตามจุดประสงค์

คะแนน - 1 หมายถึง แน่ใจว่าวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

นำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แบบทดสอบข้อนั้นเป็นแบบทดสอบที่นำไปใช้ได้ ถ้าค่าดัชนี IOC ของแบบทดสอบข้อใดน้อยกว่า 0.5 แบบทดสอบข้อนั้นก็จะถูกคัดออกไปหรือต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบใหม่ จึงได้ค่าดัชนีที่คำนวณได้ เท่ากับ 1.0 ทั้งหมด จำนวน 40 ข้อ (ภาคผนวก ง)

2.5 ปรับปรุงจัดทำเป็นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม และนำแบบทดสอบไปใช้กับตัวอย่างที่ใช้ศึกษา

2.6 วิธีดำเนินการทดสอบ วัดความสามารถในการอ่านเป็นคำ ใช้แบบทดสอบชุดที่ 1 – 4 ตามลำดับ โดยเมื่อทดสอบชุดที่ 1 เสร็จแล้วให้หยุดพัก 5 นาที แล้วจึงดำเนินการทดสอบชุดต่อไปจนครบทั้ง 4 ชุด และหยุดพัก 15 นาที จึงทำการวัดความสามารถในการอ่านสะกดคำแจกลูก โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันและวิธีการเดียวกัน

2.7 เกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ มีดังนี้

อ่านเป็นคำและอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

อ่านเป็นคำและ/หรืออ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน เป็นการนำคะแนนการอ่านเป็นคำและการอ่านสะกดคำแจกลูกมารวมกันเป็นคะแนนเต็ม 40 คะแนน โดยใช้ค่าพิสัยในการแบ่งคะแนนออกเป็น 4 ระดับ พิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2545 : 32 - 33)

31 - 40	หมายถึง	มีความสามารถในการอ่านคำ 78 – 100 % อยู่ในระดับดีมาก
20 - 30	หมายถึง	มีความสามารถในการอ่านคำ 50 – 77 % อยู่ในระดับดี
10 - 19	หมายถึง	มีความสามารถในการอ่านคำ 25 – 49 % อยู่ในระดับพอใช้
0 - 9	หมายถึง	มีความสามารถในการอ่านคำ 0 – 24 % อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

5. การดำเนินการวิจัย

5.1 แบบแผนการทดลอง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบรายกรณี (Single Subject Design) โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยแบ่งระยะการทดลอง ดังนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการทดลอง

ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T1	X	T2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

เมื่อ	E	แทน	ตัวอย่างที่ใช้ศึกษา
	X	แทน	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ
	T1	แทน	การทดสอบความสามารถการอ่านคำก่อนการทดลอง
	T2	แทน	การทดสอบความสามารถการอ่านคำหลังการทดลอง

5.2 วิธีดำเนินการทดลองการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ

5.2.1 ทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมก่อนการทดลองด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านคำ จำนวน 40 ข้อ ทำการทดสอบก่อนเรียนบันทึกคะแนนผลการทดสอบก่อนการทดลองเก็บไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.2 ดำเนินการสอนตามแผนการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ใช้เวลาทำการทดลอง 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที (ภาคผนวก ก) ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 กำหนดการทดลอง

สัปดาห์ที่	วัน	เวลา	แผนการสอน	เรื่อง
		14.30-15.30	-	- ทดสอบก่อนการทดลอง
1	จันทร์	14.30-15.30	1	- คำที่ประสมด้วยพยัญชนะ(อักษรกลาง) กับสระ ี-ย ได้แก่ เปีย เจีย เดีย เอีย เกีย
	อังคาร	14.30-15.30	2	- คำที่ประสมด้วยพยัญชนะ(อักษรสูง) กับสระ ี-ย ได้แก่ เจีย เจีย เีย เีย เีย

ตารางที่ 2 กำหนดการทดลอง (ต่อ)

สัปดาห์ ที่	วัน	เวลา	แผนการ สอน	เรื่อง
1	พุธ	14.30-15.30	3	- คำที่ประสมด้วยพยัญชนะ(อักษรต่ำ) กับสระเ-ย ได้แก่ เมีย เลีย เนีย เจีย เคีย
	พฤหัสบดี	14.30-15.30	4	- คำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระเ-ย (คำในบัญชีคำพื้นฐาน ป.1-3) ได้แก่ เจีย เจีย เรีย เตีย เบีย
2	จันทร์	14.30-15.30	5	- คำที่ประสมด้วยพยัญชนะ(อักษรกลาง) กับสระเ-อ ได้แก่ เตือ เบือ เคือ เจือ เกือ
	อังคาร	14.30-15.30	6	- คำที่ประสมด้วยพยัญชนะ(อักษรสูง) กับสระเ-อ ได้แก่ เจือ เสือ เตือ เฟือ เหือ
	พุธ	14.30-15.30	7	- คำที่ประสมด้วยพยัญชนะ(อักษรต่ำ) กับสระเ-อ ได้แก่ เรือ เงือ เจือ เทือ เนือ
	พฤหัสบดี	14.30-15.30	8	- คำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระเ-อ (คำในบัญชีคำพื้นฐาน ป. 1-3) ได้แก่ เมือ เพือ เยือ เฟือ เสือ
		14.30-15.30	-	- ทดสอบหลังการทดลอง

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านคำ จำนวน 40 ข้อ ก่อนและหลังการทดลอง

บันทึกคะแนนผลการทดสอบหลังการทดลองเก็บไว้เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

6.2 ทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมระหว่างการสอน จำนวน 8 ครั้ง ครั้งละ 5 ข้อ

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำที่มีสระประสมจากการสอนโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้คะแนนและร้อยละ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

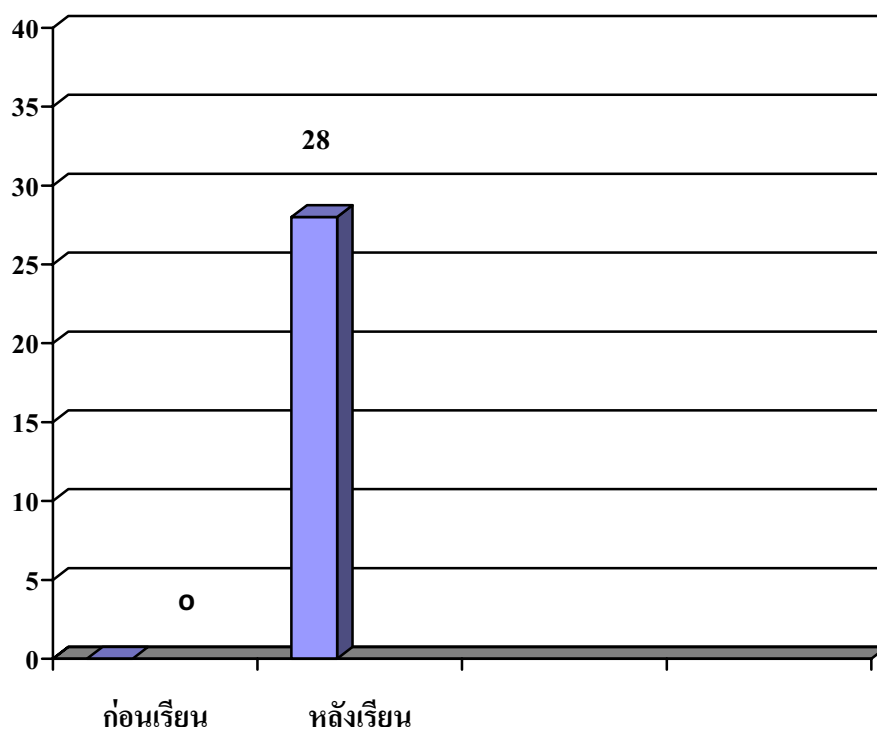
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นการศึกษารายกรณี (Single Subject Design) มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ดังนี้

ตารางที่ 3   เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เพลงประกอบ

คะแนนก่อนการทดลอง			คะแนนหลังการทดลอง			ผลต่างของคะแนน	
คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ	คะแนนที่เพิ่ม	ร้อยละ
40	0	0	40	28	70	28	70

จากตารางที่ 3 แสดงว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ในการอ่านคำที่มีสระประสม ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ก่อนการทดลองนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านคำ 0 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 0 จัดว่ามีความสามารถในการอ่านคำอยู่ในระดับที่จะต้องปรับปรุง และหลังการทดลองนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านคำ 28 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70 จัดว่ามีความสามารถในการอ่านคำอยู่ในระดับดี ผลต่างของคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง 28 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ หลังจากที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบมีความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมเพิ่มขึ้น ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แผนภูมิที่ 1 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม
 ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลง
 ประกอบก่อนและหลังการทดลอง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ มีความบกพร่องด้านการอ่านคำในภาษาไทย สามารถออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และคำประสมสระเดี่ยวไม่มีตัวสะกดได้ แต่ออกเสียงสระประสมและอ่านคำที่มีสระประสมทั้ง 6 สระ คือ เอ-ยะ, เอ-ย , เอ-อะ , เอ-อ , ะ-วะ และ ะ-ว ไม่ได้ จำนวน 1 คน มีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีความพิการซ้อน เพศชาย กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ซึ่งประกอบด้วย เพลงประกอบการสอน จำนวน 8 เพลง แผนการสอนเฉพาะบุคคล จำนวน 8 แผน ใช้เวลาในการทดลอง 8 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมจำนวน 40 ข้อ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมก่อนการทดลอง ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ จำนวน 40 ข้อ และดำเนินการสอนตามแผนการสอนเฉพาะบุคคล เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ เมื่อดำเนินการทดลองเรียบร้อยแล้วจึงทำการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมหลังการทดลองด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำชุดเดิม จำนวน 40 ข้อ แล้วนำคะแนนทดสอบก่อนและหลังการทดลองมาหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบก่อนและหลังการทดลอง พบว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบมีความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมเพิ่มขึ้น 28 คะแนน คิดเป็นคะแนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 70

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ อภิปรายผลดังนี้

ผลการทดลองครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำที่มีสระประสม หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ มีความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ โดยก่อนการทดลองนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านคำ จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน นักเรียนอ่านคำได้ 0 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 0 จักว่ามีความสามารถในการอ่านคำอยู่ในระดับที่จะต้องปรับปรุง แต่หลังการทดลองนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านคำ จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน นักเรียนอ่านคำได้ 28 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70 จักว่ามีความสามารถในการอ่านคำอยู่ในระดับดี ซึ่งคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นจากคะแนนก่อนการทดลอง เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ฟังและร้องเพลงที่มีเนื้อหาเป็นคำในเรื่องที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2544 อ้างถึงใน ประกอบกุล ถ่อมอารมย์ 2548 : 25) ที่กล่าวว่า นักเรียนชอบกิจกรรมการร้องเพลง กิจกรรมการเคลื่อนไหว และเกมต่างๆ การสอนที่สอดแทรกกิจกรรมดนตรีไว้ในกระบวนการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้นักเรียนเรียนได้อย่างมีชีวิตชีวา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สุจริต เพ็ชรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2523 อ้างถึงใน สุนีย์นารถ เลี่ยมวิวัฒน์สุธา 2550 : 71) ที่กล่าวว่า สิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหรือกระทำบ่อยๆ ย่อมทำให้ผู้ฝึกทำได้อย่างคล่องแคล่วและทำได้ดี โดยต้อง

คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล พิจารณาถึงความเหมาะสมและความหลากหลายของสื่อ ควรฝึกจากง่ายไปหายาก ต้องมีความหมาย เป็นสิ่งใกล้ตัว

ในการทดลองผู้วิจัยใช้เพลงประกอบการสอนที่มีทำนองคุ้นหู เนื้อเพลงมีเนื้อหาเกี่ยวกับคำที่ต้องอ่าน นักเรียนได้ทำกิจกรรมร้องเพลง และในขณะที่เรียนนักเรียนเรียนอย่างมีความสุข สนุกสนาน ได้ร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอนด้วยความตั้งใจ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับกฎแห่งการเรียนรู้ของ ธอร์นไคค์ (Thorndike , อ้างถึงใน วรรุญา เอี่ยมสำอาง 2551 : 41-42) ที่กล่าวถึงกฎแห่งความพร้อม ว่าความพร้อมเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งขึ้นมา กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความพร้อมที่จะเรียนหรือกระทำกิจกรรมใดๆ ถ้าได้เรียนหรือกระทำสมปรารถนาบุคคลจะเกิดความพึงพอใจ และกฎแห่งการฝึกหัด ว่าการสร้างเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองด้วยการฝึกหัด จะทำให้เกิดความแน่นแฟ้นและมั่นคง แต่ถ้าการฝึกหัดปฏิบัติไม่ต่อเนื่อง หรือการไม่ได้นำไปใช้จะทำให้เกิดการลืมได้ กล่าวคือ สิ่งใดมีการกระทำซ้ำๆ หรือฝึกเสมอๆ ผู้ฝึกย่อมกระทำสิ่งนั้นได้ดี สิ่งใดไม่ได้ทำนานๆ ย่อมทำสิ่งนั้นไม่ได้เหมือนเดิม

นอกจากนี้เพลงประกอบการสอนที่สร้างขึ้นมีเนื้อหาของเพลงบอกถึงลักษณะและส่วนประกอบของสระ วิธีการอ่านสะกดคำแจกลูก และนำคำที่เป็นเนื้อหาที่จะสอนไปแต่งเป็นเพลง โดยใช้ทำนองคุ้นหู กระตุ้นให้นักเรียนสนใจในสิ่งที่เรียน สามารถจำและอ่านคำที่เรียนได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับ เบญจา พิมจุฬา (2537 : 13) ที่กล่าวว่า เพลงช่วยให้นักเรียนเกิดพัฒนาการทางด้านสติปัญญา เพราะการที่นักเรียนได้ร้องเพลงทำให้จำเนื้อหาได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำว่าการเรียนธรรมดา

ดังนั้น จากผลการทดลองนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ช่วยให้นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านคำที่มีสระประสม มีความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมเพิ่มขึ้น

ข้อสังเกตที่พบในการวิจัย

1. การใช้เพลงประกอบการสอนช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียนในขณะทำกิจกรรม มีความสุขในการเรียนและได้รับความรู้ตามที่ครูต้องการสอน โดยที่นักเรียนไม่เคร่งเครียด และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
2. การใช้เพลงที่มีเนื้อเพลงเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการสอนมาประกอบการสอน ช่วยให้นักเรียนจำบทเรียนได้ง่ายและเร็วขึ้น
3. ในการใช้เพลงประกอบการสอน ถ้านักเรียนสามารถร้องเพลงประกอบการสอนได้ถูกต้องจะช่วยให้การสอนดำเนินไปตามขั้นตอนการสอน และบรรลุวัตถุประสงค์ในการสอน
4. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มักขาดทักษะในการสังเกตในส่วนที่เป็นรายละเอียด ครูจึงควรให้คำแนะนำและหลักในการสังเกต
5. ในการจัดกิจกรรมการสอน ครูจะต้องคำนึงถึงสมรรถภาพพื้นฐานก่อนเรียนของนักเรียนว่ามีความสามารถปัจจุบันอยู่ในระดับใด เพื่อที่จะทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง
6. เมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่าน นักเรียนจะมีกำลังใจในการฝึกและอยากจะทำกิจกรรมการอ่านอีก
7. ระหว่างการวิจัยพบว่า สมาธิและสภาพแวดล้อมมีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน ดังนั้นในการเลือกเวลาและสถานที่ในการเรียนจะต้องเป็นสถานที่ที่ไม่มีสิ่งรบกวน และเป็นเวลาที่นักเรียนไม่รีบร้อนและพร้อมที่จะเรียน
8. ขณะดำเนินการทดสอบความสามารถในการอ่านคำหลังจากการทดลองหลังเรียน และหลังการทดลอง พบว่าเมื่อนักเรียนเห็นคำที่ใช้ในการทดสอบ นักเรียนจะร้องเพลงที่ใช้ประกอบการสอนก่อนที่จะอ่านแบบทดสอบ ซึ่งมีส่วนช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม คือ สระ เอีย และสระ เอือ ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนได้สูงขึ้น ดังนั้น ครูจึงควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบไปใช้ในการสอนอ่านคำที่มีปัญหาสระอื่นๆ เพราะเพลงจะช่วยให้ นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และช่วยให้ นักเรียนจำบทเรียนหรือเรื่องที่เรียน ได้ง่ายขึ้น

2. ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบเพื่อพัฒนาการอ่านคำของนักเรียนให้ได้ผลดี ครูควรฝึกให้นักเรียนร้องเพลงประกอบการสอนได้ถูกต้อง สามารถจำเนื้อเพลงได้ถูกต้อง จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและจำคำได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้เพลงประกอบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคำที่มีสระอื่นๆ

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้เพลงประกอบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะอื่นๆ เช่น ทักษะการเขียน ทักษะการจำ ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลของการใช้เพลงประกอบการสอนกับวิธีการสอนแบบอื่นๆ

บรรณานุกรม

- โกสุม สุฉันทบุตร. “ความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้จากการสอนโดยใช้สื่อวงล้อภาษาไทย.” สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.
- ดวงเดือน จิตอารีย์. “การใช้เพลงเพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำของนักเรียนชาวเขาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- เดือนใจ กรูยกระโทก. “การศึกษาผลการสอนซ่อมเสริมด้านความเข้าใจในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือแผ่นเดียวเป็นสื่อ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543.
- ธวัช วันชูชาติ. พฤติกรรมการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. นครสวรรค์ : สถาบันราชภัฏนครสวรรค์, 2542.
- นภดล จันทรเพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ต้นอ่อน, 2539.
- บันลือ พลฤกษ์วัน. มิติใหม่ในการสอนอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2538.
- _____. อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา แนวบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- เบญจพร ปัญญาขง. คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- เบญจมา พิมพ์จุฬา. เพลงส่งเสริมการสอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นเด็กเล็ก. กรุงเทพฯ : แอล ที เพรส, 2537.
- ประกอบกุล กล่อมอารมย์. “การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเพลงประกอบท่าทาง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2548.

ผดุง อารยะวิญญู. การเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ :

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.

_____. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2533.

_____. เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : แวนแก้ว, 2544.

_____. เด็กเรียนยาก. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แวนแก้ว, 2546.

พรพิไล เลิศวิชา และ อัครภูมิ จารุภากร. ออกแบบกระบวนการเรียนรู้โดยเข้าใจสมอง.

กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด, 2550.

เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์. จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไอเดียนส์ไตร์,

2536.

ลิขิต กาญจนารณณ์. จิตวิทยาการศึกษา. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :

ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

วรรณิ โสมประยูร. การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 . กรุงเทพฯ :

ไทยวัฒนาพานิช, 2537.

วรัญญา เอี่ยมสำอาง. “การศึกษาผลของการสอนอ่านภาษาไทยจากนิทานอ่านง่ายต่อ

ความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในระดับ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.” ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา

การศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551.

วันเพ็ญ คุ้มดิษฐ์. “การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กออทิสติกโดยใช้เทคนิคการใช้

สีสอนอ่านเป็นคำ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2548.

วิจิตรา เจือจันทร์. “ผลการใช้เพลงในการฝึกอ่านออกเสียงตัวพยัญชนะ ร ล สำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 .” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

วิไลพร สายจันทร์ยูร. “การสอนโดยใช้สื่อภาพลายเส้นเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านสะกดคำ

และเขียนสะกดคำของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้.” สารนิพนธ์ปริญญา

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.

แวนดี ปัญญาเรือง. “การใช้เพลงและเกมเพื่อฝึกการอ่านออกเสียงคำที่ใช้พยัญชนะ ร ล ว ควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.

ศรียา นิยมธรรม . ปัญหายุ่งยากทางการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2541.

ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์. ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี:ปัญหาการเรียนรู้ที่แก้ไขได้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2543.

สกุณา นองมณี. “การพัฒนาทักษะการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ระดับช่วงชั้นที่ 1 โดยใช้เพลง.” สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2549.

สถาบันวิทยาการการเรียนรู้. “วิธีสอนที่สมองอยากเรียนภาษาไทย สำหรับเด็กวัยประถมศึกษา.” เอกสารทางวิชาการ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ : 2549.

_____. “สมองเรียนรู้อย่างไร.” เอกสารประกอบการอบรมครู BBL สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี 2550.

สุจริต เพียรชอบ. “การใช้เพลงประกอบการสอนภาษาไทย.” เอกสารประกอบการบรรยาย หมายเลข 7 ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. นครสวรรค์ : สถาบันราชภัฏนครสวรรค์, 2531.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2543.

สุวคนธ์ เกิดผล. “การศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยการประยุกต์ใช้วิธี Modelled Reading.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2546.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. คู่มือครูการดำเนินการสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538.

หรรษา บุญยาศัย. “การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดคำยากของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเรียนร่วม โดยใช้แบบฝึกสะกดคำ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2546.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. พฤติกรรมการสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา. นครปฐม :

สถาบันราชภัฏนครปฐม, 2542.

อุทัย ภิรมย์รัตน์. ภาษาศาสตร์และการอ่าน 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,

2535.

อัจฉรา นาคทรัพย์. “การศึกษาความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ด้านการอ่านโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2546.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ก

เพลงประกอบการสอน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

เพลง สระเอีย เตียงกลาง

ทำนอง ปู (เนโกะจัมพ์)

เนื้อร้อง หนึ่งฤทัย รอดพันธ์

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เปีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า ปอ-เอีย-เปีย เปีย สะกดอีกทีจะดีกว่า ปอ-เอีย-เปีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เจีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า จอ-เอีย-เจีย เจีย สะกดอีกทีจะดีกว่า จอ-เอีย-เจีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เตีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า ดอ-เอีย-เตีย เตีย สะกดอีกทีจะดีกว่า ดอ-เอีย-เตีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เอีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า ออ-เอีย-เอีย เอีย สะกดอีกทีจะดีกว่า ออ-เอีย-เอีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เกีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า กอ-เอีย-เกีย เกีย สะกดอีกทีจะดีกว่า กอ-เอีย-เกีย

.....

เพลง สระเอีย เสียงสูง

ทำนอง ปู (เนโกะจัมพ์)

เนื้อร้อง หนึ่งฤทัย รอดพ้น

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซ้ำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เจีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า ขอ-เอีย-เจีย เจีย สะกดอีกทีจะดีกว่า ขอ-เอีย-เจีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซ้ำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เจีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า ฉอ-เอีย-เจีย เจีย สะกดอีกทีจะดีกว่า ฉอ-เอีย-เจีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซ้ำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เจีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า ผอ-เอีย-เจีย เจีย สะกดอีกทีจะดีกว่า ผอ-เอีย-เจีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซ้ำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เจีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า ถอ-เอีย-เจีย เจีย สะกดอีกทีจะดีกว่า ถอ-เอีย-เจีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซ้ำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เจีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า สอ-เอีย-เจีย เจีย สะกดอีกทีจะดีกว่า สอ-เอีย-เจีย

.....

เพลง สระเอีย เสียงต่ำ

ทำนอง ปู่ (เนโกะจัมพ์)

เนื้อร้อง หนึ่งฤทัย รอดพัน

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซ้ำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เมีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า มอ-เอีย-เมีย เมีย สะกดอีกทีจะดีกว่า มอ-เอีย-เมีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซ้ำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เลีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า ลอ-เอีย-เลีย เลีย สะกดอีกทีจะดีกว่า ลอ-เอีย-เลีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซ้ำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เนีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า นอ-เอีย-เนีย เนีย สะกดอีกทีจะดีกว่า นอ-เอีย-เนีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซ้ำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เวีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า วอ-เอีย-เวีย เวีย สะกดอีกทีจะดีกว่า วอ-เอีย-เวีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซ้ำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เคีย อ่านกันให้ดีสะกดคำนี้ว่า คอ-เอีย-เคีย เคีย สะกดอีกทีจะดีกว่า คอ-เอีย-เคีย

.....

เพลง สระเอียชวนจำ

ทำนอง ปู่ (เนโกะจัมพ์)

เนื้อร้อง หนึ่งฤทัย รอดพัน

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เจีย อ่านกันให้ดี เจีย สะกดเอาไว้ก็ดี ลองฝึกสะกดสักทีจะดีกว่า ขอ-เอีย-เจีย,
เจีย-เอก-เจีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เจีย อ่านกันให้ดี เจีย สะกดเอาไว้ก็ดี ลองฝึกสะกดสักทีจะดีกว่า งอ-เอีย-เจีย,
เจีย-เอก-เจีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เรีย อ่านกันให้ดี เรีย สะกดเอาไว้ก็ดี ลองฝึกสะกดสักทีจะดีกว่า รอ-เอีย-เรีย,
เรีย-เอก-เรีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เตีย อ่านกันให้ดี เตีย สะกดเอาไว้ก็ดี ลองฝึกสะกดสักทีจะดีกว่า ตอ-เอีย-เตีย,
เตีย-โท-เตีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระเอีย (ซำ) มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้
เบีย อ่านกันให้ดี เบีย สะกดเอาไว้ก็ดี ลองฝึกสะกดสักทีจะดีกว่า บอ-เอีย-เบีย ,
เบีย-โท-เบีย

เพลงสระเอื้อ เสียงกลาง

ทำนอง Jingle Bells

เนื้อร้อง หนึ่งฤทัย รอดพันธ์

เอ อื้อ ออ เอ อื้อ ออ รวมเรียกสระเอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ
 เอื้อ เอื้อ นะเอื้อเฮ้(ซ้ำ) ตอ เอื้อ เตื้อ ตอ เอื้อ เตื้อคำที่ออกเสียงเอื้อ บอ เอื้อ เบื้อ
 บอ เอื้อ เบื้อออกเสียงเอื้อเช่นกัน คำมีสระเอื้อจะอ่านต้องอ่านให้ดีอ่านแล้วต้องเข้าที่
 เหล่านี้คำสระเอื้อ พยัญชนะเสียงมาก่อนพยัญชนะจะต้องมาก่อน สระเป็นของแน่นอน
 เสียงเอื้อมาหลังจำให้ดีคินะ คอ เอื้อ เตื้อ คอ เอื้อ เตื้อคำที่ออกเสียงเอื้อ จอ เอื้อ เจื้อ
 จอ เอื้อ เจื้อออกเสียงเอื้อเช่นกันเฮ้ กอ เอื้อ เกื้อ กอ เอื้อ เกื้อคำที่ออกเสียงเอื้อ
 กอ เอื้อ เกื้อ กอเอื้อเกื้อออกเสียงเอื้อนะเธอ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงวนลิขสิทธิ์

.....

เพลงสระเอื้อ เสียงสูง

ทำนอง Jingle Bells

เนื้อร้อง หนึ่งฤทัย รอดพั้น

เอ อื้อ ออ เอ อื้อ ออ รวมเรียกสระเอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ
 เอื้อ เอื้อ นะเอื้อเฮ้ (ซ้ำ) ขอ เอื้อ เอื้อ ขอ เอื้อ เอื้อคำที่ออกเสียงเอื้อ สอ เอื้อ เสือ
 สอ เอื้อ เสือออกเสียงเอื้อเช่นกัน คำมีสระเอื้อจะอ่านต้องอ่านให้ดีอ่านแล้วต้องเข้าที่
 เหล่านี้คำสระเอื้อ พยัญชนะเสียงมาก่อนพยัญชนะจะต้องมาก่อน สระเป็นของแน่นอน
 เสียงเอื้อมาหลังทำให้ดีคินะ ถอ เอื้อ เอื้อ ถอ เอื้อ เอื้อ คำที่ออกเสียงเอื้อ ฝอ เอื้อ เฝือ
 ฝอ เอื้อ เฝือออกเสียงเอื้อเช่นกันเฮ้ หอ เอื้อ เอื้อ หอ เอื้อ เอื้อคำที่ออกเสียงเอื้อ
 หอ เอื้อ เอื้อ หอ เอื้อ เอื้อออกเสียงเอื้อนะเธอ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

.....

เพลงสระเอื้อ เสียงต่ำ

ทำนอง Jingle Bells

เนื้อร้อง หนึ่งฤทัย รอดพัน

เอ อื้อ ออ เอ อื้อ ออ รวมเรียกสระเอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ
 เอื้อ เอื้อ นะเอื้อเฮ้(ซ่า) รอ เอื้อ เรือ รอ เอื้อ เรือคำที่ออกเสียงเอื้อ งอ เอื้อ เงือ
 งอ เอื้อ เงือออกเสียงเอื้อเช่นกัน คำมีสระเอื้อจะอ่านต้องอ่านให้ดีอ่านแล้วต้องเข้าที่
 เหล่านี้คำสระเอื้อ พยัญชนะเสียงมาก่อนพยัญชนะจะต้องมาก่อน สระเป็นของแน่นอน
 เสียงเอื้อมาหลังจำให้ดีดี นะ ขอ เอื้อ เชื้อ ขอ เอื้อ เชื้อ คำที่ออกเสียงเอื้อ ทอ เอื้อ เทื้อ
 ทอ เอื้อ เทื้อออกเสียงเอื้อเช่นกันเฮ้ นอ เอื้อ เนื้อ นอ เอื้อ เนื้อคำที่ออกเสียงเอื้อ นอ เอื้อ
 เนื้อ นอเอื้อเนื้อออกเสียงเอื้อนะเธอ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

.....

เพลงคำสระเอื้อ

ทำนอง Jingle Bells

เนื้อร้อง หนึ่งฤทัย รอดพ้น

เอ อื้อ ออ เอ อื้อ ออ รวมเรียกสระเอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ
 เอื้อ เอื้อ นะเอื้อเฮ้(ซ้ำ) จำบางคำจำบางคำเมื่อนั้นออกเสียงเอื้อ จำอีกคำจำอีกคำ
 เพื่อเสียงเอื้อเช่นกัน คำมีสระเอื้อจะอ่านต้องอ่านให้ดีอ่านแล้วต้องเข้าที่เหล่านี้คำสระเอื้อ
 พยัญชนะเสียงมาก่อนพยัญชนะจะต้องมาก่อน สระเป็นของแน่นอนเสียงเอื้อมาหลัง
 จำให้ดีดีนะ จำบางคำจำบางคำเขื่อนั้นออกเสียงเอื้อ จำอีกคำจำอีกคำเพื่อเสียงเอื้อ
 เช่นกันเฮ้ จำอีกคำจำอีกคำเสื่อนั้นออกเสียงเอื้อ จำจงจำจงจำเสื่อเสียงเอื้อนะเธอ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

.....

ภาคผนวก ข

แผนการสอนเฉพาะบุคคล

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง การอ่านคำที่มีพยัญชนะอักษรกลาง กับสระ เ-ีย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อครูให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรกลาง กับสระ เ-ีย จากเนื้อเพลง สระเอียเสียงกลางนักเรียนสามารถบอกได้ถูกต้อง 80 %
2. เมื่อกำหนดคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรกลาง กับสระ เ-ีย จากเนื้อเพลงสระเอียเสียงกลาง นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำได้ 100 %

เนื้อหา

การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรกลาง กับสระ เ-ีย คือ เปีย เจีย เกีย เตีย เอีย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเพลงสระเอียเสียงกลางให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเนื้อหาของเพลงว่าเป็นเพลงเกี่ยวกับสระ เ-ีย
3. ครูบอกนักเรียนว่าวันนี้จะสอนเรื่อง สระ เ-ีย

ขั้นสอน

การฝึกร้องเพลง

1. นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงกลางตามครูทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
2. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงกลางตามเทปทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
3. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลงสระเอียเสียงกลางพร้อมเทปจนนักเรียนสามารถร้องเพลงได้

ถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงกลางประกอบเสียงดนตรี จนนักเรียนสามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้องตามทำนอง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกจำรูปสระ

5. ครูเปิดเพลงสระเอียเสียงกลางท่อนที่บอกส่วนประกอบของสระ เอีย ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

(สร้อย)   มี เอ อี ยอ ก็คือสระ เอีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระ เอีย

มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้

6. ครูสนทนากับนักเรียนว่าเนื้อเพลงที่ได้ฟัง บอกว่าสระ เอีย ประกอบด้วย สระ /เอ/ สระ/เ/ และตัว /ย/

7. ครูนำบัตรสระ เอีย มาวางข้างหน้านักเรียน แล้วชี้ให้นักเรียนดูตำแหน่งของสระ /เอ/ ว่าอยู่ข้างหน้า สระ/เ/ อยู่ข้างบน และตัว /ย/ อยู่ข้างหลัง

8. ครูเอาบัตรสระ เอีย ให้นักเรียน แล้วให้นักเรียนบอกว่าสระ เอีย มีส่วนประกอบอะไรบ้าง และมีตำแหน่งอยู่ที่ใด

9. ครูนำบัตรรูปสระ / เอ / รูปสระ / เ/ และรูปตัว / ย / มาวางรวมกันแล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งเป็นสระ เอีย ให้ถูกต้อง ถ้านักเรียนวางตำแหน่งไม่ถูกต้อง ครูให้นักเรียนดูบัตรสระ เอีย แล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งของสระ เอีย ใหม่จนถูกต้อง

10. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงกลาง ท่อนที่ร้องว่า “มี เอ อี ยอ ก็คือ” แล้วหยุดให้นักเรียนร้องต่อว่า “สระเอีย” 2 ครั้ง

11. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอียเสียงกลาง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอีย ที่อยู่ในเนื้อเพลงทุกคำ

12. ถ้านักเรียนทำไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูนำบัตรสระ เอีย มาวางให้นักเรียนดู และแนะนำให้นักเรียนสังเกตคำที่มีรูปสระ /เอ/ รูปสระ/เ/ และรูปตัว /ย/ แล้วจึงขีดเส้นใต้

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านเป็นคำ

13. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงกลางพร้อมเทพ 1 ครั้ง และร้องเพลงประกอบดนตรี 1 ครั้ง
14. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอียเสียงกลาง ให้นักเรียนวงกลมรอบคำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระเอีย ในเนื้อเพลง
15. ครูและนักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงกลาง เมื่อร้องถึงคำประสมด้วยพยัญชนะกับสระเอีย ในเนื้อเพลง ได้แก่ / เปีย / เจีย / เกีย / เดีย / เอีย / ครูจะชี้คำคำนั้นบนเนื้อเพลง
16. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงกลาง ท่อนที่ร้องว่า “เปีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เปีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
17. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงกลาง ท่อนที่ร้องว่า “เจีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เจีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
18. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงกลาง ท่อนที่ร้องว่า “เดีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เดีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
19. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงกลาง ท่อนที่ร้องว่า “เอีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เอีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
20. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงกลาง ท่อนที่ร้องว่า “เกีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เกีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
21. ครูชี้คำที่วงกลมไว้ในเนื้อเพลงสระเอียเสียงกลางทีละคำ ให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงกลางจนถึงคำที่ครูชี้ เพื่อตอบว่าคำที่ครูชี้อ่านว่าอะไร ทำกิจกรรมในข้อ (21) โดยสลับคำให้ครบทุกคำ จนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องทุกคำโดยไม่ต้องร้องเพลง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านสะกดคำแจกลูก

22. ครูเปิดเพลงสระเอียเสียงกลางท่อนที่เป็นการอ่านสะกดคำแจกลูก ของ / เปีย / เจีย / เกีย / เดีย / เอีย / ทีละคำ ให้นักเรียนร้องตามคำละ 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

เป็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า ปอ - เอ็ย - เป็ย

เจ็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า จอ - เอ็ย - เจ็ย

เก็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า กอ - เอ็ย - เก็ย

เด็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า ดอ - เอ็ย - เด็ย

เอ็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า ออ - เอ็ย - เอ็ย

23. ครูชูบัตรคำ “เป็ย” พร้อมทั้งร้องเพลงสระเอ็ยเสียงกลางว่า “เป็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า” แล้วหยุด ให้นักเรียนร้องต่อว่า “ปอ - เอ็ย - เป็ย”

24. ครูเปลี่ยนบัตรคำเป็น / เจ็ย / เด็ย / เอ็ย / เก็ย / ตามลำดับ แล้วทำกิจกรรมเช่นเดียวกับข้อ (23)

25. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าการอ่านสะกดคำแจกลูกต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะก่อน ตามด้วยการอ่านออกเสียงสระ แล้วจึงออกเสียงเป็นคำ

26. ครูวางบัตรคำ “เป็ย” บนโต๊ะ ถามนักเรียนว่าพยัญชนะคือตัวอักษรอะไร สระคือสระอะไร ให้นักเรียนตอบ และเขียนคำตอบลงในตารางแยกส่วนประกอบคำ ดังนี้

พยัญชนะ	สระ	คำ
ป	เอ็ย	เป็ย

27. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกโดยใช้ตารางแยกส่วนประกอบคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรืออ่านผิดให้ครูอ่านให้ฟังแล้วนักเรียนอ่านตาม

28. ทำกิจกรรมในข้อ (26 – 27) โดยเปลี่ยนคำเป็น / เปีย / เกีย / เดีย / เอีย /

29. ครูสลับตำแหน่งบัตรคำ / เปีย / เกีย / เดีย / เอีย / โดย แล้ววางบัตรคำให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกทีละคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูจะร้องเพลงสระเอียเสียงกลางท่อน “(คำในบัตรคำ) อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า” แล้วให้นักเรียนร้องต่อ เพื่อจะได้อ่านบัตรคำได้ถูกต้อง

30. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในข้อ (29) จนนักเรียนสามารถอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้องโดยไม่ต้องร้องเพลง

ขั้นสรุป

31. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงกลางประกอบเสียงดนตรี 1 ครั้ง

32. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปส่วนประกอบและตำแหน่งของส่วนประกอบ สระ เอีย

33. ทดสอบหลังเรียน

สื่อประกอบการเรียนรู้

1. เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียง
2. เนื้อร้องเพลง สระเอียเสียงกลาง
3. ตารางแยกส่วนประกอบคำ
4. บัตรคำ
5. บัตรสระ

การประเมิน

วิธีการ

- ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำ / เปีย / เกีย / เดีย / เอีย /
- ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูก / เปีย / เกีย / เดีย / เอีย /

เครื่องมือ

- บัตรคำ
- แบบบันทึกผลการอ่าน
- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนสามารถอ่าน / เป็ย / เจ็ย / เก็ย / เด็ย / เอ็ย / ำได้ 100 %

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ผลการประเมินความสามารถการอ่านคำก่อนเรียนและหลังเรียน

คำชี้แจง

ให้ผู้ดำเนินการทดสอบทำเครื่องหมาย (/) เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย (X) เมื่อนักเรียนอ่านคำไม่ได้หรืออ่านคำผิด

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านคำ

อ่านเป็นคำและอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

อ่านเป็นคำและ/หรืออ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

ที่	คำ	คะแนนก่อนเรียน			คะแนนหลังเรียน		
		อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน	อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน
1.	เป็ย	X	X	0	/	/	1
2.	เจ็ย	X	X	0	/	/	1
3.	เก็ย	X	X	0	/	/	1
4.	เด็ย	X	X	0	/	/	1
5.	เอ็ย	X	X	0	/	/	1

บันทึกผลหลังการสอน

การสอนใช้ระยะเวลาค่อนข้างนาน เนื่องจากต้องฝึกนักเรียนร้องเพลงที่ใช้ประกอบการสอนให้ได้เสียก่อน นักเรียนชอบกิจกรรมในการร้องเพลงประกอบเสียงดนตรี ในการสอนอ่านยังต้องเน้นเรื่องการออกเสียงสระให้ถูกต้อง

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรสูง กับสระ เ-ีย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อครูให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรสูง กับสระ เ-ีย จากเนื้อเพลง สระเอียเสียงสูง นักเรียนสามารถบอกได้ถูกต้อง 80 %
2. เมื่อกำหนดคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรสูงกับสระ เ-ีย จากเนื้อเพลง สระเอียเสียงสูง นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำได้ 100 %

เนื้อหา

การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรสูง กับสระ เ-ีย คือ เอีย เอีย เฝีย เอีย เฝีย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเพลงสระเอียเสียงสูงให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเนื้อหาของเพลงว่าเป็นเพลงเกี่ยวกับสระ เ-ีย
3. ครูบอกนักเรียนว่าวันนี้จะสอนเรื่อง สระ เ-ีย

ขั้นสอน

การฝึกร้องเพลง

1. นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงสูงตามครูทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
2. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงสูงตามเทปทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
3. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลงสระเอียเสียงสูงพร้อมเทปจนนักเรียนสามารถร้องเพลงได้

ถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงสูงประกอบเสียงคนตรี จนนักเรียนสามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้องตามทำนอง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกจำรูปสระ

5. ครูเปิดเพลงสระเอียเสียงสูงท่อนที่บอกส่วนประกอบของสระ เอีย ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

(สร้อย)   มี เอ อี โย ก็คือสระ เอีย

มี เอ อี โย ก็คือสระ เอีย

มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้

6. ครูสนทนากับนักเรียนว่าเนื้อเพลงที่ได้ฟัง บอกว่าสระ เอีย ประกอบด้วย สระ /เอ-/

สระ /อี-/ และตัว /ย/

7. ครูนำบัตรสระ เอีย มาวางข้างหน้านักเรียน แล้วชี้ให้นักเรียนดูตำแหน่งของสระ /เอ-/

ว่าอยู่ข้างหน้า สระ /อี-/ อยู่ข้างบน และตัว /ย/ อยู่ข้างหลัง

8. ครูเอาบัตรสระ เอีย ให้นักเรียน แล้วให้นักเรียนบอกว่าสระ เอีย มีส่วนประกอบอะไรบ้างและมีตำแหน่งอยู่ที่ใด

9. ครูนำบัตรรูปสระ /เอ-/ รูปสระ /อี-/ และรูปตัว /ย/ มาวางรวมกันแล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งเป็นสระ เอีย ให้ถูกต้อง ถ้านักเรียนวางตำแหน่งไม่ถูกต้อง ครูให้นักเรียนดูบัตรสระ เอีย แล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งของสระ เอีย ใหม่จนถูกต้อง

10. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงสูง ท่อนที่ร้องว่า “มี เอ อี โย ก็คือ” แล้วหยุด ให้นักเรียนร้องต่อว่า “สระเอีย” 2 ครั้ง

11. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอียเสียงสูง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอีย ที่อยู่ในเนื้อเพลงทุกคำ

12. ถ้านักเรียนทำไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูนำบัตรสระ เอีย มาวางให้นักเรียนดู และแนะนำให้นักเรียนสังเกตคำที่มีรูปสระ /เอ-/ รูปสระ /อี-/ และรูปตัว /ย/ แล้วจึงขีดเส้นใต้

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านเป็นคำ

13. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงสูงพร้อมเทป 1 ครั้ง และร้องเพลงประกอบดนตรี 1 ครั้ง
14. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอียเสียงสูง ให้นักเรียนวงกลมรอบคำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระเอีย ในเนื้อเพลง
15. ครูและนักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงสูง เมื่อร้องถึงคำประสมด้วยพยัญชนะกับสระเอีย ในเนื้อเพลง ได้แก่ /เจีย /เฉีย /เฝีย /เถีย /เสีย /ครูจะชี้คำคำนั้นบนเนื้อเพลง
16. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงสูง ท่อนที่ร้องว่า “เจีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เจีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
17. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงสูง ท่อนที่ร้องว่า “เฉีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เฉีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
18. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงสูง ท่อนที่ร้องว่า “เฝีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เฝีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
19. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงสูง ท่อนที่ร้องว่า “เถีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เถีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
20. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงสูง ท่อนที่ร้องว่า “เสีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เสีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
21. ครูชี้คำที่วงกลมไว้ในเนื้อเพลงสระเอียเสียงสูงทีละคำ ให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงสูงจนถึงคำที่ครูชี้ เพื่อตอบว่าคำที่ครูชี้อ่านว่าอะไร ทำกิจกรรมในข้อ (21) โดยสลับคำให้ครบทุกคำ จนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องทุกคำโดยไม่ต้องร้องเพลง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านสะกดคำแจกลูก

22. ครูเปิดเพลงสระเอียเสียงสูงท่อนที่เป็นกรอ่านสะกดคำแจกลูก ของ /เจีย /เฉีย /เฝีย /เถีย /เสีย / ทีละคำ ให้นักเรียนร้องตามคำละ 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

เจีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า ขอ - เอีย - เจีย

เจีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า ฉอ - เอีย - เจีย

เฝีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า ผอ - เอีย - เฝีย

เถีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า ถอ - เอีย - เถีย

เสีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า สอ - เอีย - เสีย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

23. ครูชูบัตรคำ “เจีย” พร้อมทั้งร้องเพลงสระเอียเสียงสูงว่า “เจีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า” แล้วหยุด ให้นักเรียนร้องต่อว่า “ขอ - เอีย - เจีย”

24. ครูเปลี่ยนบัตรคำเป็น / เฝีย / เฝีย / เฝีย / เฝีย / ตามลำดับ แล้วทำกิจกรรมเช่นเดียวกับข้อ (23)

25. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าการอ่านสะกดคำแจกลูกต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะก่อนตามด้วยการอ่านออกเสียงสระ แล้วจึงออกเสียงเป็นคำ

26. ครูวางบัตรคำ “เจีย” บนโต๊ะ ถามนักเรียนว่าพยัญชนะคือตัวอักษรอะไร สระคือสระอะไร ให้นักเรียนตอบ และเขียนคำตอบลงในตารางแยกส่วนประกอบคำ ดัง

พยัญชนะ	สระ	คำ
จ	เีย	เจีย

27. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกโดยใช้ตารางแยกส่วนประกอบคำ ถ้านักเรียน

อ่านไม่ได้หรืออ่านผิดให้ครูอ่านให้ฟังแล้วนักเรียนอ่านตาม

28. ทำกิจกรรมในข้อ (26 – 27) โดยเปลี่ยนคำเป็น / เจีย / เีย / เตีย / เสีย /

29. ครูสลับตำแหน่งบัตรคำ / เจีย / เตีย / เีย / เสีย / โดย แล้ววางบัตรคำให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกทีละคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูจะร้องเพลงสระเอียเสียงสูงท่อน “(คำในบัตรคำ) อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า” แล้วให้นักเรียนร้องต่อ เพื่อจะได้อ่านบัตรคำได้ถูกต้อง

30. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในข้อ (29) จนนักเรียนสามารถอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง โดยไม่ต้องร้องเพลง

ขั้นสรุป

31. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงสูงประกอบเสียงดนตรี 1 ครั้ง

32. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปส่วนประกอบและตำแหน่งของส่วนประกอบ สระ เีย

33. ทดสอบหลังเรียน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

สื่อประกอบการเรียนรู้

1. เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียง
2. เนื้อร้องเพลง สระเอียเสียงสูง
3. ตารางแยกส่วนประกอบคำ
4. บัตรคำ
5. บัตรสระ

การประเมิน

วิธีการ

- ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำ / เจีย / เตีย / เีย / เสีย /
- ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูก / เจีย / เตีย / เีย / เสีย /

เครื่องมือ

- บัตรคำ
- แบบบันทึกผลการอ่าน
- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนสามารถอ่านคำ / เจีย / เจีย / เฝีย / เฝีย / เสีย / เสีย / ได้ 100 %

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ผลการประเมินความสามารถการอ่านคำก่อนเรียนและหลังเรียน

คำชี้แจง

ให้ผู้ดำเนินการทดสอบทำเครื่องหมาย (/) เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย (X) เมื่อนักเรียนอ่านคำไม่ได้หรืออ่านคำผิด

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านคำ

อ่านเป็นคำและอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง 1 คะแนน

อ่านเป็นคำและ/หรืออ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ 0 คะแนน

ที่	คำ	คะแนนก่อนเรียน			คะแนนหลังเรียน		
		อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน	อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน
1.	เจีย	X	X	0	/	/	1
2.	เจีย	X	X	0	/	/	1
3.	เจีย	X	X	0	/	/	1
4.	เจีย	X	X	0	/	/	1
5.	เจีย	X	X	0	/	/	1

บันทึกผลหลังการสอน

ในการสอนเพื่อให้นักเรียนร้องเพลงประกอบการสอนได้ครั้งนี้ใช้เวลาน้อยกว่าการสอนร้องเพลงในครั้งที่ 1 เนื่องจากนักเรียนเริ่มจำเนื้อเพลงได้ ผู้สอนคอยเน้นเรื่องคำที่ใช้ร้องในเนื้อเพลงเท่านั้น ในการสอนอ่านผู้สอนต้องเน้นเรื่องเสียงพยัญชนะด้วย เนื่องจากเป็นอักษรสูง นักเรียนขาดความรอบคอบและรีบอ่านทำให้ออกเสียงผิด ได้แก่ พยัญชนะ / จ / ผ / และ / ถ /

แผนการสอนที่ 3

เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรต่ำ กับสระ เ-ีย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อครูให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรต่ำ กับสระ เ-ีย จากเนื้อเพลง สระเอียเสียงต่ำ นักเรียนสามารถบอกได้ถูกต้อง 80 %
2. เมื่อกำหนดคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรต่ำ กับสระ เ-ีย จากเนื้อเพลงสระเอียเสียงต่ำ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำได้ 100 %

เนื้อหา

การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรต่ำ กับสระ เ-ีย คือ เมีย เลีย เนีย เวีย เคีย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเพลงสระเอียเสียงต่ำให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเนื้อหาของเพลงว่าเป็นเพลงเกี่ยวกับสระ เ-ีย
3. ครูบอกนักเรียนว่าวันนี้จะสอนเรื่อง สระ เ-ีย

ขั้นสอน

การฝึกร้องเพลง

1. นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำตามครูทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
2. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำตามเทปทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
3. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำพร้อมเทปจนนักเรียนสามารถร้องเพลงได้

ถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำประกอบเสียงดนตรี จนนักเรียนสามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้องตามทำนอง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกจำรูปสระ

5. ครูเปิดเพลงสระเอียเสียงต่ำท่อนที่บอกส่วนประกอบของสระเอีย ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

(สร้อย)   มี เอ อี ยอ ก็คือสระ เอีย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระ เอีย

มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอียฝึกอ่านคำนี้

6. ครูสนทนากับนักเรียนว่าเนื้อเพลงที่ได้ฟัง บอกว่าสระเอีย ประกอบด้วย สระ /เ-/

สระ /อี-/ และตัว /ย/

7. ครูนำบัตรสระเอีย มาวางข้างหน้านักเรียน แล้วชี้ให้นักเรียนดูตำแหน่งของสระ /เ-/

ว่าอยู่ข้างหน้า สระ /อี-/ อยู่ข้างบน และตัว /ย/ อยู่ข้างหลัง

8. ครูเอาบัตรสระเอีย ให้นักเรียน แล้วให้นักเรียนบอกว่าสระเอีย มีส่วนประกอบอะไรบ้าง และมีตำแหน่งอยู่ที่ใด

9. ครูนำบัตรรูปสระ /เ-/ รูปสระ /อี-/ และรูปตัว /ย/ มาวางรวมกันแล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งเป็นสระเอีย ให้ถูกต้อง ถ้านักเรียนวางตำแหน่งไม่ถูกต้อง ครูให้นักเรียนดูบัตรสระเอีย แล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งของสระเอีย ใหม่จนถูกต้อง

10. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำ ท่อนที่ร้องว่า “มี เอ อี ยอ ก็คือ” แล้วหยุด ให้นักเรียนร้องต่อว่า “สระเอีย” 2 ครั้ง

11. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอียเสียงต่ำ ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระเอีย ที่อยู่ในเนื้อเพลงทุกคำ ถ้านักเรียนทำไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูนำบัตรสระเอีย มาวางให้นักเรียนดู และแนะนำให้นักเรียนสังเกตคำที่มีรูปสระ /เ-/ รูปสระ /อี-/ และรูปตัว /ย/ แล้วจึงขีดเส้นใต้

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านเป็นคำ

12. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำพร้อมเทพ 1 ครั้ง และร้องเพลงประกอบดนตรี 1 ครั้ง
13. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอียเสียงต่ำ ให้นักเรียนวงกลมรอบคำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระเอีย ในเนื้อเพลง
14. ครูและนักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำ เมื่อร้องถึงคำประสมด้วยพยัญชนะกับสระเอีย ในเนื้อเพลง ได้แก่ / เมีย / เลีย / เนีย / เวีย / เคีย / ครูจะชี้คำคำนั้นบนเนื้อเพลง
15. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำ ก่อนที่ร้องว่า “เมีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เมีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
16. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำ ก่อนที่ร้องว่า “เลีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เลีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
17. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำ ก่อนที่ร้องว่า “เนีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เนีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
18. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำ ก่อนที่ร้องว่า “เวีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เวีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
19. ครูร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำ ก่อนที่ร้องว่า “เคีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เคีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
20. ครูชี้คำที่วงกลมไว้ในเนื้อเพลงสระเอียเสียงต่ำทีละคำ ให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำจนถึงคำที่ครูชี้ เพื่อตอบว่าคำที่ครูชี้อ่านว่าอะไร ทำกิจกรรมในข้อ (20) โดยสลับคำให้ครบทุกคำ จนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องทุกคำโดยไม่ต้องร้องเพลง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านสะกดคำแจกลูก

21. ครูเปิดเพลงสระเอียเสียงต่ำก่อนที่เป็นการอ่านสะกดคำแจกลูก ของ / เมีย / เลีย / เนีย / เวีย / เคีย / ทีละคำ ให้นักเรียนร้องตามคำละ 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

เมีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า มอ - เอีย - เมีย

เลีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า ลอ - เอีย - เลีย

เนีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า นอ - เอีย - เนีย

เวีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า วอ - เอีย - เวีย

เคีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า คอ - เอีย - เคีย

22. ครูชูบัตรคำ “เมีย” พร้อมทั้งร้องเพลงสระเอียเสียงต่ำว่า “เมีย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า” แล้วหยุดให้นักเรียนร้องต่อว่า “มอ - เอีย - เมีย”

23. ครูเปลี่ยนบัตรคำเป็น / เลีย / เนีย / เวีย / เคีย / ตามลำดับ แล้วทำกิจกรรมเช่นเดียวกับข้อ (22)

24. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าการอ่านสะกดคำแจกลูกต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะก่อนตามด้วยการอ่านออกเสียงสระ แล้วจึงออกเสียงเป็นคำ

25. ครูวางบัตรคำ “เมีย” บนโต๊ะ ถามนักเรียนว่าพยัญชนะคือตัวอักษรอะไร สระคือสระอะไรให้นักเรียนตอบ และเขียนคำตอบลงในตารางแยกส่วนประกอบคำ ดังนี้

พยัญชนะ	สระ	คำ
ม	เีย	เมีย

26. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกโดยใช้ตารางแยกส่วนประกอบคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรืออ่านผิดให้ครูอ่านให้ฟังแล้วให้นักเรียนอ่านตาม ทำกิจกรรมในข้อ (25 – 26) โดยเปลี่ยนคำเป็น / เลีย / เนีย / เวีย / เคีย /

27. ครูสลับตำแหน่งบัตรคำ / เมีย / เลีย / เนีย / เวีย / เคีย / โดย แล้ววางบัตรคำให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกทีละคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูจะร้องเพลงสระเอี้ยเสียงต่ำท่อน “(คำในบัตรคำ) อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า” แล้วให้นักเรียนร้องต่อ เพื่อจะได้อ่านบัตรคำได้ถูกต้อง

28. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในข้อ (27) จนนักเรียนสามารถอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง โดยไม่ต้องร้องเพลง

ขั้นสรุป

29. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอี้ยเสียงต่ำประกอบเสียงดนตรี 1 ครั้ง
30. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปส่วนประกอบและตำแหน่งของส่วนประกอบ สระ เอี้ย
31. ทดสอบหลังเรียน

สื่อประกอบการเรียนรู้

1. เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียง
2. เนื้อร้องเพลง สระเอี้ยเสียงต่ำ
3. ตารางแยกส่วนประกอบคำ
4. บัตรคำ
5. บัตรสระ

การประเมิน

วิธีการ

- ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำ / เมีย / เลีย / เนีย / เวีย / เคีย /
- ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูก / เมีย / เลีย / เนีย / เวีย / เคีย /

เครื่องมือ

- บัตรคำ
- แบบบันทึกผลการอ่าน

- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนสามารถอ่านคำ / เมีย / เลีย / เนีย / เวีย / เคีย / ได้ 100 %

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ผลการประเมินความสามารถการอ่านคำก่อนเรียนและหลังเรียน

คำชี้แจง

ให้ผู้ดำเนินการทดสอบทำเครื่องหมาย (/) เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย (X) เมื่อนักเรียนอ่านคำไม่ได้หรืออ่านคำผิด

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านคำ

อ่านเป็นคำและอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง 1 คะแนน

อ่านเป็นคำและ/หรืออ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ 0 คะแนน

ที่	คำ	คะแนนก่อนเรียน			คะแนนหลังเรียน		
		อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน	อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน
1.	เม็ย	X	X	0	/	/	1
2.	เล็ย	X	X	0	/	/	1
3.	เน็ย	X	X	0	/	/	1
4.	เว็ย	X	X	0	/	/	1
5.	เค็ย	X	X	0	/	/	1

บันทึกผลหลังการสอน

ในการทดสอบก่อนเรียนนักเรียนรีบร้อนขาดความรอบคอบในการอ่าน ทำให้อ่านผิด นักเรียนสามารถร้องเพลงประกอบการสอนได้เร็วขึ้น ขณะสอนผู้สอนต้องคอยเน้นเรื่องการสังเกต รูปสระและการออกเสียงสระ

แผนการสอนที่ 4

เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะ กับสระ เ-ีย จากบัญชีคำพื้นฐาน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อครูให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยพยัญชนะ กับสระ เ-ีย จากบัญชีคำพื้นฐาน ในเนื้อเพลงสระเอ็ยชวนจำ นักเรียนสามารถบอกได้ถูกต้อง 80 %
2. เมื่อกำหนดคำที่ประสมด้วยพยัญชนะ กับสระ เ-ีย จากบัญชีคำพื้นฐานในเนื้อเพลง สระเอ็ยชวนจำ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำได้ 100 %

เนื้อหา

การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เ-ีย จากบัญชีคำพื้นฐาน คือ เจ็ย เ็ย เร็ย เต็ย เป็ย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเพลงสระเอ็ยชวนจำให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเนื้อหาของเพลงว่าเป็นเพลงเกี่ยวกับสระ เ-ีย
3. ครูบอกนักเรียนว่าวันนี้จะสอนเรื่อง สระ เ-ีย

ขั้นสอน

การฝึกร้องเพลง

1. นักเรียนร้องเพลงสระเอ็ยชวนจำตามครูทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
2. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอ็ยชวนจำตามเทปทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
3. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลงสระเอ็ยชวนจำพร้อมเทปจนนักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอ็ยชวนจำประกอบเสียงดนตรี จนนักเรียนสามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้องตามทำนอง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกจำรูปสระ

5. ครูเปิดเพลงสระเอ็ยชวนจำท่อนที่บอกส่วนประกอบของสระ เอ็ย ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง
เนื้อเพลง

(สร้อย)   มี เอ อี ยอ ก็คือสระ เอ็ย

มี เอ อี ยอ ก็คือสระ เอ็ย

มาเร็วพวกเราอ่านคำสระเอ็ยฝึกอ่านคำนี้

6. ครูสนทนากับนักเรียนว่าเนื้อเพลงที่ได้ฟัง บอกว่าสระ เอ็ย ประกอบด้วย สระ /-/

สระ /-/ และตัว /ย/

7. ครูนำบัตรสระ เอ็ย มาวางข้างหน้านักเรียน แล้วชี้ให้นักเรียนดูตำแหน่งของสระ /-/

ว่าอยู่ข้างหน้า สระ /-/ อยู่ข้างบน และตัว /ย/ อยู่ข้างหลัง

8. ครูเอาบัตรสระ เอ็ย ให้นักเรียน แล้วให้นักเรียนบอกว่าสระ เอ็ย มีส่วนประกอบอะไรบ้าง และมีตำแหน่งอยู่ที่ใด

9. ครูนำบัตรรูปสระ /-/ รูปสระ /-/ และรูปตัว /ย/ มาวางรวมกันแล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งเป็น สระ เอ็ย ให้ถูกต้อง ถ้านักเรียนวางตำแหน่งไม่ถูกต้อง ครูให้นักเรียนดูบัตรสระ เอ็ย แล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งของสระ เอ็ย ใหม่จนถูกต้อง

10. ครูร้องเพลงสระเอ็ยชวนจำ ท่อนที่ร้องว่า “มี เอ อี ยอ ก็คือ” แล้วหยุด ให้นักเรียนร้องต่อว่า “สระเอ็ย” 2 ครั้ง

11. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอ็ยชวนจำ ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอ็ยที่อยู่ในเนื้อเพลงทุกคำ ถ้านักเรียนทำไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูนำบัตรสระ เอ็ย มาวางให้นักเรียนดู และแนะนำให้นักเรียนสังเกตคำที่มีรูปสระ /-/ รูปสระ /-/ และรูปตัว /ย/ แล้วจึงขีดเส้นใต้

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านเป็นคำ

12. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียชวนจำพร้อมเทพ 1 ครั้ง และร้องเพลงประกอบดนตรี 1 ครั้ง
13. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอียชวนจำ ให้นักเรียนวงกลมรอบคำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระเอีย ในเนื้อเพลง
14. ครูและนักเรียนร้องเพลงสระเอียชวนจำ เมื่อร้องถึงคำประสมด้วยพยัญชนะกับสระเอีย ในเนื้อเพลง ได้แก่ / เอีย / เจีย / เรีย / เตีย / เบีย / ครูจะชี้คำคำนั้นบนเนื้อเพลง
15. ครูร้องเพลงสระเอียชวนจำ ท่อนที่ร้องว่า “เอีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เอีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
16. ครูร้องเพลงสระเอียชวนจำ ท่อนที่ร้องว่า “เจีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เจีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
17. ครูร้องเพลงสระเอียชวนจำ ท่อนที่ร้องว่า “เรีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เรีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
18. ครูร้องเพลงสระเอียชวนจำ ท่อนที่ร้องว่า “เตีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เตีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
19. ครูร้องเพลงสระเอียชวนจำ ท่อนที่ร้องว่า “เบีย อ่านกันให้ดี” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เบีย” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
20. ครูชี้คำที่วงกลมไว้ในเนื้อเพลงสระเอียชวนจำทีละคำ ให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอียชวนจำจนถึงคำที่ครูชี้ เพื่อตอบว่าคำที่ครูชี้อ่านว่าอะไร ทำกิจกรรมในข้อ (20) โดยสลับคำให้ครบทุกคำ จนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องทุกคำโดยไม่ต้องร้องเพลง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านสะกดคำแจกลูก

21. ครูเปิดเพลงสระเอียชวนจำท่อนที่เป็นกรอ่านสะกดคำแจกลูก ของ / เอีย / เจีย / เรีย / เตีย / เบีย / ทีละคำให้นักเรียนร้องตาม คำละ 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

เจ็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า ขอ - เอีย - เจ็ย, เจ็ย - เอก - เจ็ย

เจ็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า งอ - เอีย - เจ็ย, เจ็ย - เอก - เจ็ย

เร็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า รอ - เอีย - เร็ย, เร็ย - เอก - เร็ย

เต็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า ต่อ - เอีย - เต็ย, เต็ย - โท - เต็ย

เบ็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า บอ - เอีย - เบ็ย, เบ็ย - โท - เบ็ย

22. ครูชูบัตรคำ “เจ็ย” พร้อมทั้งร้องเพลงสระเอียชวนจำว่า “เจ็ย อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า” แล้วหยุด ให้นักเรียนร้องต่อว่า “ขอ - เอีย - เจ็ย, เจ็ย - เอก - เจ็ย”
23. ครูเปลี่ยนบัตรคำเป็น / เจ็ย / เร็ย / เต็ย / เบ็ย / ตามลำดับ แล้วทำกิจกรรมเช่นเดียวกับข้อ (22)
24. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าการอ่านสะกดคำแจกลูกต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะก่อนตามด้วยการอ่านออกเสียงสระ แล้วจึงออกเสียงเป็นคำ
25. ครูวางบัตรคำ “เจ็ย” บนโต๊ะ ถามนักเรียนว่าพยัญชนะคือตัวอักษรอะไร สระคือสระอะไร วรรณยุกต์คือวรรณยุกต์อะไร ให้นักเรียนตอบ และเขียนคำตอบลงในตารางแยกส่วนประกอบคำ ดังนี้

พยัญชนะ	สระ	วรรณยุกต์	คำ
ข	เอีย	'	เจ็ย

26. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกโดยใช้ตารางแยกส่วนประกอบคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรืออ่านผิดให้ครูอ่านให้ฟังแล้วนักเรียนอ่านตาม

27. ทำกิจกรรมในข้อ (25 – 26) โดยเปลี่ยนคำเป็น / เจ็ย / เร็ย / เต็ย / เบ็ย /

28. ครูสลับตำแหน่งบัตรคำ / เจ็ย / เร็ย / เต็ย / เบ็ย / โดย แล้ววางบัตรคำให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกทีละคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูจะร้องเพลงสระเอ็ยชวนจำท่อน “(คำในบัตรคำ) อ่านกันให้ดี สะกดคำนี้ว่า” แล้วให้นักเรียนร้องต่อ เพื่อจะได้อ่านบัตรคำได้ถูกต้อง

29. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในข้อ (28) จนนักเรียนสามารถอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้องโดยไม่ต้องร้องเพลง

ขั้นสรุป

30. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอ็ยชวนจำประกอบเสียงดนตรี 1 ครั้ง

31. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปส่วนประกอบและตำแหน่งของส่วนประกอบ สระ เอ็ย

32. ทดสอบหลังเรียน

สื่อประกอบการเรียนรู้

1. เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียง
2. เนื้อร้องเพลง สระเอ็ยชวนจำ
3. ตารางแยกส่วนประกอบคำ
4. บัตรคำ
5. บัตรสระ

การประเมิน

วิธีการ

- ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำ / เจ็ย / เร็ย / เต็ย / เบ็ย /
- ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูก / เจ็ย / เร็ย / เต็ย / เบ็ย /

เครื่องมือ

- บัตรคำ
- แบบบันทึกผลการอ่าน
- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนสามารถอ่านคำ / เตี่ย / เจี่ย / เรี่ย / เตี้ย / เบี้ย / ได้ 100 %

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ผลการประเมินความสามารถการอ่านคำก่อนเรียนและหลังเรียน

คำชี้แจง

ให้ผู้ดำเนินการทดสอบทำเครื่องหมาย (/) เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย (X) เมื่อนักเรียนอ่านคำไม่ได้หรืออ่านคำผิด

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านคำ

อ่านเป็นคำและอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง 1 คะแนน

อ่านเป็นคำและ/หรืออ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ 0 คะแนน

ที่	คำ	คะแนนก่อนเรียน			คะแนนหลังเรียน		
		อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน	อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน
1.	เขี่ย	/	/	1	/	/	1
2.	เงี่ย	X	/	0	/	/	1
3.	เรี่ย	X	X	0	/	/	1
4.	เตี่ย	X	X	0	/	/	1
5.	เปี่ย	/	/	1	/	/	1

บันทึกผลหลังการสอน

นักเรียนร้องเพลงประกอบการสอนได้เร็วขึ้นเนื่องจากสามารถจำเนื้อเพลงได้แล้ว ในการสอนอ่านผู้สอนต้องเน้นเรื่องการออกเสียงสระและการผันวรรณยุกต์ ในการทดสอบก่อนเรียนนักเรียนสามารถอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้องมากกว่าการอ่านเป็นคำ

แผนการสอนที่ 5

เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรกลาง กับสระ เ-็อ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อครูให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรกลาง กับสระ เ-็อ ในเนื้อเพลง สระเอือเสียงกลาง นักเรียนสามารถบอกได้ถูกต้อง 80 %
2. เมื่อกำหนดคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรกลาง กับสระ เ-็อ ในเนื้อเพลง สระเอือเสียงกลางนักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำได้ 100 %

เนื้อหา

การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรกลางกับสระ เ-็อ คือ เตื่อ เมื่อ เตื่อ เจื่อ เกื่อ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเพลงสระเอือเสียงกลางให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเนื้อหาของเพลงว่าเป็นเพลงเกี่ยวกับสระ เ-็อ
3. ครูบอกนักเรียนว่าวันนี้จะสอนเรื่อง สระ เ-็อ

ขั้นสอน

การฝึกร้องเพลง

1. นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงกลางตามครูทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
2. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงตามเทปทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
3. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลงสระเอือเสียงกลางพร้อมเทป จนนักเรียนสามารถร้องเพลง

ได้ถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงกลางประกอบเสียงคนตรี จนนักเรียนสามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้องตามทำนอง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกจำรูปสระ

5. ครูเปิดเพลงสระเอือเสียงกลางท่อนที่บอกส่วนประกอบของสระ เอือ ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

เอ อือ ออ เอ อือ ออ รวมเรียกสระ เอือ
เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ นะ เอือ เอือ

6. ครูสนทนากับนักเรียนว่าเนื้อเพลงที่ได้ฟัง บอกว่าสระ เอือ ประกอบด้วย สระ /เอ- / สระ /- / และตัว /อ /

7. ครูนำบัตรสระ เอือ มาวางข้างหน้านักเรียน แล้วชี้ให้นักเรียนดูตำแหน่งของสระ /เอ- / ว่าอยู่ข้างหน้า สระ /- / อยู่ข้างบน และตัว /อ / อยู่ข้างหลัง

8. ครูเอาบัตรสระ เอือ ให้นักเรียน แล้วให้นักเรียนบอกว่าสระ เอือ มีส่วนประกอบอะไรบ้าง และมีตำแหน่งอยู่ที่ใด

9. ครูนำบัตรรูปสระ /เอ- / รูปสระ /- / และรูปตัว /อ / มาวางรวมกันแล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งเป็นสระ เอือ ให้ถูกต้อง ถ้านักเรียนวางตำแหน่งไม่ถูกต้อง ครูให้นักเรียนดูบัตรสระ เอือ แล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งของสระ เอือ ใหม่จนถูกต้อง

10. ครูร้องเพลงสระเอือเสียงกลาง ท่อนที่ร้องว่า “เอ อือ ออ เอ อือ ออ รวมเรียก” แล้วหยุดให้นักเรียนร้องต่อว่า “สระเอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ นะ เอือ เอือ” 2 ครั้ง

11. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอือเสียงกลาง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอือ ที่อยู่ในเนื้อเพลงทุกคำ

12. ถ้านักเรียนทำไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูนำบัตรสระ เอือ มาวางให้นักเรียนดู และแนะนำให้นักเรียนสังเกตคำที่มีรูปสระ /เอ- / รูปสระ /- / และรูปตัว /อ / แล้วจึงขีดเส้นใต้

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านเป็นคำ

13. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอื้อเสียงกลางพร้อมเทป 1 ครั้ง และร้องเพลงประกอบดนตรี 1 ครั้ง
14. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอื้อเสียงกลาง ให้นักเรียนวงกลมรอบคำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอื้อ ในเนื้อเพลง
15. ครูและนักเรียนร้องเพลงสระเอื้อเสียงกลาง เมื่อร้องถึงคำประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอื้อ ในเนื้อเพลง ได้แก่ / เตื่อ / เบื่อ / เตื่อ / เจื่อ / เกื่อ / ครูจะชี้คำคำนั้นบนเนื้อเพลง
16. ครูชูบัตรคำ “เตื่อ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เตื่อ” ให้นักเรียนอ่านตาม
17. ครูชูบัตรคำ “เบื่อ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เบื่อ” ให้นักเรียนอ่านตาม
18. ครูชูบัตรคำ “เตื่อ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เตื่อ” ให้นักเรียนอ่านตาม
19. ครูชูบัตรคำ “เจื่อ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เจื่อ” ให้นักเรียนอ่านตาม
20. ครูชูบัตรคำ “เกื่อ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เกื่อ” ให้นักเรียนอ่านตาม
21. ครูชี้คำที่วงกลมไว้ในเนื้อเพลงสระเอื้อเสียงกลางทีละคำ ให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอื้อเสียงกลางจนถึงคำที่ครูชี้ เพื่อตอบว่าคำที่ครูชี้อ่านว่าอะไร ทำกิจกรรมในข้อ (21) โดยสลับคำให้ครบทุกคำ จนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องทุกคำโดยไม่ต้องร้องเพลง

22. ครูวางบัตรคำ / เตื่อ / เบื่อ / เตื่อ / เจื่อ / เกื่อ / ทีละใบโดยไม่ต้องเรียงลำดับ ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรืออ่านผิด ให้กลับไปทำกิจกรรมในข้อ (15 – 22) จนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องทั้งหมด

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านสะกดคำแจกลูก

23. ครูเปิดเพลงสระเอื้อเสียงกลางท่อนที่เป็นการอ่านสะกดคำแจกลูกของ / เตื่อ / เบื่อ / เตื่อ / เจื่อ / เกื่อ / ทีละคำ ให้นักเรียนร้องตามคำละ 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

ตอ – เอื้อ – เตื่อ, ตอ – เอื้อ – เตื่อ คำที่ออกเสียงเอื้อ

บอ – เอื้อ – เปื้อ, บอ – เอื้อ – เปื้อ ออกเสียงเอื้อเช่นกัน

คอ – เอื้อ – เตื้อ, คอ – เอื้อ – เตื้อ คำที่ออกเสียงเอื้อ

จอ – เอื้อ – เจื้อ, จอ – เอื้อ – เจื้อ ออกเสียงเอื้อเช่นกัน

กอ – เอื้อ – เกื้อ, กอ – เอื้อ – เกื้อ ออกเสียงเอื้อนะเธอ

24. ครูร้องเพลงสระเอื้อเสียงกลางว่า “เอ อื้อ ออ เอ อื้อ ออ รวมเรียกสระเอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ นะ เอื้อ เอื้อ” แล้วชูบัตรคำ “เตื้อ” พร้อมทั้งหยุดให้นักเรียนร้องต่อว่า “คอ – เอื้อ – เตื้อ คอ – เอื้อ – เตื้อ คำที่ออกเสียงเอื้อ”

25. ครูเปลี่ยนบัตรคำเป็น / เตื้อ / เปื้อ / เตื้อ / เจื้อ / เกื้อ / ตามลำดับ แล้วทำกิจกรรม

เช่นเดียวกับ ข้อ (24)

26. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าการอ่านสะกดคำแจกลูกต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะก่อนตามด้วยการอ่านออกเสียงสระ แล้วจึงออกเสียงเป็นคำ

27. ครูวางบัตรคำ “เตื้อ” บนโต๊ะ ถามนักเรียนว่าพยัญชนะคือตัวอักษรอะไร สระคือสระอะไร ให้นักเรียนตอบ และเขียนคำตอบลงในตารางแยกส่วนประกอบคำ ดังนี้

พยัญชนะ	สระ	คำ
ต	เอื้อ	เตื้อ

28. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกโดยใช้ตารางแยกส่วนประกอบคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรืออ่านผิด ให้ครูอ่านให้ฟังแล้วนักเรียนอ่านตาม

29. ทำกิจกรรมในข้อ (27 – 28) โดยเปลี่ยนคำเป็น / เปื้อ / เตื้อ / เจื้อ / เกื้อ /

30. ครูสลับตำแหน่งบัตรคำ / เตื่อ / เบื่อ / เตื่อ / เจื่อ / เกื่อ / โดย แล้ววางบัตรคำให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกทีละคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูจะร้องเพลงสระเอื้อเสียงกลางท่อน “(คำในบัตรคำ) คำที่ออกเสียงเอื้อ” แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกตามที่ครูร้องเพลงเพื่อจะได้อ่านบัตรคำได้ถูกต้อง

31. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในข้อ (30) จนนักเรียนสามารถอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้องโดยไม่ต้องร้องเพลง

ขั้นสรุป

32. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอื้อเสียงกลางประกอบเสียงดนตรี 1 ครั้ง
33. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปส่วนประกอบและตำแหน่งของส่วนประกอบ สระ เอื้อ
34. ทดสอบหลังเรียน

สื่อประกอบการเรียนรู้

1. เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียง
2. เนื้อร้องเพลง สระเอื้อเสียงกลาง
3. ตารางแยกส่วนประกอบคำ
4. บัตรคำ
5. บัตรสระ

การประเมิน

วิธีการ

- ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำ / เตื่อ / เบื่อ / เตื่อ / เจื่อ / เกื่อ /
  - ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูก / เตื่อ / เบื่อ / เตื่อ / เจื่อ / เกื่อ /
- เครื่องมือ
- บัตรคำ
  - แบบบันทึกผลการอ่าน

- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนสามารถอ่านคำ / เตื่อ / เบื่อ / เตื่อ / เจื่อ / เกื่อ / ได้ 100 %

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ผลการประเมินความสามารถการอ่านคำก่อนเรียนและหลังเรียน

คำชี้แจง

ให้ผู้ดำเนินการทดสอบทำเครื่องหมาย (/) เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย (X) เมื่อนักเรียนอ่านคำไม่ได้หรืออ่านคำผิด

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านคำ

อ่านเป็นคำและอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

อ่านเป็นคำและ/หรืออ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

ที่	คำ	คะแนนก่อนเรียน			คะแนนหลังเรียน		
		อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน	อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน
1.	เตื่อ	X	X	0	/	/	1
2.	เปื่อ	X	X	0	/	/	1
3.	เดื่อ	X	X	0	/	/	1
4.	เจื่อ	X	X	0	/	/	1
5.	เกื่อ	X	X	0	/	/	1

บันทึกผลหลังการสอน

ในการสอนครั้งนี้ใช้เวลานานในการสอนนักเรียนร้องเพลงประกอบการสอน เนื่องจากเพลงที่ใช้ประกอบการสอนเปลี่ยนเนื้อร้องและทำนอง นักเรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมดี ในการสอนอ่านผู้สอนต้องเน้นเรื่องรูปสระและเสียงสระ ให้คำแนะนำและข้อสังเกตนักเรียนเกี่ยวกับสระ เอื้อ

แผนการสอนที่ 6

เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรสูง กับสระ เ-็อ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อครูให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรสูง กับสระ เ-็อ ในเนื้อเพลง สระเอื้อเสียงสูง นักเรียนสามารถบอกได้ถูกต้อง 80 %
2. เมื่อกำหนดคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรสูง กับสระ เ-็อ ในเนื้อเพลงสระเอื้อเสียงสูง นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำได้ 100 %

เนื้อหา

การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรสูงกับสระ เ-็อ คือ เขื้อ เสื้อ เตื้อ เฝื้อ เหื้อ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเพลงสระเอื้อเสียงสูงให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเนื้อหาของเพลงว่าเป็นเพลงเกี่ยวกับสระ เ-็อ
3. ครูบอกนักเรียนว่าวันนี้จะสอนเรื่อง สระ เ-็อ

ขั้นสอน

การฝึกร้องเพลง

1. นักเรียนร้องเพลงสระเอื้อเสียงสูงตามครูทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
2. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอื้อเสียงสูงตามเทปทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
3. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลงสระเอื้อเสียงสูงพร้อมเทปจนนักเรียนสามารถร้องเพลง

ได้ถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงสูงประกอบเสียงคนตรี จนนักเรียนสามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้องตามทำนอง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกจำรูปสระ

5. ครูเปิดเพลงสระเอือเสียงสูงท่อนที่บอกส่วนประกอบของสระ เอือ ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

เอ อือ ออ เอ อือ ออ รวมเรียกสระ เอือ
เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ นะ เอือ เอือ

6. ครูสนทนากับนักเรียนว่าเนื้อเพลงที่ได้ฟัง บอกว่าสระ เอือ ประกอบด้วย สระ /เอ/ สระ /อิ/ และตัว /อ/

7. ครูนำบัตรสระ เอือ มาวางข้างหน้านักเรียน แล้วชี้ให้นักเรียนดูตำแหน่งของสระ /เอ/ ว่าอยู่ข้างหน้า สระ /อิ/ อยู่ข้างบน และตัว /อ/ อยู่ข้างหลัง

8. ครูเอาบัตรสระ เอือ ให้นักเรียน แล้วให้นักเรียนบอกว่าสระ เอือ มีส่วนประกอบอะไรบ้าง และมีตำแหน่งอยู่ที่ใด

9. ครูนำบัตรรูปสระ /เอ/ รูปสระ /อิ/ และรูปตัว /อ/ มาวางรวมกันแล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งเป็นสระ เอือ ให้ถูกต้องถ้านักเรียนวางตำแหน่งไม่ถูกต้อง ครูให้นักเรียนดูบัตรสระ เอือ แล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งของสระ เอือ ใหม่จนถูกต้อง

10. ครูร้องเพลงสระเอือเสียงสูง ท่อนที่ร้องว่า “เอ อือ ออ เอ อือ ออ รวมเรียก” แล้วหยุดให้นักเรียนร้องต่อว่า “สระเอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ นะ เอือ เอือ” 2 ครั้ง

11. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอือเสียงสูง ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอือ ที่อยู่ในเนื้อเพลงทุกคำ

12. ถ้านักเรียนทำไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูนำบัตรสระ เอือ มาวางให้นักเรียนดู และแนะนำให้นักเรียนสังเกตคำที่มีรูปสระ /เอ/ รูปสระ /อิ/ และรูปตัว /อ/ แล้วจึงขีดเส้นใต้

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านเป็นคำ

13. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงสูงพร้อมเทป 1 ครั้ง และร้องเพลงประกอบดนตรี 1 ครั้ง
14. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอือเสียงสูง ให้นักเรียนวงกลมรอบคำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอือ ในเนื้อเพลง
15. ครูและนักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงสูง เมื่อร้องถึงคำประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอือ ในเนื้อเพลง ได้แก่ / เจือ / เสือ / เตือ / เฝือ / เหือ / ครูจะชี้คำคำนั้นบนเนื้อเพลง
16. ครูชูบัตรคำ “เจือ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เจือ” ให้นักเรียนอ่านตาม
17. ครูชูบัตรคำ “เสือ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เสือ” ให้นักเรียนอ่านตาม
18. ครูชูบัตรคำ “เตือ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เตือ” ให้นักเรียนอ่านตาม
19. ครูชูบัตรคำ “เฝือ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เฝือ” ให้นักเรียนอ่านตาม
20. ครูชูบัตรคำ “เหือ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เหือ” ให้นักเรียนอ่านตาม
21. ครูชี้คำที่วงกลมไว้ในเนื้อเพลงสระเอือเสียงสูงทีละคำ ให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงสูงจนถึงคำที่ครูชี้ เพื่อตอบว่าคำที่ครูชี้อ่านว่าอะไร ทำกิจกรรมในข้อ (21) โดยสลับคำให้ครบทุกคำ จนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องทุกคำโดยไม่ต้องร้องเพลง
22. ครูวางบัตรคำ / เจือ / เสือ / เตือ / เฝือ / เหือ / ทีละใบโดยไม่ต้องเรียงลำดับ ให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรืออ่านผิด ให้กลับไปทำกิจกรรมในข้อ (15 – 21) จนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องทั้งหมด

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านสะกดคำแจกลูก

23. ครูเปิดเพลงสระเอือเสียงสูงท่อนที่เป็นการอ่านสะกดคำแจกลูกของ / เจือ / เสือ / เตือ / เฝือ / เหือ / ทีละคำ ให้นักเรียนร้องตามคำละ 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

ขอ – เอือ – เจือ, ขอ – เอือ – เจือ คำที่ออกเสียงเอือ

สอ – เอื้อ – เสื้อ, สอ – เอื้อ – เสื้อ ออกเสียงเอื้อเช่นกัน

ถอ – เอื้อ – เถื้อ, ถอ – เอื้อ – เถื้อ คำที่ออกเสียงเอื้อ

ฝอ – เอื้อ – เฟื้อ, ฝอ – เอื้อ – เฟื้อ ออกเสียงเอื้อเช่นกัน

หอ – เอื้อ – เหื้อ, หอ – เอื้อ – เหื้อ ออกเสียงเอื้อนะเธอ

24. ครูร้องเพลงสระเอื้อเสียงสูงว่า “เอ อื้อ ออ เอ อื้อ ออ รวมเรียกสระเอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ นะ เอื้อ เอื้อ” แล้วชูบัตรคำ “เจื้อ” พร้อมทั้งหยุด ให้นักเรียน ร้องต่อว่า “ขอ – เอื้อ – เจื้อ ขอ – เอื้อ – เจื้อ คำที่ออกเสียงเอื้อ”

25. ครูเปลี่ยนบัตรคำเป็น / เสื้อ / เถื้อ / เฟื้อ / เหื้อ / ตามลำดับ แล้วทำกิจกรรม เช่นเดียวกับ ข้อ (24)

26. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าการอ่านสะกดคำแจกลูกต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะก่อน ตามด้วยการอ่านออกเสียงสระ แล้วจึงออกเสียงเป็นคำ

27. ครูวางบัตรคำ “เจื้อ” บนโต๊ะ ถามนักเรียนว่าพยัญชนะคือตัวอักษรอะไร สระคือ สระอะไร ให้นักเรียนตอบ และเขียนคำตอบลงในตารางแยกส่วนประกอบคำ ดังนี้

พยัญชนะ	สระ	คำ
จ	เอื้อ	เจื้อ

28. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกโดยใช้ตารางแยกส่วนประกอบคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ หรืออ่านผิด ให้ครูอ่านให้ฟังแล้วนักเรียนอ่านตาม

29. ทำกิจกรรมในข้อ (27 – 28) โดยเปลี่ยนคำเป็น / เสื้อ / เถื้อ / เฟื้อ / เหื้อ /

30. ครูสลับตำแหน่งบัตรคำ / เจื้อ / เสื้อ / เถื้อ / เฟื้อ / เหื้อ / โดย แล้ววางบัตรคำให้นักเรียน

อ่านสะกดคำแจกลูกทีละคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูจะร้องเพลงสระเอือเสียงสูง
ท่อน “(คำในบัตรคำ) คำที่ออกเสียงเอือ” แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกตามที่ครูร้องเพลง
เพื่อจะได้อ่านบัตรคำได้ถูกต้อง

31. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในข้อ (30) จนนักเรียนสามารถอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง
โดยไม่ต้องร้องเพลง

ขั้นสรุป

32. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงสูงประกอบเสียงดนตรี 1 ครั้ง
33. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปส่วนประกอบและตำแหน่งของส่วนประกอบ สระ เอือ
34. ทดสอบหลังเรียน

สื่อประกอบการเรียนรู้

1. เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียง

2. เนื้อร้องเพลง สระเอือเสียงสูง

3. ตารางแยกส่วนประกอบคำ

4. บัตรคำ

5. บัตรสระ

การประเมิน

วิธีการ

- ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำ / เขื่อ / เสื่อ / เตื่อ / เฝื่อ / เหื่อ /

- ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูก / เขื่อ / เสื่อ / เตื่อ / เฝื่อ / เหื่อ /

เครื่องมือ

- บัตรคำ

- แบบบันทึกผลการอ่าน

- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนสามารถอ่านคำ / เจือ / เสือ / เตือ / เฝือ / เหือ / ใ้ 100 %

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ผลการประเมินความสามารถการอ่านคำก่อนเรียนและหลังเรียน

คำชี้แจง

ให้ผู้ดำเนินการทดสอบทำเครื่องหมาย (/) เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย (X) เมื่อนักเรียนอ่านคำไม่ได้หรืออ่านคำผิด

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านคำ

อ่านเป็นคำและอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

อ่านเป็นคำและ/หรืออ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

ที่	คำ	คะแนนก่อนเรียน			คะแนนหลังเรียน		
		อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน	อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน
1.	เจือ	/	/	1	/	/	1
2.	เสื่อ	/	/	1	/	/	1
3.	เถื่อ	X	/	0	/	/	1
4.	เฟื่อ	X	X	0	/	/	1
5.	เหื่อ	/	/	1	/	/	1

บันทึกผลหลังการสอน

ในการทดสอบความสามารถในการอ่านคำก่อนเรียนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้อง 3 คำ นักเรียนมีความระมัดระวังในการอ่านมากขึ้น ไม่รีบร้อนอ่าน ผู้สอนต้องเน้นเรื่องการออกเสียงพยัญชนะและสระในขณะที่ทำการฝึกอ่าน ในขณะที่ทำกิจกรรมนักเรียนมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมดีมาก

แผนการสอนที่ 7

เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรต่ำ กับสระ เ-็ อ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อครูให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรต่ำ กับสระ เ-็ อ ในเนื้อเพลง สระเอือเสียงต่ำ นักเรียนสามารถบอกได้ถูกต้อง 80 %
2. เมื่อกำหนดคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรต่ำ กับสระ เ-็ อ ในเนื้อเพลงสระเอือเสียงต่ำ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำได้ 100 %

เนื้อหา

การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะอักษรต่ำกับสระ เ-็ อ คือ เรือ เงือ เชือ เทือ เนื้อ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเพลงสระเอือเสียงต่ำให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเนื้อหาของเพลงว่าเป็นเพลงเกี่ยวกับสระ เ-็ อ
3. ครูบอกนักเรียนว่าวันนี้จะสอนเรื่อง สระ เ-็ อ

ขั้นสอน

การฝึกร้องเพลง

1. นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงต่ำตามครูทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
2. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงต่ำตามเทปทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
3. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลงสระเอือเสียงต่ำพร้อมเทปจนนักเรียนสามารถร้องเพลงได้

ถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงต่ำประกอบเสียงดนตรี จนนักเรียนสามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้องตามทำนอง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกจำรูปสระ

5. ครูเปิดเพลงสระเอือเสียงต่ำท่อนที่บอกส่วนประกอบของสระ เอือ ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

เอ อือ ออ เอ อือ ออ รวมเรียกสระ เอือ

เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ นะ เอือ เอือ

6. ครูสนทนากับนักเรียนว่าเนื้อเพลงที่ได้ฟัง บอกว่าสระ เอือ ประกอบด้วย สระ /เอ-/ สระ /อิ-/ และตัว /อ/

7. ครูนำบัตรสระ เอือ มาวางข้างหน้านักเรียน แล้วชี้ให้นักเรียนดูตำแหน่งของสระ /เอ-/ ว่าอยู่ข้างหน้า สระ /อิ-/ อยู่ข้างบน และตัว /อ/ อยู่ข้างหลัง

8. ครูเอาบัตรสระ เอือ ให้นักเรียน แล้วให้นักเรียนบอกว่าสระ เอือ มีส่วนประกอบอะไรบ้าง และมีตำแหน่งอยู่ที่ใด

9. ครูนำบัตรรูปสระ /เอ-/ รูปสระ /อิ-/ และรูปตัว /อ/ มาวางรวมกันแล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งเป็นสระ เอือ ให้ถูกต้อง ถ้านักเรียนวางตำแหน่งไม่ถูกต้อง ครูให้นักเรียนดูบัตรสระ เอือ แล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งของสระ เอือ ใหม่จนถูกต้อง

10. ครูร้องเพลงสระเอือเสียงต่ำ ท่อนที่ร้องว่า “เอ อือ ออ เอ อือ ออ รวมเรียก” แล้วหยุดให้นักเรียนร้องต่อว่า “สระเอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ เอือ นะ เอือ เอือ” 2 ครั้ง

11. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอือเสียงต่ำ ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอือ ที่อยู่ในเนื้อเพลงทุกคำ

12. ถ้านักเรียนทำไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูนำบัตรสระ เอือ มาวางให้นักเรียนดู และแนะนำให้นักเรียนสังเกตคำที่มีรูปสระ /เอ-/ รูปสระ /อิ-/ และรูปตัว /อ/ แล้วจึงขีดเส้นใต้

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านเป็นคำ

13. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงต่ำพร้อมเทป 1 ครั้ง และร้องเพลงประกอบดนตรี 1 ครั้ง

14. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอือเสียงต่ำ ให้นักเรียนวงกลมรอบคำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอือ ในเนื้อเพลง

15. ครูและนักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงต่ำ เมื่อร้องถึงคำประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอือ ในเนื้อเพลง ได้แก่ / เรือ / เจือ / เชื้อ / เทือ / เนื้อ / ครูจะชี้คำคำนั้นบนเนื้อเพลง

16. ครูชูบัตรคำ “เรือ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เรือ” ให้นักเรียนอ่านตาม

17. ครูชูบัตรคำ “เจือ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เจือ” ให้นักเรียนอ่านตาม

18. ครูชูบัตรคำ “เชื้อ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เชื้อ” ให้นักเรียนอ่านตาม

19. ครูชูบัตรคำ “เทือ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เทือ” ให้นักเรียนอ่านตาม

20. ครูชูบัตรคำ “เนื้อ” ให้นักเรียนดู แล้วอ่านออกเสียงว่า “เนื้อ” ให้นักเรียนอ่านตาม

21. ครูชี้คำที่วงกลมไว้ในเนื้อเพลงสระเอือเสียงต่ำทีละคำ ให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียน

อ่านไม่ได้ ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงต่ำจนถึงคำที่ครูชี้ เพื่อตอบว่าคำที่ครูชี้อ่านว่าอะไร ทำกิจกรรมในข้อ (21) โดยสลับคำให้ครบทุกคำ จนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องทุกคำโดยไม่ต้องร้องเพลง

22. ครูวางบัตรคำ / เรือ / เจือ / เชื้อ / เทือ / เนื้อ / ทีละใบโดยไม่ต้องเรียงลำดับ ให้นักเรียนอ่านให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรืออ่านผิด ให้กลับไปทำกิจกรรมในข้อ (15 – 21) จนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องทั้งหมด

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านสะกดคำแจกลูก

23. ครูเปิดเพลงสระเอือเสียงต่ำท่อนที่เป็นการอ่านสะกดคำแจกลูกของ / เรือ / เจือ / เชื้อ / เทือ / เนื้อ / ทีละคำ ให้นักเรียนร้องตามคำละ 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

รอ – เอือ – เรือ, รอ – เอือ – เรือ คำที่ออกเสียงเอือ

งอ – เอื้อ – เื้อ, งอ – เอื้อ – เื้อ ออกเสียงเอื้อเช่นกัน

ขอ – เอื้อ – เื้อ, ขอ – เอื้อ – เื้อ คำที่ออกเสียงเอื้อ

ทอ – เอื้อ – เื้อ, ทอ – เอื้อ – เื้อ ออกเสียงเอื้อเช่นกัน

นอ – เอื้อ – เื้อ, นอ – เอื้อ – เื้อ ออกเสียงเอื้อนะเธอ

24. ครูร้องเพลงสระเอื้อเสียงต่ำว่า “เอ อื้อ ออ เอ อื้อ ออ รวมเรียกสระเอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ นะ เอื้อ เอื้อ” แล้วชูบัตรคำ “เรือ” พร้อมทั้งหยุด ให้นักเรียน ร้องต่อว่า “รอ – เอื้อ – เรือ รอ – เอื้อ – เรือ คำที่ออกเสียงเอื้อ”

25. ครูเปลี่ยนบัตรคำเป็น / เื้อ / เื้อ / เื้อ / เื้อ / ตามลำดับ แล้วทำกิจกรรมเช่นเดียวกัน
ข้อ (24)

26. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าการอ่านสะกดคำแจกลูกต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะก่อน ตามด้วยการอ่านออกเสียงสระ แล้วจึงออกเสียงเป็นคำ

27. ครูวางบัตรคำ “เรือ” บนโต๊ะ ถามนักเรียนว่าพยัญชนะคือตัวอักษรอะไร สระคือ สระอะไร ให้นักเรียนตอบ และเขียนคำตอบลงในตารางแยกส่วนประกอบคำ ดังนี้

พยัญชนะ	สระ	คำ
ร	เื้อ	เรือ

28. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกโดยใช้ตารางแยกส่วนประกอบคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ หรืออ่านผิดให้ครูอ่านให้ฟังแล้วนักเรียนอ่านตาม

29. ทำกิจกรรมในข้อ (27 – 28) โดยเปลี่ยนคำเป็น / เื้อ / เื้อ / เื้อ / เื้อ /

30. ครูสลับตำแหน่งบัตรคำ / เรือ / เื้อ / เื้อ / เื้อ / เื้อ / โดย แล้ววางบัตรคำให้ นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกทีละคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูจะร้องเพลง

สระเอือเสียงต่ำท่อน “(คำในบัตรคำ) คำที่ออกเสียงเอือ” แล้วให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูก ตามที่ครูร้องเพลง เพื่อจะได้อ่านบัตรคำได้ถูกต้อง

31. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในข้อ (30) จนนักเรียนสามารถอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง โดยไม่ต้องร้องเพลง

ขั้นสรุป

32. ให้นักเรียนร้องเพลงสระเอือเสียงต่ำประกอบเสียงดนตรี 1 ครั้ง
33. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปส่วนประกอบและตำแหน่งของส่วนประกอบ สระ เอือ
34. ทดสอบหลังเรียน

สื่อประกอบการเรียนรู้

1. เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียง
2. เนื้อร้องเพลง สระเอือเสียงต่ำ
3. ตารางแยกส่วนประกอบคำ
4. บัตรคำ
5. บัตรสระ

การประเมิน

วิธีการ

- ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำ / เรือ / เจือ / เชื้อ / เทื้อ / เนื้อ /
  - ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูก / เรือ / เจือ / เชื้อ / เทื้อ / เนื้อ /
- เครื่องมือ
- บัตรคำ
  - แบบบันทึกผลการอ่าน
  - แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนสามารถอ่านคำ / เรือ / เจือ / เชื้อ / เทื้อ / เนื้อ / ได้ 100 %

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ผลการประเมินความสามารถการอ่านคำก่อนเรียนและหลังเรียน

คำชี้แจง

ให้ผู้ดำเนินการทดสอบทำเครื่องหมาย (/) เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย (X) เมื่อนักเรียนอ่านคำไม่ได้หรืออ่านคำผิด

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านคำ

อ่านเป็นคำและอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

อ่านเป็นคำและ/หรืออ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

ที่	คำ	คะแนนก่อนเรียน			คะแนนหลังเรียน		
		อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน	อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน
1.	เรือ	/	/	1	/	/	1
2.	เงื่อ	X	/	0	/	/	1
3.	เชื้อ	/	/	1	/	/	1
4.	เทื่อ	/	/	1	/	/	1
5.	เนื้อ	/	/	1	/	/	1

บันทึกผลหลังการสอน

นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียนได้ถูกต้อง 4 คำ สำหรับคำที่อ่านผิด นักเรียนอ่านออกเสียงพยัญชนะและสระถูกต้อง แต่ผันเสียงวรรณยุกต์ผิด ในการสอนร้องเพลง ประกอบการสอนใช้น้อยลง เนื่องจากนักเรียนเริ่มจำเนื้อเพลงได้ ในการสอนอ่านผู้สอนต้องเน้นเรื่องความรอบคอบในการอ่าน เน้นเรื่องการออกเสียงพยัญชนะและเสียงสระ

แผนการสอนที่ 8

เรื่อง การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะ กับสระ เ-็อ จากบัญชีคำพื้นฐาน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เมื่อครูให้นักเรียนบอกคำที่ประสมด้วยพยัญชนะ กับสระ เ-็อ จากบัญชีคำพื้นฐาน ในเนื้อเพลงคำสระเอือ นักเรียนสามารถบอกได้ถูกต้อง 80 %
2. เมื่อกำหนดคำที่ประสมด้วยพยัญชนะ กับสระ เ-็อ จากบัญชีคำพื้นฐาน ในเนื้อเพลงคำสระเอือ นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงคำได้ 100 %

เนื้อหา

การอ่านคำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เ-็อ จากบัญชีคำพื้นฐาน คือ เมื่อ เพื่อ เยื่อ เพื่อ เลื่อ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูเปิดเพลงคำสระเอือให้นักเรียนฟัง 1 ครั้ง
2. ครูสนทนากับนักเรียนถึงเนื้อหาของเพลงว่าเป็นเพลงเกี่ยวกับสระ เ-็อ
3. ครูบอกนักเรียนว่าวันนี้จะสอนเรื่อง สระ เ-็อ

ขั้นสอน

การฝึกร้องเพลง

1. นักเรียนร้องเพลงคำสระเอือตามครูทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
2. ครูให้นักเรียนร้องเพลงคำสระเอือตามเทปทีละท่อน จนจบเพลง 2 ครั้ง
3. ครูให้นักเรียนฝึกร้องเพลงคำสระเอือพร้อมเทปจนนักเรียนสามารถร้องเพลงได้ถูกต้อง

4. ครูให้นักเรียนร้องเพลงคำสระเอื้อประกอบเสียงดนตรี จนนักเรียนสามารถร้องเนื้อเพลงได้ถูกต้องตามทำนอง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกจำรูปสระ

5. ครูเปิดเพลงคำสระเอื้อท่อนที่บอกส่วนประกอบของสระ เอื้อ ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง

เนื้อเพลง

เอ อื้อ ออ เอ อื้อ ออ รวมเรียกสระ เอื้อ
เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ นะ เอื้อ เอื้อ

6. ครูสนทนากับนักเรียนว่าเนื้อเพลงที่ได้ฟัง บอกว่าสระ เอื้อ ประกอบด้วย สระ /เอ/

สระ /อิ/ และตัว /อ/

7. ครูนำบัตรสระ เอื้อ มาวางข้างหน้านักเรียน แล้วชี้ให้นักเรียนดูตำแหน่งของสระ /เอ/

ว่าอยู่ข้างหน้า สระ /อิ/ อยู่ข้างบน และตัว /อ/ อยู่ข้างหลัง

8. ครูเอาบัตรสระ เอื้อ ให้นักเรียน แล้วให้นักเรียนบอกว่าสระ เอื้อ มีส่วนประกอบอะไรบ้าง และมีตำแหน่งอยู่ที่ใด

9. ครูนำบัตรรูปสระ /เอ/ รูปสระ /อิ/ และรูปตัว /อ/ มาวางรวมกันแล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งเป็นสระ เอื้อ ให้ถูกต้อง ถ้านักเรียนวางตำแหน่งไม่ถูกต้อง ครูให้นักเรียนดูบัตรสระ เอื้อ แล้วให้นักเรียนวางตำแหน่งของสระ เอื้อ ใหม่จนถูกต้อง

10. ครูร้องเพลงคำสระเอื้อ ท่อนที่ร้องว่า “เอ อื้อ ออ เอ อื้อ ออ รวมเรียก” แล้วหยุดให้นักเรียนร้องต่อว่า “สระเอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ เอื้อ นะ เอื้อ เอื้อ” 2 ครั้ง

11. ครูแจกเนื้อเพลงคำสระเอื้อ ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอื้อ ที่อยู่ในเนื้อเพลงทุกคำ

12. ถ้านักเรียนทำไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ครูนำบัตรสระ เอื้อ มาวางให้นักเรียนดู และแนะนำให้นักเรียนสังเกตคำที่มีรูปสระ /เอ/ รูปสระ /อิ/ และรูปตัว /อ/ แล้วจึงขีดเส้นใต้

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านเป็นคำ

13. ให้นักเรียนร้องเพลงคำสระเอื้อพร้อมเทพ 1 ครั้ง และร้องเพลงประกอบดนตรี 1 ครั้ง
14. ครูแจกเนื้อเพลงสระเอื้อ ให้นักเรียนวงกลมรอบคำที่ประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอื้อ ในเนื้อเพลง
15. ครูและนักเรียนร้องเพลงคำสระเอื้อ เมื่อร้องถึงคำประสมด้วยพยัญชนะกับสระ เอื้อ ในเนื้อเพลง ได้แก่ เมื่อ เพื่อ เยื่อ เพื่อ เสื่อ ครูจะชี้คำคำนั้นบนเนื้อเพลง
16. ครูร้องเพลงคำสระเอื้อ ท่อนที่ร้องว่า “จำเป็นคำจำเป็นคำ เมื่อนั้นออกเสียงเอื้อ” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เมื่อ” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
17. ครูร้องเพลงคำสระเอื้อ ท่อนที่ร้องว่า “จำอีกคำจำอีกคำ เพื่อเสียงเอื้อเช่นกัน” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เพื่อ” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
18. ครูร้องเพลงคำสระเอื้อ ท่อนที่ร้องว่า “จำเป็นคำจำเป็นคำ เยื่อนั้นออกเสียงเอื้อ” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เยื่อ” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
19. ครูร้องเพลงคำสระเอื้อ ท่อนที่ร้องว่า “จำอีกคำจำอีกคำ เพื่อเสียงเอื้อเช่นกันเสื่อ” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เพื่อ” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
20. ครูร้องเพลงคำสระเอื้อ ท่อนที่ร้องว่า “จำจงจำจำจงจำเสื่อเสียงเอื้อนะเชอ” พร้อมทั้งชูบัตรคำ “เสื่อ” ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนทำตามครู
21. ครูชี้คำที่วงกลมไว้ในเนื้อเพลงคำสระเอื้อทีละคำ ให้นักเรียนอ่านคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ ให้นักเรียนร้องเพลงคำสระเอื้อจนถึงคำที่ครูชี้ เพื่อตอบว่าคำที่ครูชี้อ่านว่าอะไร ทำกิจกรรมในข้อ (21) โดยสลับคำให้ครบทุกคำ จนนักเรียนสามารถอ่านคำได้ถูกต้องทุกคำโดยไม่ต้องร้องเพลง

การใช้เพลงประกอบเพื่อฝึกอ่านสะกดคำแจกลูก

22. ครูเปิดเพลงคำสระเอื้อท่อนที่ร้องว่า “พยัญชนะเสียงมาก่อน พยัญชนะจะต้องมาก่อน สระเป็นของแน่นอน เสียงเอื้อมาหลังจำให้ดีดี” ให้นักเรียนร้องตามทีละท่อน คำละ 2 ครั้ง

23. ครูสนทนากับนักเรียนว่า ในเนื้อเพลงบอกว่าพยัญชนะเสียงมาก่อน เสียงสระเอื้อ มาทีหลัง

24. ครูอธิบายให้นักเรียนฟังว่าการอ่านสะกดคำแจกลูกต้องอ่านออกเสียงพยัญชนะก่อน ตามด้วยการอ่านออกเสียงสระ แล้วจึงออกเสียงเป็นคำ ถ้ามีวรรณยุกต์ต้องผันเสียงวรรณยุกต์ และออกเสียงเป็นคำอีกครั้งหนึ่ง

25. ครูวางบัตรคำ “เมื่อ” บนโต๊ะ ถามนักเรียนว่าพยัญชนะคือตัวอักษรอะไร สระคือ สระอะไร วรรณยุกต์คือวรรณยุกต์อะไร ให้นักเรียนตอบ และเขียนคำตอบลงในตารางแยก ส่วนประกอบคำ ดังนี้

พยัญชนะ	สระ	วรรณยุกต์	คำ
ม	เื้อ	'	เมื่อ

26. ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูกโดยใช้ตารางแยกส่วนประกอบคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ หรืออ่านผิดให้ครูอ่านให้ฟังแล้วนักเรียนอ่านตาม

27. ทำกิจกรรมในข้อ (25 – 26) โดยเปลี่ยนคำเป็น / เพื่อ / เยื้อ / เพื้อ / เสื้อ /

28. ครูสลับตำแหน่งบัตรคำ / เมื่อ / เพื่อ / เยื้อ / เพื้อ / เสื้อ / แล้ววางบัตรคำให้นักเรียนอ่าน สะกดคำแจกลูกทีละคำ ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้หรือไม่ถูกต้อง ให้ครูอ่านสะกดคำแจกลูกให้นักเรียน ให้นักเรียนอ่านตาม

29. ให้นักเรียนทำกิจกรรมในข้อ (28) จนนักเรียนสามารถอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง ทุกคำ

ขั้นสรุป

30. ให้นักเรียนร้องเพลงคำสระเอื้อประกอบเสียงดนตรี 1 ครั้ง

31. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปส่วนประกอบและตำแหน่งของส่วนประกอบ เื้อ

32. ทดสอบหลังเรียน

สื่อประกอบการเรียนรู้

1. เครื่องเล่นแถบบันทึกเสียงและแถบบันทึกเสียง
2. เนื้อร้องเพลง คำสระเอื้อ
3. ตารางแยกส่วนประกอบคำ
4. บัตรคำ
5. บัตรสระ

การประเมิน

วิธีการ

- ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นคำ / เมื่อ / เพื่อ / เอื้อ / เพื่อ / เสื้อ /
- ให้นักเรียนอ่านสะกดคำแจกลูก / เมื่อ / เพื่อ / เอื้อ / เพื่อ / เสื้อ /

เครื่องมือ

- บัตรคำ

- แบบบันทึกผลการอ่าน

- แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

เกณฑ์การประเมิน

นักเรียนสามารถอ่านคำ / เมื่อ / เพื่อ / เอื้อ / เพื่อ / เสื้อ / ได้ 100 %

ผลการประเมินความสามารถการอ่านคำก่อนเรียนและหลังเรียน

คำชี้แจง

ให้ผู้ดำเนินการทดสอบทำเครื่องหมาย (/) เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย (X) เมื่อนักเรียนอ่านคำไม่ได้หรืออ่านคำผิด

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านคำ

อ่านเป็นคำและอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

อ่านเป็นคำและ/หรืออ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

ที่	คำ	คะแนนก่อนเรียน			คะแนนหลังเรียน		
		อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน	อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน
1.	เมื่อ	/	/	1	/	/	1
2.	เพื่อ	X	/	0	/	/	1
3.	เยื่อ	/	/	1	/	/	1
4.	เพื่อ	X	X	0	/	/	1
5.	เสื่อ	X	/	0	/	/	1

บันทึกผลหลังการสอน

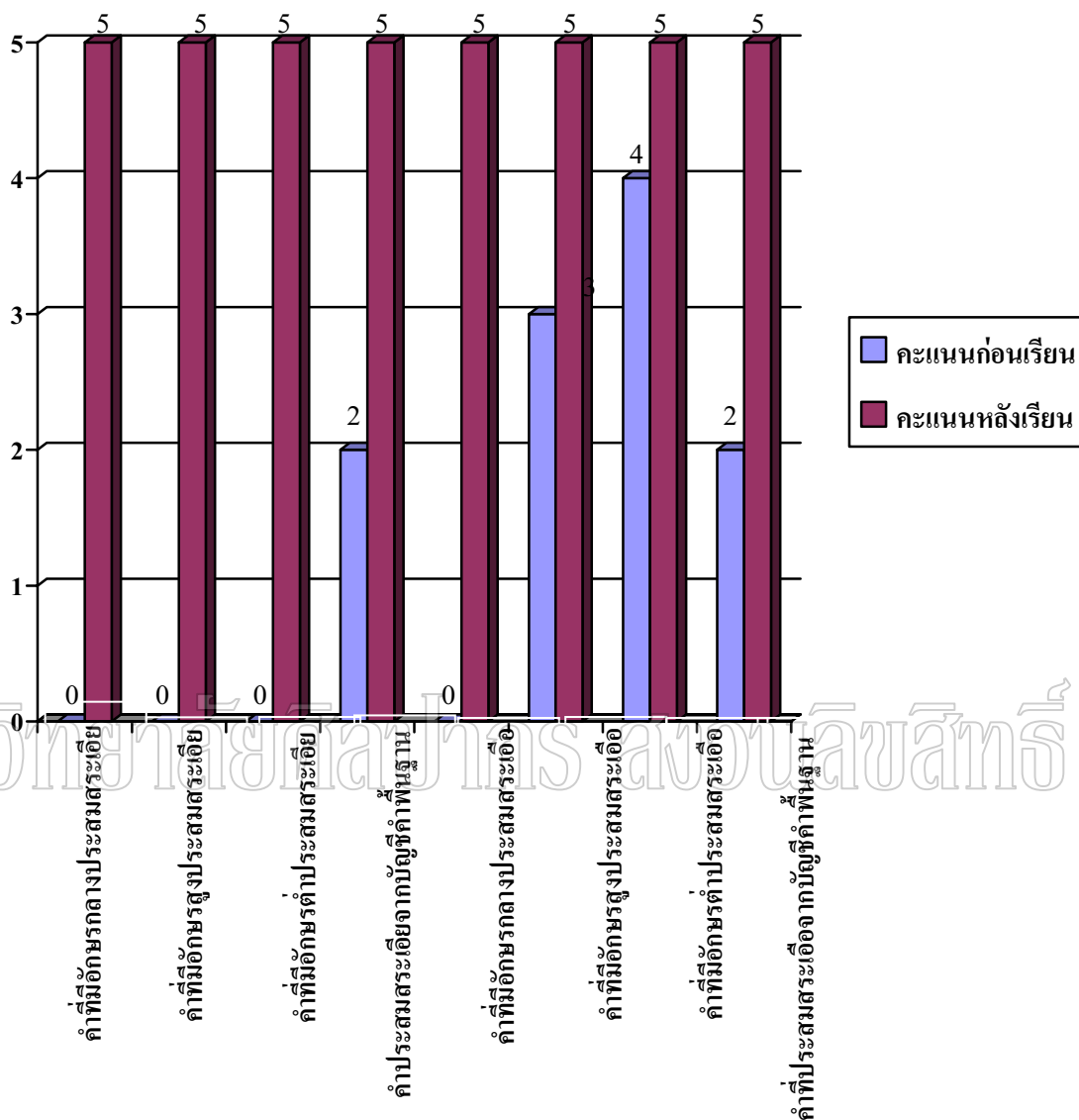
ขณะทำการทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน นักเรียนไม่ค่อยตั้งใจอ่าน รีบร้อนในการอ่าน ขาดความรอบคอบในการอ่าน นักเรียนสามารถร้องเพลงประกอบการสอนได้ถูกต้องและชอบกิจกรรมการร้องเพลงประกอบเสียงดนตรี ในเรื่องการสอนผู้สอนต้องช่วยเน้นในเรื่องของการออกเสียงพยัญชนะ สระ และการผันวรรณยุกต์

ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบเพื่อเพิ่มความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม
ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่าน
คำก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนและค่าร้อยละของคะแนนการทดสอบความสามารถในการอ่าน
คำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดการเรียน
การสอนโดยใช้เพลงประกอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ครั้งที่	คะแนนเต็ม	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	คะแนนที่เพิ่ม
1	5	0	5	5
2	5	0	5	5
3	5	0	5	5
4	5	2	5	3
5	5	0	5	5
6	5	3	5	2
7	5	4	5	1
8	5	2	5	3
รวม	40	11	40	29

จากตารางที่ 4 แสดงว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ในการอ่านคำที่มี
สระประสมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ระหว่างการทดลองนักเรียนมีคะแนน
ความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมก่อนเรียน 11 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 27.5 จัดว่ามี
ความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมอยู่ในระดับพอใช้ และนักเรียนมีคะแนนความสามารถ
ในการอ่านคำที่มีสระประสมหลังเรียน 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 จัดว่ามีความสามารถใน
การอ่านคำที่มีสระประสมอยู่ในระดับดีมาก โดยนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มี
สระประสมเพิ่มขึ้น 29 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 72.5 ดังแสดงในแผนภูมิที่ 2

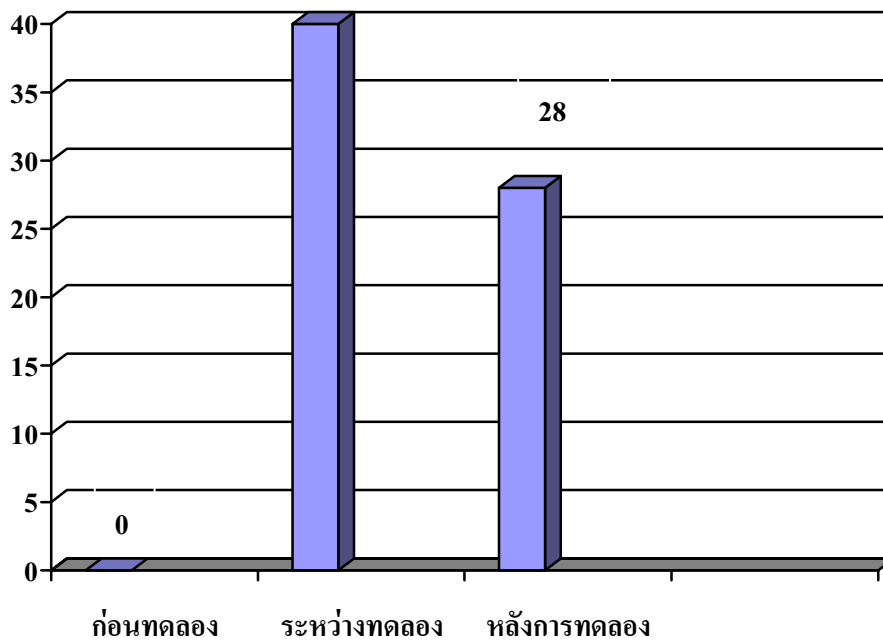
แผนภูมิที่ 2 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลองของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เพลงประกอบ

คะแนนก่อนทดลอง			คะแนนระหว่างทดลอง			คะแนนหลังทดลอง		
เต็ม	ได้	ร้อยละ	เต็ม	ได้	ร้อยละ	เต็ม	ได้	ร้อยละ
40	0	0	40	40	100	40	28	70

จากตารางที่ 5 แสดงว่า นักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ในการอ่านคำที่มีสระประสมที่ได้รับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ ก่อนการทดลองนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม 0 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 0 จัดว่ามีความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง ระหว่างการทดลองนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม 40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 100 จัดว่ามีความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมอยู่ในระดับดีมาก และหลังการทดลองนักเรียนมีคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม 28 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70 จัดว่ามีความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมอยู่ในระดับดี ดังแสดงในแผนภูมิที่ 3

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แผนภูมิที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสมของนักเรียนที่

ภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เพลงประ

ก่อนทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง

ภาคผนวก ค

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ

มหาวิทยาลัยศิลปากร ศูนย์นิเทศศาสตร์
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม

ก่อนและหลังทดลอง

คู่มือดำเนินการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบที่ใช้ทดสอบความสามารถในการอ่านคำก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง มีทั้งหมด 4 ชุด ชุดละ 10 คำ จำนวนทั้งสิ้น 40 คำ
2. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำนี้วัดความสามารถในการอ่าน ดังนี้
  - 2.1 การอ่านเป็นคำ
  - 2.2 การอ่านสะกดคำแจกลูก
3. ข้อควรระวังในการทดสอบ
  - 3.1 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการทดสอบไม่ควรพลุกพล่าน หรือมีเสียงดัง
  - 3.2 ผู้ดำเนินการทดสอบควรทดสอบในแบบทดสอบชุดที่ 1- 4 ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์บุรีรัมย์

คู่มือดำเนินการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ

ขั้นตอนในการดำเนินการทดสอบ

ก่อนทำการทดสอบ

1. ผู้ดำเนินการทดสอบควรศึกษาขั้นตอน วิธีการทดสอบ ให้เข้าใจก่อนลงมือทดสอบ
2. ผู้ดำเนินการทดสอบ เตรียมแบบทดสอบความสามารถในการอ่านคำ (สำหรับนักเรียน) และแบบบันทึกผลการอ่านคำ (สำหรับครู)

ระหว่างทำการทดสอบ

1. ทำการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบชุดที่ 1 ผู้ดำเนินการทดสอบ นำบัตรคำที่ใช้ในการทดสอบให้นักเรียนอ่านทีละบัตรคำ โดยผู้ทดสอบเป็นผู้แสดงบัตรให้นักเรียนดู
2. ผู้ทดสอบบอกให้นักเรียนบัตรคำที่แสดงให้ดูโดยการอ่านเป็นคำ ภายในระยะเวลา 5 วินาที ในคำแต่ละคำที่ใช้ทดสอบ ถ้านักเรียนไม่อ่าน ให้ผู้ทดสอบถามว่าอ่านได้ไหม ถ้านักเรียนตอบว่าอ่านไม่ได้ ให้ทดสอบคำอื่นต่อไป
3. ผู้ทดสอบบันทึกผลการอ่านของนักเรียนลงในแบบบันทึกการอ่านออกเสียงคำ หลังการทดสอบในแต่ละคำ
4. เว้นระยะเวลา 10 วินาที แล้วจึงทำการทดสอบคำต่อไป
5. เมื่อทดสอบการอ่านเป็นคำครบ 10 คำ ให้หยุดพัก 5 นาที แล้วใช้แบบทดสอบชุดเดิมทำการทดสอบการอ่านสะกดคำแจกลูก โดยดำเนินการทดสอบเช่นเดียวกับการทดสอบอ่านเป็นคำ
6. ผู้ทดสอบตรวจสอบความเรียบร้อยของการทดสอบ การบันทึกคะแนนและการบันทึกผลการอ่านออกเสียงคำจากแบบบันทึก
7. หยุดพัก 10 นาที แล้วจึงทำการทดสอบชุดต่อไปโดยใช้วิธีการดำเนินการทดสอบเดียวกันกับแบบทดสอบชุดที่ 1 จนครบ 4 ชุด

หลังทำการทดสอบ

ผู้ทดสอบตรวจสอบความเรียบร้อยของการทดสอบ การบันทึกคะแนนในแบบบันทึกและแบบประเมินผลการอ่าน

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ

ชุดที่ 1

1.

เพ็

2.

เก็

3.

เส็

4.

เจ็

5.

เร็

6.

เฟ็

7.

เม็

8.

เข็

9.

เจ็

10.

เป็

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ

ชุดที่ 2

1.

เจีย

2.

เขีย

3.

เกือ

4.

เบีย

5.

เนือ

6.

เชือ

7.

เสือ

8.

เหนีย

9.

เลีย

10.

เยือ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ

ชุดที่ 3

1.

เรี๋ย

2.

เขือ

3.

เตือ

4.

เนี๋ย

5.

เพือ

6.

เถี๋ย

7.

เคี๋ย

8.

เพี๋ย

9.

เงือ

10.

เหือ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ

ชุดที่ 4

1.

เถื่อ

2.

เค็ย

3.

เอ็ย

4.

เต็ย

5.

เคื่อ

6.

เปื่อ

7.

เง็ย

8.

เมื่อ

9.

เส็ย

10.

เทื่อ

แบบบันทึกคะแนนผลการอ่านคำก่อนเรียนและหลังเรียน

คำอธิบาย

ให้ผู้ดำเนินการทดสอบทำเครื่องหมาย (/) เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย (X) เมื่อนักเรียนอ่านคำไม่ได้หรืออ่านคำผิด

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านคำ

อ่านเป็นคำและอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

อ่านเป็นคำและ/หรืออ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

ชื่อ - นามสกุล.....ชั้น.....

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ที่	คำ	คะแนนก่อนเรียน			คะแนนหลังเรียน		
		อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน	อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							

บันทึกผลหลังการสอน

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้ดำเนินการทดสอบ

(.....)

แบบบันทึกคะแนนผลการอ่านคำก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

คำอธิบาย

ให้ผู้ดำเนินการทดสอบทำเครื่องหมาย (/) เมื่อนักเรียนอ่านคำได้ถูกต้อง และทำเครื่องหมาย (X) เมื่อนักเรียนอ่านคำไม่ได้หรืออ่านคำผิด

เกณฑ์การให้คะแนนความสามารถในการอ่านคำ

อ่านเป็นคำและอ่านสะกดคำแจกลูกได้ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน

อ่านเป็นคำและ/หรืออ่านสะกดคำแจกลูกไม่ได้ ได้ 0 คะแนน

ชื่อ - นามสกุล.....ชั้น.....

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ที่	คำ	คะแนนก่อนการทดลอง			คะแนนหลังการทดลอง		
		อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน	อ่านเป็นคำ	อ่านสะกดคำแจกลูก	สรุปคะแนน
1.	เป็ย						
2.	เจ็ย						
3.	เด็ย						
4.	เอ็ย						
5.	เก็ย						
6.	เจ็ย						
7.	เ็ย						
8.	เ็ย						
9.	เอ็ย						
10.	เอ็ย						

ที่	คำ	คะแนนก่อนการทดลอง			คะแนนหลังการทดลอง		
		อ่านเป็น คำ	อ่านสะกด คำแจกลูก	สรุป คะแนน	อ่านเป็น คำ	อ่านสะกด คำแจกลูก	สรุป คะแนน
11.	เมีย						
12.	เลีย						
13.	เนีย						
14.	เงีย						
15.	เคีย						
16.	เจีย						
17.	เงีย						
18.	เรีย						
19.	เคีย						
20.	เบีย						
21.	เคือ						
22.	เบือ						
23.	เคือ						
24.	เจือ						
25.	เกือ						
26.	เจือ						
27.	เสือ						
28.	เถือ						
29.	เฟือ						
30.	เหือ						

ที่	คำ	คะแนนก่อนการทดลอง			คะแนนหลังการทดลอง		
		อ่านเป็น คำ	อ่านสะกด คำแจกลูก	สรุป คะแนน	อ่านเป็น คำ	อ่านสะกด คำแจกลูก	สรุป คะแนน
31.	เรือ						
32.	เงื่อ						
33.	เขื่อ						
34.	เทื่อ						
35.	เนื่อ						
36.	เมื่อ						
37.	เพื่อ						
38.	เขื่อ						
39.	เสื่อ						
40.	เพื่อ						

ภาคผนวก ง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์
รายนามผู้เชี่ยวชาญ
ตารางความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

.....

1. นายสมคิด อ่ำภำรค์

วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
ตำแหน่ง	ศึกษานิเทศก์
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1

2. นางสาวพยงค์ ทันวงษ์

วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกประถมศึกษา
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3) กลุ่มการศึกษาพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านน้ำทรัพย์ อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี

3. นางวารุณี น้อยภำษี

วุฒิการศึกษา	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ) วิชาเอกภาษาไทย
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการพิเศษ (คศ.3) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวชิรธรรมโสภิต อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

**แบบประเมินเครื่องมือพัฒนาความสามารถในการอ่านคำที่มีสระประสม
ของนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้**

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....

วันที่ประเมิน.....

การประเมิน	+1	0	-1
แผนการสอนเฉพาะบุคคล			
1. ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีภาวะบกพร่องทางการ เรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3			
2. กิจกรรมในแผนการสอนมีความน่าสนใจ			
3. กิจกรรมในแผนการสอนเหมาะสมสำหรับการ พัฒนาทักษะการอ่าน			
4. แผนการสอนมีความชัดเจน เข้าใจง่าย			
5. แผนการสอนสามารถนำไปใช้สอนได้จริง			
เพลงประกอบการสอน			
6. เพลงสามารถใช้ประกอบการสอนอ่านได้			
7. เพลงมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3			
8. เพลงสามารถช่วยให้ผู้เรียนจำคำที่เป็นเนื้อหาได้			
9. เนื้อหาของเพลงช่วยพัฒนาทักษะการอ่านได้			
10. เพลงมีเนื้อหาและทำนองน่าสนใจ			

การประเมิน	+1	0	-1
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคำ			
11. แบบทดสอบสามารถวัดการอ่านคำได้			
12. แบบทดสอบมีความยาก ง่าย เหมาะสมสำหรับการวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3			
13. คำที่ใช้ในแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน			
14. แบบทดสอบใช้วิธีดำเนินการทดสอบเหมาะสม			
15. ระยะเวลาในการดำเนินการทดสอบมีความเหมาะสม			

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์
ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือพัฒนาความสามารถด้านการอ่านคำที่มีสระ
ประสมจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เพลงประกอบ

ตารางที่ 6 แสดงคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ที่ตรวจสอบคำดัชนี
ความสอดคล้องของเครื่องมือพัฒนาความสามารถในการอ่านคำจากการจัดการเรียนรู้
โดยใช้เพลงประกอบ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
2	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
3	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
4	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
5	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
6	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
7	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
8	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
9	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
10	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
11	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
12	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
13	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
14	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้
15	+1	+1	+1	+3	1.0	นำไปใช้ได้

ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1. คำที่ใช้ในการแต่งเพลงแต่ละเพลงควรเป็นคำที่เป็นอักษรในหมู่เดียวกัน
2. คำที่ใช้ควรมีคำที่หลักสูตรกำหนดให้นักเรียนต้องเรียน
3. แบบทดสอบแต่ละชุดควรมีทั้งคำที่เป็นอักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ และคำในหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในแบบทดสอบ

ภาคผนวก จ

แบบประเมินความบกพร่องทางการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบสำรวจปัญหาในการเรียนรู้เฉพาะด้าน (ปรด.)

ชื่อ _____ เพศ ชาย อายุ ๕ ปี ชั้น ป.3 วันที่ ๑๙ พ.ค. ๕๖
 โรงเรียน บ้านไร่ในป่าสัก ตำบล ไร่ขมิ้น จังหวัด เพชรบุรี

ข้อ	ระดับของปัญหา					ข้อ	ระดับของปัญหา					ข้อ	ระดับของปัญหา					ข้อ	ระดับของปัญหา				
	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1		5	4	3	2	1
1				✓		21			✓		41	✓				61		✓					
2		✓				22			✓		42	✓				62		✓					
3			✓			23			✓		43		✓			63			✓				
4				✓		24		✓			44		✓			64		✓					
5			✓			25			✓		45			✓		65		✓					
6			✓			26		✓			46	✓				66				✓			
7	✓					27				✓	47	✓				67			✓				
8		✓				28			✓		48		✓			68	✓						
9		✓				29			✓		49		✓			69	✓						
10		✓				30		✓			50		✓			70		✓					
11			✓			31		✓			51			✓		71			✓				
12			✓			32		✓			52			✓		72				✓			
13	✓					33			✓		53			✓		73				✓			
14	✓					34			✓		54			✓		74				✓			
15		✓				35				✓	55			✓		75				✓			
16		✓				36		✓			56	✓				76				✓			
17		✓				37		✓			57	✓				77				✓			
18			✓			38			✓		58		✓			78				✓			
19	✓					39				✓	59		✓			79				✓			
20		✓				40			✓		60			✓		80				✓			

ด้านการอ่าน

รวมคะแนน = 74

ค่าเฉลี่ย = 74

ด้านการเขียนและสะกดคำ

รวมคะแนน = 97

ค่าเฉลี่ย = 64.66

ด้านคณิตศาสตร์

รวมคะแนน = 7๙

ค่าเฉลี่ย = 52.66

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนพิเศษสิทธิ

แบบคัดกรองนักเรียนที่มีภาวะสมาธิสั้น บทพร่องทางการเรียนรู้ และออทิซึม
KUS-SI Rating Scales: ADHD/LD/Autism (PDDs)

ส่วน ก. สำหรับผู้ตอบแบบคัดกรอง

ส่วนที่ 1: ข้อมูลผู้ตอบแบบคัดกรอง

ชื่อผู้ตอบแบบคัดกรอง 1. นางสาว ชัยศรดา นฤกุลพิสิษฐ
 วิชาที่สอน ภาษาไทย คณิตศาสตร์
 ชื่อผู้ตอบแบบคัดกรอง 2. _____
 วิชาที่สอน ภาษาไทย คณิตศาสตร์
 ชื่อผู้ตอบแบบคัดกรอง 3. _____
 วิชาที่สอน ภาษาไทย คณิตศาสตร์
 ชื่อโรงเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
 อำเภอ วังน้อย จังหวัด พิจิตร
 วันที่ตอบแบบคัดกรอง 13 พ.ค. 2552

ส่วนที่ 2: ข้อมูลนักเรียน

ชื่อนักเรียน _____
 เกิดวันที่ 26 พ.ค. 2544 ชั้น ป.3
 ชื่อผู้ปกครอง _____
 เกิดหรือเป็น บิดา มารดา
 อื่นๆ (ระบุ) _____
 นักเรียนเคยได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะผิดปกติ
 เคย ได้แก่ สมาธิสั้น
 บทพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
 บทพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียน
 บทพร่องทางการเรียนรู้ด้านความคิดคำนวณ
 ออทิสซึม
 ไม่เคย
 ไม่ทราบ

ส่วน ข. สำหรับผู้ประเมิน

ส่วนที่ 3: อายุนักเรียน

วัยที่ตอบแบบคัดกรอง	ปี	เดือน	วัน
2544	05	26	13
อายุ	7	09	24

รหัสผู้ประเมิน _____
 ชื่อผู้ประเมิน นางนงนิจกัญญา ราชดงพันธ์
 วันที่ประเมิน 14 พ.ค. 2552

ส่วนที่ 4: เกณฑ์การแปลผลคะแนน

คะแนน	ระดับ	กลุ่ม	คำแนะนำ
ADHD/ LD	Autism/ PDDs	คะแนน	ตามเกณฑ์
≤ 50	≤ 60	1	กลุ่มที่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย
51-60	61-70	2	กลุ่มเฝ้าระวัง ติดตาม ทำซ้ำ
61-70	71-80	3	กลุ่มที่ควรได้รับการช่วยเหลือด้านการศึกษา
≥ 71	≥ 81	4	กลุ่มที่ควรส่งแพทย์ เพื่อรับการตรวจประเมินอย่างเร่งด่วน

ส่วนที่ 5: การแปลผลคะแนน

ผลสรุป	สมาธิสั้น (ADHD)			บทพร่องทางการเรียนรู้ (LD)			ออทิซึม (Autism/PDDs)
	ชน/วัยรุ่น	ชาย/สมาธิ	รวม	การอ่าน	การเขียน	การคิดคำนวณ	
คะแนนดิบ	17	19	36	51	39	30	4
คะแนนที่	54	50	52	67	65	57	43
กลุ่ม	2	1	2	3	3	2	1
ข้อเสนอแนะเพื่อการช่วยเหลือ	นักเรียน 4 คน ควรได้รับการช่วยเหลือด้านการศึกษา หรือส่งแพทย์ (10-12%) ส่งแพทย์						

ผลการตรวจวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก

ชื่อ เด็กชาย [ ] นามสกุล [ ]

วันเดือนปีเกิด 24 พฤษภาคม 2544 อายุ 8.1 ปี เพศ ชาย

ผู้ตรวจพบ แพทย์หญิงสุวิมล เหลืองคำมกุล

เหตุที่ส่งตรวจ คือส่งการตรวจผลความสามารรถทางด้านสติปัญญา

เครื่องมือที่ใช้/วันเดือนปี

LD test, พบประเมินความสามารถทางเชาว์ปัญญาสำหรับเด็กอายุ 2-15 ปี ทดสอบเมื่อ 2 กรกฎาคม 2552

ลักษณะและเหตุที่รวบรวมคะแนนทดสอบ

เด็กชายรูปร่างเรียว หน้าตาเด็กกว่าวัย บุคลิกดี ให้คะแนนเริ่มมือทำในการทดสอบ

ผลการทดสอบ LD test

การอ่านค่าได้คะแนน 4 คะแนน Stand Score = 74 จัดอยู่ในระดับ Borderline เมื่อเทียบกับ
ชั้นอยู่ต่ำกว่าระดับชั้น ป. 1 ถือว่าอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

การเขียนสะกดคำได้คะแนน 1 คะแนน Stand Score = 66 จัดอยู่ในระดับ Deficient มี
เทียบชั้นอยู่ต่ำกว่าระดับชั้น ป. 1 ถือว่าอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

การเขียนสะกดคำได้คะแนน 1 คะแนน Stand Score = 66 จัดอยู่ในระดับ Deficient มี
เทียบชั้นอยู่ต่ำกว่าระดับชั้น ป. 1 ถือว่าอยู่ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

สรุปผลการทดสอบ LD test

ขณะที่การทดสอบพบความบกพร่องทางด้าน การอ่านค่า การเขียนสะกดคำ และย้อนใน
ด้านคณิตศาสตร์

สรุปผลการทดสอบ

จากการทดสอบในครั้งนี้ เด็กชาย [ ] มี IQ = 78 จัดอยู่ในระดับ Borderline
พบว่าผู้รับการทดสอบมีความสามารถในการใช้คำอื่นใหม่ พยายาม
ความสามารถในการเข้าใจจากการมองและแสดงออกในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ส่วนการกระทำ
อย่างรวดเร็วมะตะและสมาธิในการคิดอย่างมีเหตุผล ความสามารถในการ
วิเคราะห์ข้อเปรียบเทียบและเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน รวมถึงการเข้าใจ
ความหมายที่เป็นตัวเลขสัญลักษณ์หรือนามธรรมที่มอบให้กับเด็กอายุ 7 ปี ส่วนความสามารถในการ
เรียนรู้ สิ่งแวดล้อมและแก้ปัญหาโดยใช้ประสบการณ์ที่มอบให้กับเด็กอายุ 6 ปี และ
ความสามารถในการรู้จักภาษา เข้าใจความหมายและเหตุผลในระดับง่าย ความสามารถในด้าน
ความจำจากการเห็นและการได้ยินเทียบเท่ากับเด็กอายุ 5 ปี

มหาวิทยาลัยศิลปากร สภามหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้รับวินิจฉัยทางจิตวิทยาคลินิก แพทย์หญิงสุวิมล เหลืองคำมกุล
[Signature] [Seal]

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางหนึ่งฤทัย รอดพัน
วัน เดือน ปีเกิด	26 มิถุนายน 2516
ที่อยู่ปัจจุบัน	45 หมู่ 2 ตำบลทับคาง อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี 76140
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา ตำบลไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี 76120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2540	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) วิชาเอกการศึกษาพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2547	ศึกษาคณะระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2540	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2544	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
ปัจจุบัน	ครูชำนาญการ (คศ. 2) โรงเรียนบ้านไร่ใหม่พัฒนา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี